

BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENÎYA RİZGARİYA NETEWA KURDİSTAN

Sayı 45 / 31 Aralık 1987 / 2.50 DM

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN:

PARTİ YAŞAMINDA ŞEHİTLERİN ANISINA BAĞLILIĞI SÜREKLİ KILALIM

Parti tarihimiz bir anlamda şehadet tarihidir. Parti değerlerimizin temelinde en aziz ve en kutsal değerler olarak şehitlerimizin kendileri yatmaktadır. Devrim şehitlerinin mücadelemizde ifade ettikleri yer ne kadar doğru kavranır ve gereklerine ne kadar bağlı yaşanırsa, kendi özümüze bağlı kalmamız da o kadar gerçekleşmiş olur. Aynı şekilde şehitlerin anısına bağlılıkta ne kadar kusur edilirse, kişinin soysuzlaşması ve giderek hareketin doğru devrimci çizgisinden sapması da o ölçüde kolay gerçekleşir.

Bir devrimci hareket ve onun mensupları şehitlerin anısına ne kadar bağlı kalırlarsa, Onları her an ve her zeminde sürekli yaşarlar. Onlara toz kondurtmazlar. Onları soyut terimlerle değil, güncel devrimci görevlerinde ve zaferi yakınlaştıran başarılarında yaşatırlar. Bütün yaşamlarının doruğuna onları yerleştirirler. Böyle davranan bir hareket şehitlere layıktır, o sürekli değerlerle büyür.

Hala bütün gücümüzü seferber ederek şehitlerimizin anlamını ölçüp tartmaya ve bütün Parti yaşamımızın esası haline getirmeye, halkımızı şehitler yolunda ayağa kaldırmaya ve yürütmeye çalışmanın büyük anlamını ortaya koyar ve bunun yaşatılmasına önceliği verirken, bunun alışageldiği üzere hiç de anıların altında ezilmemek için değil, gerçekte yoldaşça bir görevin mutlaka yerine getirilmesi gereğine duyduğumuz inançtan dolayı yapıyoruz. Gerçekte bu yanlızca soyut bir inanç da değil, bizi biz yapan değerlere bir düşünce, bir inanç ve bir umudun bileşkesi olarak bakmak ve pratikte onurlu ve başı dik yürümemizi sağlayan değerler olarak görmek

Devamı 12. sayfada

KAR ALTINDA GÖĞÜS GÖĞÜSE ÇATIŞMA: 30'UN ÜZERİNDE DÜŞMAN GÜCÜ ÖLDÜRÜLDÜ

Şırnak'ın Karaboyun köyü yakınlarında meydana gelen çatışmada, sömürgeci ordu kuvvetlerinden biri binbaşı, biri astsubay olmak üzere içerisinde özel tim ve özel kolordu elemanlarının da bulunduğu 30'un üzerinde düşman askeri öldürüldü, bir o kadarı da ağır yaralandı.

Yaklaşık 16 saat süren çatışmada düşman gücü tam bir hezimete uğradı. Yoğun kar yağışı ve sis altında devam eden çatışmaya düşmanın takviye birlik göndermesine de engel olundu. Helikopterlerin indirme yapması yoğun ateş altında engellendi. Çatışmada ağır kayıp veren sömürgeciler tam bir bozgun halinde savaş cephesini terkettiler.

YAZISI 2. SAYFADA

● PKK'nin 10. Zafer Yılı Barliyas'ta (Lübnan) Kutlandı. Lübnan-Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği'nin Düzenlediği Geceye 1000'nin Üzerinde Kitle Katıldı

YAZISI 3. SAYFADA

Fransız Hükümetinin Irkçı Uygulamalarına Protestolar Sürüyor

● 19 Aralık'ta 30 Civarında ERNK'li Yurtsever Rems'de Fransız 3. Kanal Televizyon Binasını İşgal Ettiler

● Gabon'a Sürülen Yurtseverlerin Açlık Grevi Sürüyor

YAZISI 3. SAYFADA

TÜRK SOLCULUĞUNUN ÇIKMAZININ TARİHSEL KÖKLERİ

Türkiye'de örneği dünyada az görülen bir solculuk sergilenmektedir. Sosyalizm ve ilericilik adına hareket ettiğini söyleyen, pratikte burjuva demokratlığına bile varamayan bir solculuk. Buna, egemen burjuvazinin ya da düzenin izdüşümü, burjuva devlet solculuğu demek en doğrusu.

Gücü ne olursa olsun, TKP Türk solculuğunu koşullandırmıştır. TKP'yi de koşullandıran, ideolojik-politik olarak resmi devlet ideolojisi, yani Kemalizm olmuştur.

TKP'nin önderleri, sömürgeci-faşist Türk burjuvazisinin saflarına geçtiler. Dünyada başka örnekleri de var. 1910'larda Kautsky'nin öncülük ettiği Avrupa'nın çoğu sosyal-demokrat önderlerinin emperyalist burjuvazinin safına geçmesi gibi. 1945'ten sonra ABD-KP'si, 1950'lerde Mısır KP'si burjuvalarına iltihak etti. Nümeyri rejimi karşısında Sudan KP'si benzer sarsıntıyı geçirdi. 1980'lerde Tudeh önderleri İran'da egemen sınıfın saflarına geçtiler.

Devamı 11. sayfada

ABD Dışişleri Bakanlığının "Kürtlerin Etnik Azınlık Hakları Verilmelidir" Açıklaması ve Ardındaki Nedenler

*Sözkonusu rapor ya da dışişler bakanlığının Kongre'ye açıklamaları, Amerika'nın Sesi Radyosu ve Türk basını tarafından işlendi. Sözkonusu radyo ve gazeteler, Amerikan hükümetinin şimdiye kadar bu düzeyde ilk defa **Kürtlerden ve azınlık haklarından** bahsettiğini açıkladılar.*

Dışişleri Bakanlığının açıklamalarında, Türk hükümetine Kürtlerle ilgili olarak Helsinki İnsan Hakları kararlarına uyması için de çağrı yapılıyor.*

Kongre'nin sorularına cevaben yapılan açıklamada özetle şunlar belirtildi:

"Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Türk hükümetleri, Türk olmayan, etnik temelden gelen kişilerin Türk toplumu ve kültürünün ana doğrultusu içinde asimile edilmeleri yönünde bir politika izlenmiştir. Kürtçe kitap, gazete ve diğer neşriyatların yayınlanması yasaktır. Aynı şekilde, Kürtçenin resmi amaçlarla, örneğin mahkemelerde ve okullarda kullanımı yasaktır."

Açıklamada Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi terörizmle suçlanarak, Türkiye'nin toprak bütünlüğüne de saygı gösterildiği unutulmuyor.

*Açıklamada Türk hükümeti, Lozan'da** azınlıklarla ilgili maddeleri sadece Rum ve Ermenilerle sınırladığı ve Kürtlere uygulamadığı için eleştirilmektedir.*

Devamı 6. sayfada

KAR ALTINDA GÖĞÜS GÖĞÜSE ÇATIŞMA: 30'UN ÜZERİNDE DÜŞMAN GÜCÜ ÖLDÜRÜLDÜ

Ulusal kurtuluş savaşımızın 1987 yılı içerisinde kazandığı dev atılım, yeni güçlü direnişlerle zirveye ulaştı. Kürdistan'ın bütün alanlarında olduğu gibi, Şırnak ve çevresinde de ulusal kurtuluş eylemliliğimiz büyük bir atılım gösterdi. Şırnak alanında düşmanla yoğun bir savaş içerisinde bulunan ARGK gerilla birlikleri, bir dizi eylem ile bu alanı önemli bir mevzi haline getirdiler.

Şırnak, yurtseverliğin köklü olduğu bir alan. Bu alanın ulusal kurtuluş mücadelesinin önemli bir mevzisi haline gelmesini engellemek için Türk sömürgecileri köy koruculuğu, köy yakma, sürgün biçimindeki uygulamalarla sürdürdükleri özel savaşı, en fazla bu alanda uyguladılar. Kömür yatağı bakımından zengin olan Şırnak, sömürgeciler için büyük bir önem taşımaktadır. Aynı şekilde stratejik-coğrafik konumu ve köklü yurtsever geleneği bakımından da ulusal kurtuluş savaşımız açısından da büyük önemi olan bir alandır.

15 Ağustos Atılımından Şırnak köylülüğü çok yakından etkilendi ve bütün güçleri ile ulusal kurtuluş mücadelesine destek oldular. Şırnak alanında silahlı direniş güçleri saflarına çok sayıda genç katıldı. Bu gelişmeleri durdurmak için sömürgeciler, Alixan Tatar adlı hain-uşak eliyle köy koruculuğunu örgütleyip, geliştirmeye çalıştı. Bu hain çeteler eliyle Şırnak köylülüğü üzerinde baskı kurup ulusal kurtuluş saflarına akışlarını durdurmak istediler.

Agit yoldaş komutasındaki Mustafa YÖNDEM, Müslüm ÇETİN yoldaşların da içerisinde yer aldığı 21 Mart Silahlı Propaganda Takımı, 1985-86 yılında yaygın eylemlerle, bu alanda örülmek istenen ihanetçiliği geriletip, ezdiler. Alixan Tatar, çeteleri ile birlikte şehir merkezine sığınmakla canını kurtarmaya çalıştı. Alixan Tatar ve çetelerine karşı geliştirilen yoğun eylemlilik sonucu, çetecilik ağır bir darbe alırken, Şırnak köylülüğünün ulusal kurtuluş saflarına katılımı da büyük bir artış gösterdi.

1987 yılı eylemliliği, en büyük atılımlardan birini Şırnak alanında gerçekleştirdi. Kış, bahar, yaz ve güz aylarında sömürgeci ordu birliklerine, milis-çetelere ve özel tim birliklerine karşı geliştirilen yoğun eylemler sonucu, sömürgeci düşman önemli bir şekilde darbelendi. Bunun karşısında ulusal kurtuluş savaşımız ise büyük bir atılım gösterek, kitle desteğini güçlendirdi, savaşçı sayısını ise üç-dört katına çıkardı.

Şırnak alanında meydana gelen bu gelişmeler karşısında faşist düşman, daha çok bu alana yönelmeye başladı. Kış mevsiminin çok sert bir şekilde gelişi, Türk sömürgecilerini, modern teknik silahlarına dayanarak, daha çabuk sonuca gidecekleri hayaline kaptırdı. Bu kışı son bir şans olarak gören sömürgeciler ne pahasına olursa olsun sonuca gitmek istiyorlar. Bu amaçla Şırnak'a önemli sayıda bir askeri güç yığdılar. Milis ve özel timleri silah vb. bakımdan donattılar.

Sömürgecilerin bütün bu çabalarının boş bir çırpınış olduğu kısa bir süre içerisinde açığa çıktı. Sömürgeci düşmanın bütün çabalarına ve çok sert bir şekilde bastıran yoğun kış şartları altında bile ARGK gerillaları eylemliliği kesintisiz bir şekilde sürdürdüler.

ARGK Kış Koşullarına Hazır Olduğunu Kanıtladı

31 Aralık gecesi, ARGK birliklerinin kurduğu pusuya düşen sömürgeci ordu birliği tam bir hezimete uğradı. ARGK birlikleri yoğun kar yağışı ve sis altında geliştirdikleri bu eylemle, her koşul altında sömürgeci ordu birlikleri ile çatışmaya girebileceklerini ve başarı ile bu çatışmaları sonuçlandıracaklarını bir kez daha kanıtladılar. Faşist düşmanın sürekli bir şekilde tekrar ettiği ve aynı süreklilikte ise boşa çıkan iddiaları, bir kez daha iflas etti. Onlar direniş savaşımızın 'bitirilmesine az bir zaman kaldı' biçimindeki açıklamalarla, kendilerine umut vermekten başka bir şey yapmamaktalar.

ARGK gerillalarının coğrafya, iklim koşullarının zorluğuna ve buna eklenen düşmanın sayısal güç ve teknik üstünlüğüne rağmen, ustaca uyguladıkları gerilla taktikleri, her koşul altında başarıya gitme şansının var olduğunu kanıtlamaktadır. Bir kez daha düşmana ders verilirken, aynı şekilde, kitlelere de büyük bir güven aşılanmaktadır.

Bu eylem bir kez daha ortaya çıkardı ki, Kürdistan devrim şehitlerinin kanları yerde bırakılmıyor. Cizre, Şırnak vd. alanlarda şehit düşen, devrim kahramanlarımızın intikamları, bir kez daha eyleme dönüştü. Bundan sonra devam edecek eylemlilik, hangi mevsimde olursa olsun sömürgecilere yaşam hakkı tanımayacak, kutsal vatan topraklarını düşmanın postalları altında çiğnenmekten kurtaracaktır.

Pusuya Düşen Düşman Birliği Kaçtı

Aldığımız ilk bilgilere göre eylem şu şekilde gelişiyor. Şırnak alanında devrimci faaliyetleri yürüten ARGK gerilla takımı, sömürgeci ordu birliklerini pusuya düşürdü.

31 Aralık gecesi Şırnak'a bağlı Karaboyun köyüne yönelik olarak, bir ARGK birliğini şaşırtıcı saldırıda bulunuyor. Köy korucuları ile ARGK birliği arasında çatışma başlıyor. Şafak sökene kadar devam eden çatışmaya sabah ile birlikte kalabalık sayıda ordu birlikleri ve özel timler, takviye birliği olarak çatışma alanına gelmek istiyorlar. ARGK gerilla takımı, düşman konvoyunun hareket edeceği yol güzergahı üzerine, daha önceden pusu kurarak bekliyor. Sabah ile birlikte harekete geçen düşma birliği ARGK gerillalarının pususuna düşüyor. Yoğun ateş karşısında büyük bir paniğe kapılan düşman konvoyu, roket, bomba ve ağır makinalı silah kullanan ARGK birliği karşısında tutunamayarak kaçmaya çalışır.

ARGK gerillalarının seri ve isabetli atışları sonucu, bir binbaşı bir astsubay ve 30'un üzerinde özel tim ve asker ölüyor, bir o kadarı da ağır yaralanıyor. Kar yağışının yanısıra, yoğun bir sisin de bulunması düşman birliğinin daha ağır bir kayıp vermesini engelliyor. Yoğun ateş sonucu düşmana büyük kayıp verdiren gerillalar sisten de yararlanarak, eylem alanından uzaklaşmaya çalışırlarken, bu kez indirme yapmak isteyen düşman helikopterleri ile bir çatışmaya giriyorlar. Onlarca helikopter gerillaları kuşatma altına almak için yeni takviye birliklerini çatışma alanına taşıyor.

ARGK gerillalarının ağır otomatik silahlarla yaygın ateşi sonucu helikopterden hiç biri indirme yapamayarak, alandan uzaklaşmak zorunda kalıyor. Yaklaşık 16 saat süren bu çatışma sonucu ARGK birlikleri başarılı bir menevra ile izlerini kaybettirerek, üs alanlarına çekilmeyi başarıyorlar.

Yöreden aldığımız haberlere göre sömürgeciler Şırnak-Karaboyun köyü ve yakın alanlara takviye askeri birlik göndermeyi ayın ikisine kadar sürdürdü. Şırnak ve çevresinde önemli bazı stratejik noktalara indirme yapan düşman birliğinin mıntıkayı kuşatma altında tutmak istediği bildiriliyor. Yeni çatışmaların da ihtimal dahilinde olduğu Şırnak'ta Türk sömürgeci ordu birliklerinin büyük bir korku yaşadığı bildirilmektedir.

Özel Kolordu Komutanı Hulusi Sayın'ın Yönettiği Operasyon Boşa Çıktı

Son aldığımız haberlere göre sömürgecilerin büyük bir güçle ayın ikisinde ve daha sonraki günlerde devam ettirdikleri yoğun operasyonlar boşa çıktı.

Şırnak'a önemli sayıda bir takviye birliği günderen sömürgeci düşman ile ARGK gerillaları çeşitli defalar karşılaştılar. Her seferinde de büyük bir paniğe kapılan sömürgeci birlikler gerillaları kuşatmaya alamayarak, bozguna uğradılar.

Özel Kolordu Komutanı Korgeneral Hulusi Sayın'ın yönettiği operasyonda sömürgeci ordu birlikleri büyük bir acz içine girdi. ARGK komutanları karşısında Türk generallerinin tutunamayacağı bir kez daha açığa çıktı.

Türk sömürgeci generalleri içine düştükleri korku, panik ve aczi gizlemek için yalana başvurdular. Kendi kayıplarını gizlemeye çalıştılar. Bütün bunlara rağmen operasyonun boşa çıktığını kendileri de kabul etmek zorunda kaldılar.

Sömürgeci Türk devletinin binlerce kişilik kolordusuna ve generallerine karşı, az sayıdaki bir ARGK birliği yoğun kış koşullarına rağmen bir kez daha zafere ulaştı. Böylece dağlarımızda yükselen isyan ateşi her gün biraz daha büyümektedir.

DİYARBAKIR VE ERUH'TA DİRENİŞ GÜÇLENİYOR

Diyarbakır: 17 Aralık günü Diyarbakır şehir merkezinde gerçekleştirilen bir sabotaj eyleminde, özel harekat timlerinden biri öldü, 10'u ise ağır yaralandı.

Aldığımız haberlere göre, Diyarbakır emniyet müdürlüğüne ait tesislerde kalan özel harekat timlerine karşı bir eylem gerçekleştirilmiştir. Atış poligonunda bulunan cephaneliğe karşı düzenlenen sabotaj sonucu yangın çıkmış ve cephaneliğin önemli bir kısmı infilak etmiştir.

Patlama sonucu büyüyen yangının yüz milyonlarca lirayı bulan maddi hasara da yol açtığı bildirilmektedir. Yangın ve patlamanın etkisi sonucu 1 polis öldü, 10'u ise ağır yaralandı.

Eruh: Eruh ve çevresinde siyasal amaçlı olarak gerçekleştirilen bir dizi eylemde toplantılar yapıldı, çok sayıda savaşçı ise ARGK saflarına katıldı.

Sömürgecilerin şehir kitlelerinden korkusunun bir örneği daha:

BATMAN'DA 4 YURTSEVER TUTUKLANDI

Seçim ayında yaratılan sahte liberasyon ortamının ardından sömürgeciler, şehir kitlelerine yoğun bir şekilde yöneldiler. Gün geçmiyor ki Kürdistan şehirlerinde okullar, mahalleler, evler, kahveler basılmasın.

Sömürgecilerin korkusu boşuna değildir. Kitleler arasında ulusal kurtuluş çalışması boyutlanıyor. Türk güvenlik güçleri, bildikleri yurtsever çevrelerden insan toplayıp, terörist yakaladım yaygarası koparmaktadırlar. Bununla hem güçsüzlüğünü gizlemek, hem de kitlelere gözdağı vermeyi hedeflemektedirler. Geçtiğimiz aylarda Mardin, Bingöl, Diyarbakır ve İstanbul'daki tutuklamalar böyle gelişti.

Son olarak aralık ayının son haftasında Batman'da Emin ve Metin Ergin, Abdurrahman Değer (işçi), Yusuf (işçi) adlı yurtseverler suçsuz yere tutuklandılar. Bir o kadar yurtsever de aranır duruma düşürüldü. Sömürgeciler, bu tutuklama ile Batman işçi sınıfına ve yurtsever kitlelerine gözdağı vermeyi hedeflediler.

Viranşehir'de rastgele yakalanan köylüler, Türk basını ve televizyonuna "teröristler yakalandı" olarak yansıtıldı

FAŞİST-SÖMÜRGECİ TİMLER MASUM İNSANLARIMIZA YÖNELİYOR

Yerel kıyafetler giyen, kıyafet ve kuşamlarında ARGK savaşçılarını taklite çalışan kalabalık bir düşman birliği Viranşehir'in Büyükişhan köyüne giderler. Köylülere, "Biz ARGK'liyiz, arkadaşları arıyoruz, işimiz acele. Hangi evde kalıyorlar" derler. Köylüler, durumu kavrarlar. Çünkü hem devrimcileri gerçekten tanıyorlar, hem de deney ve duygularına dayanarak gelenlerin düşman timleri olduğunu anlıyorlar.

Köylüler, tehlikeyi başlarından savmak için "Bizim devrimcilerle alakamız yok, kimseyi barındırmıyoruz, köyümüze de gelmediler" diyerek, gelen düşman timini köye sokmuyorlar.

Ertesi gün, bu defa resmi kıyafetleriyle helikopter ve panzerlerin eşliğinde köye baskın düzenleyen timler, önüne gelen her köylüyü tutukluyorlar, ardından uydu basının muhabirleri çektiği fotoğraflarla "kahraman mehmetçiğin" operasyon kahramanlığını, "Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği'ni yakanlar ve Şahvelat köprüsüne mayın koyanlar yakalandı" manşetleriyle çarşaf çarşaf işlediler.

PKK'nin 10. Zafer Yılı Barliyas'ta (Lübnan) Coşku ile Kutlandı

12 Aralık'ta düzenlenen kutlama gecesine 1000'in üzerinde yurtsever katıldı. Geceye Lübnan'da bulunan Kürdistanlı emekçiler, göç ettirilen kitlenin yanısıra, Lübnan ve Filistin devrimci-yurtsever güçlerin temsilcileri de katıldı.

11.00-16.00 saatleri arasında yapılan kitlesel kutlama gecesinde, günün önemi üzerine siyasal konuşmalar yapıldı. Ulusal kurtuluş mücadelesinin şehitleri adına saygı duruşunda bulunuldu. Folklor ekipleri direniş türküleri ve halk oyunları sundular. Lübnan'daki yurtsever Kürdistan kitlesinin önemli desteği ile oluşturulan folklor ekipleri türkü ve oyunlarını direniş sloganları eşliğinde sürdürdüler.

Lübnan Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği (YKWK)' nin düzenlediği kutlama toplantısı aynı zamanda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'nin kitlesel örgütlerinden işçiler birliğinin bir kitlesel zaferi oldu.

Fransız Hükümetinin Irkçı Uygulamalarına Protestolar Sürüyor

19 Aralık '87'de 30 civarında ERNK'li yurtsever Rems'de Fransız 3. kanal televizyon binasını 3 saat işgal ettiler.

● İşgal eylemini gerçekleştiren yurtseverler, amaçlarının, Fransız yönetiminin 3 Kürdistan yurtseverinin Gabon'a sürmesini protesto etmek olduğunu ve Türk faşizminin istemleri doğrultusunda geliştirilen bu tür sindirme komplolarına karşı direniş kararlılığında olduklarını göstermek olduğunu açıkladılar.

Kadın ve çocukların da katıldığı protesto eylemi büyük ilgi topladı ve demokrat güçlerce destek gördü.

● Öte yandan Gabon'a sürülen 3 Kürdistan yurtseveri ve İranlı mülteciler, açlık grevi direnişlerini, bazılarının fenalaşıp hastaneye kaldırılmalarına rağmen, sürdürmektedirler.

Gabon'a sürülenler Papa'ya mektup yazarak, Fransız yönetiminin bu insani kuralları ayaklar altına alan uygulamasına karşı durmasını istediler.

● Irkçı uygulamasına bir neden gösteremeyen ve büyük ölçüde teşhir olan Fransız yönetimi, resmi açıklamalardan kaçınmakta, gayrı-resmi kanallardan yaptığı açıklamalarda ise bayatlanmış gerekçeler öne sürmektedir.

Viyana "Kürdistan İşçi-Kültür Derneği" Kuruldu

Uzun bir hazırlık süreci sonunda, biz Kürdistanlı yurtseverler, Viyana Kürdistan İşçi-Kültür Derneği'nin resmi açılışını 13 Aralık 1987 tarihinde gerçekleştirdik. 1.5 seneden beri başta Viyana olmak üzere tüm Avusturya'da yoğunlaşan ulusal kurtuluşçu faaliyetler, böylece yeni bir düzeye ulaşmış bulunuyor. Kasım ayında tutulan dernek yerimiz, tüm yurtseverlerin ortak çabası sonucu, daha evvelki viran halinden güzel bir derneğe dönüştürüldü. Ülkemizde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemeyi, Viyana'daki yurtsever faaliyetleri koordine etmeyi, ülkemizin kültürel değerlerini toplayıp geliştirmeyi, yurtseverler arasındaki birlik ve bağı geliştirmeyi şiar edinen derneğimizin resmi açılışını 13 Aralık 1987 tarihinde gerçekleştirdiğimiz bir toplantıyla kutladık. Toplantı derneğimizin kuruluşuna ilişkin bir konuşma ile açıldı. Ardından yöremizde kalan bir yurtsever arkadaş saz çalarak devrimci halk türküleri söyledi. Toplantı bir geceyi görüntüleyen bir video kasetinin gösterilmesi ile sonuçlandırıldı.

Viyana'dan bir grup yurtsever
14.12.1987

Yeni Yıla Kürdistanlı Emekçiler Daha Büyük Zafer Dilekleri ile Giriyor

Gelenekselleşen yeni yıl toplantıları bu yıl da Avrupa'nın çeşitli kentlerinde gerçekleştirildi. Binlerce Kürdistanlı emekçinin katıldığı bu toplantılarda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi ve yurtseverlere dayattığı görevler üzerinde duruldu. Aynı zamanda 1987 yılında mücadelemizin katettiği gelişmelerin de değerlendirildiği toplantılarda, yeni yılın mücadelemizdeki önemine de değinildi.

Avrupa'nın çeşitli kentlerinde yapılan toplantılarda, siyasi değerlendirmelerin yanısıra, müzik, tiyatro programları da sergilendi. Her iki programın da beğeni ile izlendiği toplantılarda yurtsever emekçiler yeni bir yıla girmenin sevincini yaşadılar.

Yeni yıl toplantıları, yurtsever emekçilerin yeni yılda daha güçlü bir mücadele ve daha büyük zafer dilekleriyle, sona erdi.

Faşist Rejimin Gerçek Yüzü

Seçimlerin ardından adeta sağanak yağmurdan doluya dönüşen zamlar, halkı perişan etmekle de bırakmayıp, yaşayamaz duruma getirdi. Yoksulluğun getirdiği sorunlar yaşamı ağırlaştırırken, işsizliğin girdabında nefes bile alamaz duruma gelen kitleler çözümsüzlüğün yarattığı sıkıntılar içerisinde kıvranıyor.

Sömürgeci basının kendisi bile bu haksız durumu artık görmezden gelemiyor. Az da olsa kitlelere yansıyan bunalımın sonuçlarına yer veriyorlar. Kitlelerde rejime karşı yükselen öfke, önemli boyutlara ulaşmış durumda. Fakat bu, tepki düzeyini aşmış değil.

Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesine kitleler daha fazla sarılırken, Türkiye açısından da bu mücadelenin daha fazla umut olma özelliği artıyor.

Gazetelerin sayfalarına göz attığımızda bile, her gün şu başlıkları görüyoruz: *"İşsiz kaldığı için intihar etti"*, *"Böbreğini satıyor"*, *"Çocuklarını evlatlık vermek istiyor"*, *"İşsizlik hırsız yaptı"* vs. vs. Bunlara son günlerde yenileri de ekleniyor. En son Ceylanpınar ilçesinden bir aile kendisini satılığa çıkardı. Kendilerinin geçimini üstlenecek bir aileye ömür boyu hizmet edeceklerini açıkladılar. Bütün bu manzaralar Türkiye'de olsun, Kürdistan'da olsun kitlelerin derin bir yoksulluğu yaşadığını gösteriyor. İşte faşist rejimin gerçek olan bir yönü de budur, kitlelere baskı, işkencenin yanısıra, yoksulluktan başka bir şey vermedi.

İstanbul TİSK Binası Basıldı

Son günlerde yoğunlaşan zamları protesto etmek amacı ile Dev-Sol tarafından İstanbul'da bir dizi eylem gerçekleştirildi.

İstanbul TİSK binasını basan ve Dev-Sol taraftarı olduğunu söyleyen bir grup, binada bulunan bekçileri etkisiz hale getirdikten sonra binanın duvarlarına çeşitli sloganlar yazdılar. Zamları protesto eden sloganların altına ise Dev-Sol imzası yazıldı. Yine aynı amaçlı olan ve Dev-Sol imzası bulunan birçok pankart, İstanbul'un muhtelif semtlerine asıldı.

Türk MİT'nin ve Uzantılarının Çaresizliğinin Ürünü Provokasyonlarına Bir Örnek Daha!

Aşağıdaki bildiri 20 Aralık 1987 tarihli "ERNK-Avrupa Temsiciliği" adı kullanılarak yazılmış. Bildirinin içeriğini bırakalım, biçimine dahi bakan birinin bunun ERNK'ye ait değil, şimdiye kadar aynı karalama ve provokasyon bildirilerini dağıtan Türk MİT'ine ve Avrupa'daki dayanaklarına ait olduğunu hemen anlar.

Türk sömürgeci-faşizmi, askeri, siyasi alanda PKK öncülüğündeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı çıkmaza girmiştir. Daha iki-üç gün önce faşizm Şırnak'ta bir daha canevinde vuruldu. Biri binbaşı olan 30 civarında askerini ölü verdi.

Türk devleti tabi ki boş durmuyor, güçsüzlük ve çaresizliğini, vahşi uygulamaları yanısıra yalan propaganda ve komplolarla aşmayı hedeflemektedir. Televizyon, radyo ve uydu basını bunun için çalışmaktadır. Ancak bu silahı da tutmamış devletin tüm olanaklarına rağmen, yürütülen karalama ve yalan propagandası ters tepmiştir.

Türk sömürgeci-faşizminin bir hedefi de Avrupa'da ERNK'nin çalışmalarıdır. ERNK'nin kazandığı kitlesel ve siyasal etkinlikle yasallaşma sürecini yaşamaktadır.

Türk sömürgeciliğinin hüsrana uğradığı diğer bir alan da Olof Palme vd. komploların boşa çıkması ve aleyhine sonuçlanmasıdır. Avrupa emperyalist devletlerinin bütün desteğine rağmen, TC'nin her komplosu kararlıca karşılanmış ve aşılmıştır.

Türk faşizminin, komplo ve provokasyonlarında en çok kullandığı güçlerin başında Türkiye tasfiyeci-reformist, sosyal-şoven güçleri ile Kürt reformist, işbirlikçi güçlerdir. Bunların başında Devrimci İşçi-Hamburg tasfiyeci kliği ile TKSP gelmektedir.

ÇAĞRI

Bu güçler MİT'e parmak ısırtırcasına emperyalist çevrelerin uşaklığını yaparak provokasyon ve ihbarlarda yarıştılar. Yine bu güçler yarattıkları provokasyon ortamı ile hem MİT'e davetiye çıkardılar ve hem de bu yolla parse toplayıp kendilerini yaşatmayı hedeflediler.

Çok açık ki bu güçler artık adları bile zor anılacak kadar güçsüzleşmiş ve ölüm döşeğinde çırpınmaktadırlar.

MİT ya da uzantıları dağıttıkları (ve Alman güvenlik güçlerince de yardım gören) provokasyon bildirilerini bırakalım "ERNK"ye maletmeyi becermeyi, diğer bir hedefleri olan uzantılarını yaşatmayı da hiç beceremeyeceklerdir.

Türk sömürgeciliği askeri, siyasi ve ekonomik olarak canevinden darbeler almaya devam edecektir. Faşizmin provokatörleri ve uzantıları fere gibi kuyruklarını tek tek kaptıracak, halkımızın gür sesi ve çizmeleri altında ezilmekten kurtulamayacaklardır.

Yurtsever halkımız her türlü provokasyonu ezecek kadar politik ve örgütlü, ERNK sömürgeciliği teşhir, tecrit ve yenilgiye uğratarcak kadar güçlüdür.

ZAFER HALKIMIZINDIR

Eski TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve eski TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, TBKP'yi kurmak üzere Türkiye döndüler.

Kuruluşundan beri yurt dışında bulunan TKP ve cuntadan sonra yurt dışına taşınan TİP, bugün Türkiye'de neyin değiştiğini gördüler ki aniden Türkiye'ye dönmeye karar verdiler? Yani, Türkiye'de burjuva demokrasisine geçildi, 'komünist partilerini' kurmanın koşullarını oluşturdular, yıllarca süren çalışmaları sonucu gerekli kitle tabanını oluşturdular ve seçimlere girip iktidar olacaklar. Doğrusu kutlamak gerekir.

Komünizm ve komünist partileri hakkında düşüncelerini demir yumruk ve kırmızı fener operasyonlarıyla somut biçimde belli eden Kenan Evren ve Turgut ÖZAL takımı, nasıl oldu da bizim beylerin yanlarında bir sürü Avrupalı parlamenter ve gazeteciyle birlikte cakalarını sata sata Türkiye'ye dönüşlerine yeşil ışık yaktı?

Bize göre madalyonun öbür yüzünde TKP ve TİP'in yıllardır yüzüne örttükleri maske düşmüştür. Yandaşları kemalist Kemallerce de bu böyle biline. Çünkü zamanlama olarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ete-kemiğe büründüğü, tarihte ilk defa komünist önderlikli bir ulusal kurtuluş savaşına dönüştüğü, zaferin ufukta belirdiği ve dünyanın en şoven ve en ırkçı burjuvazisi olan Türkiye burjuvazisinin köşeye sıkıştığı, geliştirmek istediği her türlü özel harp metodlarının iflas ettiği bir dönemdir bu dönem.

Türkiye burjuvazisi hem dünyada yitirdiği prestijini kısmi olarak kurtarmak hem de betonlaştırdığını sandığı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin PKK önderliğinde betonları parçalayarak zafere gidişini bir nebze geciktirebilmek için sözde komünist, özde kemalist partilerini yardıma çağırmıştır. Türkiye'nin bugünkü faşist yönetiminden icazetli olarak kurulacak bir TBKP'nin, parti programında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşına karşı tavır takınacağı su götürmez bir gerçektir.

Kürdistan'daki özel harbin bir parçası olan bu durum da diğer bütün metodlar gibi iflas etmeye mahkumdur. Dün Kürdistan dağlarında gürleyen peşmerge naraları bugün dalga dalga Kürdistan'ın köy, kasaba ve şehirlerini aşarak sesini metropole ve burjuvazinin bütün inkarcı çabalarına rağmen tüm dünyaya duyurmuştur. Düne kadar "Ne mutlu Türküm diyene" sloganlarıyla büyütülen Kürt gençleri, bugün akın akın ulusal kurtuluş saflarına katılıyorlar. Bu gelişmelere karşı, burjuvazi elbette ki boş durmayacaktır ve mümkün olan her şeyi deneyecektir.

Legal TBKP'nin kuruluş çalışmaları ve bunun ön hazırlıkları da bu boş durmamanın bir parçasıdır. Yıllardır Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini değişik biçimlerde engellemeye çalışan Türkiye Kemalist Partisi, dörtlü-beşli birliklerin sökmediğini görünce yüzündeki maskeyi indirmek zorunda kalmıştır. Fakat kentlisi, köylüsü, yaşlısı, genci, kızı ve oğluyla uyanan bir Kürt halkına karşı şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonraki tüm çırpınışlar da sökmeyecektir. PKK gibi bir partinin önderliğine sahip bir Kürt halkı, hakkı olan zafere ergeç erişecektir ve bütün dünya halkları gibi kaderini kendisi tayin edecektir.

- Kahrolsun her türden şovenizm ve sosyal-şovenizm!

Heval Siyamend

Okuyucuya;

Berxwedan, okuyucularının görüş ve önerilerine sürekli önem veren, ve bunları daha güçlü bir faaliyet yürütmenin temeli haline getiren ulusal kurtuluşun sesi olmasını bilmiş bir gazetedir.

Yeni yılda daha güçlü bir Berxwedan'la sizlere seslenmek, yine aktif yardımlarınızla mümkün olacaktır. Bu amaçla gazetemizin yeni yılına ilişkin olarak, değerlendirmelerinizi bekliyoruz.

Berxwedan

O DİYAR

Asırlardır meşhur oldun
ey diyar
Anlatırsam bilmem
tarihe mi sığar
Bereketin şanını
dünyaya yayar
Az değilsin
toprağında kimler yatar

Ey canım vatanım
Kürdistan'ım
Kurban olayım
taşına toprağına
Göklerde dalgalanacak olan
bayrağına
Üzülme üzülme
bağımsızlığın
göz kırpmaktan da yakın

Rojda li welat

Kürdistan Halkı Her Yerde Türk Sömürgecilerinden Hesap Soruyor

Eylül ayında Kürdistan'da gördüklerimin birkaçını aktaracağım. Bir çoban kuyudan su çektiği kovayı yolun kenarında çukur açıp yerleştirir. Tenekeye ip bağlamayı da ihmal etmez. Türk askerleri bunu bomba sanır. Helikopter istenir. Çobanın ipli su tenekesi durmadan bombalanır. Türk ordusunun çoban tenekesine saldırısı, TC ordu tarihine operasyon olarak geçer.

Karadan Mardin'e gidiyorduk. Yolda askerler durdurdu. Bir başçavuş ve iki çocuğu bindi. Bir yolcu, başçavuşa, *"Nasıl oluyor da ordunuzla 'teröristlerin' hakkından gelemiyorsunuz"* dedi. Başçavuşun cevabı, *"Hep sizin yüzünüzden"* dedikten sonra: *"Geçen gün bir köye operasyona çıktık, köylülere teröristlerin yerini sorduk, bir o tarafı, bir bu tarafı tarif ettiler, 30 km yol yürüttüler. Tabii hedefin tam tersine, meğer köylüler bizimle alay ediyormuş. Her yerde durum aynı..."* dedi.

Gundi

Kahrolsun Teslimiyet

Ben de birçok Kürdistanlı yurtsever gibi, 15 Ağustos Atılımıyla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşından etkilendim ve ERNK taraftarı oldum.

Geçmişte, küçük-burjuva reformist-milliyetçi grup ve örgütler, sömürgeciliğe karşı devrimci mücadelenin henüz boyutlanmadığı, sömürgeci egemenliğin belli bir istikrar içinde bulunduğu, devrim ile karşı-devrim cephesi arasındaki mücadelenin keskinleşmediği dönemde hiçbir siyasi harekete bağlı kalmadım. Yalnız her Kürdistan kelimesini yazan anti-sömürgeci harekete sempati duydum. 12 Eylül faşist cuntası öncesinde yaşadığım bölgede, kendilerini, Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin önder ve kurtarıcısı olarak halkımıza kabul ettirmeye çalışan güçler vardı.

Ben de bir yurtsever olarak bunlara kandım ve onları kurtarıcı olarak görmeye başladım. 12 Eylül faşist cuntasının gelişiyle sözü edilen bu kurtarıcı rolündeki insanların maskeleri düşmüş ve ne oldukları ortaya çıkmıştı. Arıyordum bu insanları Kürdistan dağlarında, Ortadoğu'nun savaş alanlarında, sömürgecilerin zindanlarında ve işkencelerinde. Bulamadım. Ama metropol bölgelerde özel ticari hayat, ithalat ve ihracatta buldum.

Ben; 15 Ağustos şanlı devrimci direnişin berraklaşması, devrim cephesi ile karşı-devrim safların daha rahat görebildim.

Daha önceleri kendisini (DDKO) kurucusu sayan 'sayın' A.B..., 1970'li yıllarda Rızgari siyasi hareketi içinde yer aldı ve diyebilirim, Rızgari yöneticilerinden biri oldu. Son dönemdeki burjuva partilerinin seçimlerine SHP adayı olarak katıldı ve sonuçta kazanamadı. Eğer 'sayın' A.B... milletvekili seçilip TBMM'ne gitseydi, böylece Rızgari siyasi hareketinden bir insan TBMM'de yerini almış olacaktı. Rızgari siyasi hareketine soruyorum: Sömürgeci devlet TC'nin Kürdistan'a ilişkin emelleri ve Kürt ulusu hakkındaki karar ve onaylarına karşı TBMM'deki Rızgari hareketi, bu alınan karar ve onaylara karşı ne ölçüde tavır alabilirdi?

Soruyoruz: Kürdistan bağımsızlık mücadelesi TBMM'den mi verilir, yoksa Kürdistan dağlarında mı verilir?

Azad
S. Arabistan

Bağımsızlık, özgürlük namlu ucunda
Proleter halkım iktidar yolunda
Tüm dünyaya örnek olur sonunda
Kürdistan bağımsızlık savaşı
Kutsaldır, yücedir halkların azmi
Kararlıyız, ezeceğiz sömürgeci faşizmi
Tarihe gömecek emperyalizmi
Ulusların bağımsızlık savaşı

Xebatkar

YILDIRAMAZLAR

Halkımızın kutsal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin bir parça özgür vatan toprağına kavuşma yolunda kesintisiz yükseldiği günümüzde, ülke içinde olduğu gibi, ülke dışında da emperyalizm ve faşist sömürgeciler özel savaş taktikleriyle biz Kürdistanlı yurtseverleri mücadeleden alıkoymak istiyorlar.

Başta Alman emperyalizmi olmak üzere tüm emperyalist devletlerin 1987 yılı boyunca, biz Kürdistanlı emekçilere uygulanan anti-demokratik uygulamaların bir parçası da Almanya'nın Bavyera eyaletidir. Bu eyalette, başından beri Kürdistanlı emekçilerin yasal demokratik faaliyetlerini engellemek istemiş, bunun için bugüne kadar birçok metodun kullanıldığı sözkonusudur. Özellikle Nisan 1987'den günümüze kadar, emperyalist FAC uygulamalarından -ev arama, tehdit etme, oturum izinlerini kısıtlama, gözdağı vb.- sonuç alamamasının ürünü olarak, yeni taktikleri gündeme soktu. Kasım 1987'nin son haftasından Aralık 1987'nin ilk haftasına kadar süren uygulamalar, onlarca yurtsever defalarca ve saatlerce sorgulamalara tabi tutulması oldu. Faşist TC'nin MİT sorgulamalarının daha da modern biçimi ile sürdürülen sorgulamalardan, biz Kürdistanlı yurtseverlere dayatılan şeker-kamçı politikasıdır. İlk gün saatlerce süren tehditler (işten atma, oturum izinlerini iptal etme, TC'ye iade) yerini ikinci gün de şeker yaklaşımı alıyordu. "Size şunu vereceğiz, size şu imkanı sağlayacağız." Amaç; korku ve panikle ajanlaştırma.

Tüm bu uygulamalarında sonuç alamayan faşist TC'nin suç ortakları, daha da kudurganlaşarak yurtseverleri iş yerlerinde teşhir etmek için sorgulamalara devam ederek, iş arkadaşlarından, "Sizden para alıyor mu, gazete veriyor mu" vs. tarzında bilgi almak istediler.

Sorgulama boyunca işbirlikçi hain-uşak takımı Komkar vd.'lerini övücü konuşmalar yaptılar. Siz de onlar gibi "medeni olun, otonomi isteyin, destekleyelim" vs.

Tüm bu uygulamalar, bizleri kutsal bağımsızlık ve özgürlük mücadelemize sunmakta olduğumuz desteği azaltmak içindir. Bu uygulamalar, tarihimiz boyunca onlarca işgalci gücün başvurduğu kölelik sistemlerini pekiştirmek içindir.

Halk tarihimizde emekçi halkımız zulme, işkenceye boyun eğmedi. Yakın tarihimizde de ihanete, teslimiyete karşı direniş isyanını geliştirerek, bu uygulamaları sonuçsuz bırakmasını bilecektir.

Bizler, başta halkımızın şanlı önderi partimiz PKK'nin direniş abideleri şehitlerimizden aldığımız güçle, ARGK'nin kahraman savaşçılarından aldığımız güçle, ERNK'nin "Ya özgür vatan, ya ölüm" şiarından aldığımız güçle düşmanlarımızın hiçbir baskı, işkence ve zulmüne boyun eğmeyeceğimizi tekrar tekrar haykırmak istiyoruz.

Bundan böyle de eskiden katkat daha fazla, PKK-ERNK-ARGK önderliğindeki mücadelemize layık olmaya çalışacağımızı haykırmak istiyoruz.

Nürnberg'den
bir grup Kürdistanlı işçi
10 Aralık 1987

Artık Düşmanımızı Tanıyoruz

İnsanlarımız ister ülke içinde, ister ülke dışında olsun, tarihlerinin bilincine varmaktadırlar. Şüphesiz bunu sağlayan güç PKK'dir. Bu nedenle düşmanımız PKK'yi rahat bırakmayacak, elinden geleni yapacaktır. TC sadece resmi güçleriyle değil, işbirlikçileriyle yapmaktadır. Aksi durumda işler kolay olurdu.

12 Eylül faşizmiyle bu güçler Avrupa'ya çekildiler. Devrimin yenildiğini, 15-20 yıla kadar toparlanamayacağını söylüyorlardı. Bu defa "şartlar olgun değil" sinsi iddiası ile 15 Ağustos silahlı atılımına tavır aldılar. Arkalarından giden izleyicilerini tükettiler, çoğunu "eşek'leştirdiler." İnsanların kafalarını bulandırmak için herşeyi yaptılar. Ama artık maskeleri düşmüştür.

Ama bunlar bilmeli ki, özgür bir vatan için savaştığımızın bilincindeyiz. Ve düşmanlarımızı iyi tanıyoruz. Özgür bir vatan aşkıyla dolu olan bütün yurtseverler, TC faşizminin çizme parlatıcısı TKP'li uşakları ve onların ülkemizdeki finolarını iyi tanımalıdır.

Belçika'dan Korkmaz

DERSİM'DE GÖÇ...

Yakılan ağıtlarda, dillerden düşmeyen türkülerde Dersim, hep dağla özdeşleştirilir. Övgüler, benzeştirmeler, yiğitlik ve mertlikler yine dağla başlar, dağla biter. Çünkü Dersim, dört bine yaklaşan, kimi yerde sarp yalçın kayalıklardan, kimi yerde yumuşak iniş-çıkışlarıyla geniş yaylalıklardan oluşan, çoğu yerde ormanlarla kaplı, yarışırcasına birbirini takip eden sıra dağların ve bu dağları kendi arasında kardeşçe bölen uçurumlu derin vadilerin adıdır. Doğudan batıya doğru boydan boya uzanan Munzur'un üstünde birer kale gibi dikilmiş; Bağırpaşa, Buyer, Jel ile Koşan, Ağdaş, Sülbüs, savunmalı olarak iki cepheden mevzilenmiş, etrafından yorulmayan Dersim'in sürekli nöbetçileri gibidirler. Sırasıyla Afkasor, Munzur, Zagê, Laç, Kutu, Harçik, Peri vadileri Munzur'u kendi aralarında kardeşçe paylaştıktan sonra, bu kez de Munzur suyunda birleşmek için aşağılara doğru yayılırlar. Tabiatı böyle olan Dersim'den söz ederken, isterseniz dağdan bahsetmeyiniz ve Dersim'i tanımlamakta, "Dersim dört dağ içinde" ve kahramanları anarken "şahitsin sen Dersim dağı" dizelerini tekrarlamayınız.

Neye mi yarar dersiniz? Onu, tarihte haksızlığa uğramış, haklarını arayan bir isyancıdan sorun. Onu, dev gibi isyancılara karşı canını-malını kurtarmak isteyen birilerine sorun. Onu, kendilerini yutmak isteyen barbar Türk sömürgecilerine karşı onur, şeref, namus ve haysiyetini ayaklar altından kurtarmak isteyen bir Kürdistanlıya sorun. Daha da doğrusu onu köleciliğe, esarete, zulme başkaldırmış bir bağımsızlık ve özgürlük sevdalısına sorun...

Her adımı sanki mimarlar tarafından özel olarak inşa edilmişcesine, haksızlığa uğramış insanlar için zaptedilmez bir kale, hazır bir mevzi ve kimseye muhtaç etmeyen bir yatak, barınak olan Dersim dağının, kimlere yar olduğu, kimleri bağrına bastığı tam olarak bilinmese de tarihe isyankarların diyarı olarak geçmiştir. Nice kahramanlar burada boy vererek haksızlığa meydan okumuş, kendilerini burada kanıtlamışlardır. Bu kahramanların anıtları henüz meydanlarda dikilmemiş, aradan asırlar da geçmiş olsa gönülleri zapteden olağanüstü olayların kahramanları olan o büyük insanlar hafızalardan silinmemiştir. Analar tarafından bunlar üzerine ağıtlar yakılır, türküler söylenir. Bunlar dilden dile söylenerek günümüze kadar uzun kış gecelerinde masallardaki yedibaşlı dev ve ejderhalar yerine Türk sömürgecilerinin barbarlıkları ve ona karşı eşsiz kahramanların cesaretleri, yiğitlikleri anlatılarak çocuklar büyütülür. Afkasor-Laç Direnişi anlatılır. Namusunu kirletmemek için kendisini kayalardan atan gelin ve kızlar anlatılır. Yuvarlatılan kayalar karşısında çaresiz kalan Türk askerlerinin halleri, entrikaları, vahşilikleri, namertliği anlatılır. Parmakla gösterilir, işte burası Teman; Ağabeyiyle hayır hayır, yoldaşıyla yanyana pırıl pırıl parlayan mezarlıkta yatan Delil, faşist orduya burada meydan okudu. Seyfi ile Hüseyin birer tabancayla 12 saatlik çatışmalarını burada sürdürdüler. Azime iki günlük direnişinden sonra bu ormanlıkta şehit düştü. Kazım Hoca Mehmet arkadaşlarla bu evde kuşatıldılar. O büyük direniş bu dört duvar arasındaydı. Cemal ile Mehmet bu kayalıkta çatıştı ve daha nice nice kahramanlıklar... Hemen hemen her karışı mutlaka bir olayın meydanı, bir kahramanın tanığı ve onları bağrına basan yatağıdır. Düşmana meydan okuyan ve daha ne kadar olaya tanık olacağı kestirilemeyen bu başeğmez dağlarımızla övünmemek, gurur duymamak mümkün mü?

İşte, bu övülecek dağlarımızda taşıdığımız kızıl bayrağın yarın dikileceği zirvelerde emin adımlarla dolaşırken, insanın içini buruklaştıran manzaralar da yok değil. Örülmüş bentler içinde yeni yeşil çayırlar, tarlalar, bağlar-bahçeler, yarı dolmuş su arkları, kırık-dökük çeşmeler etrafında virane olmuş harabeler... Kimi yerde bir veya birkaç ev bulunurken, kimi yerde ise, köyün ya da mezarının tümü yıkıntılardan ibarettir.

Bağırpaşa'nın eteğindeki Karagöl'deki 100 harabenin içinde sadece iki-üç ev kalırken, Pülümür'e uzanan dağların doruğundaki yemyeşil Yoncalık köyü evlerinin çoğunun ayakta olmasına rağmen, bomboş. Harçiğe açılan vadideki Markazan da dere boyunca dizilmiş yıkıntılar içinde sadece bir ev. Harçiğin her iki yakasında kayaların başındaki boş evler hala vadiyi süslüyor. Bezik ormanı etrafındaki yıkıntılar, girilen her köyde şen bir evin etrafındaki sayısız harabeler, geriye kalanların "şu köyde yüz, diğer köyde elli, bir ötekinde şu kadar ev vardı. Kala kala yalnız kaldık" telaşı ve ardı arkası gelmeyen ahlar, gerçekten içler acısıdır.

1938'den sonra bu dağlık alanlar yekpare sürgüne gönderilerek yasak mıntıka olarak (ki hala çoğu bu isimle anılıyor) ilan edilmişti. Yerleşim yerleri tahrip edilerek insanların buralara girmesi yasaklanmıştı. Buna rağmen her şeyden olma pahasına da olsa direnen çok sayıda aile ağaç kovuklarında, mağaralarda yaşamını sürdürmüştü. Onlarca yıldan sonra yasağın kaldırılmasıyla umudunu yitirmeyen insanlarımız yeniden anavatanı olan bu diyarlara dönüyorlardı. Dünya yeniden kuruluyormuşcasına, anavatana duyulan yılların özlemiyle tarlalar, bağ-bahçeler, bentler, arklar ve viran olmuş evler yeniden, yeni baştan onarılıyordu. Dağlar şenlenmiş, yaşam yeniden canlanmıştı.

Sürgün politikasında başarılı olamadığını gören Türk sömürgecileri bu durum karşısında telaşa kapılarak, halkın bu alandan kovulmasını planlıyor ve resmi olmayan bir göç dayatılıyordu. Türk sömürgecileri zorunlu göçü sağlamak için bunu sağlayacak bir ekonomik politika izliyordu. Herhangi bir iş sahası açılmadığı gibi, yöre her türlü temel hizmetlerden mahrum bırakılarak, temel gıda maddelerini kısıtlayarak yöre halkını açlığa mahkum etmeye çalışıyordu. Devletin bu baskısını ağaların baskı ve zulmü tamamlıyordu.

365 köyün sahibi Çarekan ağaları, elinde tuttukları köylerin sadece meralarını göçer aşiretlere vermelerine rağmen, ağaların teşvik ve desteğiyle yaz aylarında dağlara yerleşen göçerler, köylülerin tarlasını, bağını, bahçesini açıktan otlatarak tahrip ediyorlardı. Ağa, şikayet etmeye giden köylülere, "Çek git başımdan. Hepinizin verdiği kirayı tek bir göçer ödüyor. Siz olmuşsunuz ne, olmamışsınız ne. Göçerlerin kılına dokunanı anasından doğduğuna pişman ederim" der. Bununla da yetinmiyordu: Bir torba un ya da şeker karşılığında kendilerini tanımayan insanların aracılığıyla halkın yaz boyu eziyet-cefa ile topladığı erzağını en ufak bir acıma hissini duymadan yakıp ateşe veriyordu. Kılını kıpırdatan çoğunlukla bunun bedelini hayatıyla ödemiştir.

Bir yandan devletin baskıları diğer yandan ağaların baskıları, yöre halkını zorunlu göçe itiyordu. Ve nitekim birçok köy bu baskılar sonucu yöresini, vatanını terk etti. Geriye kalanlar ise yalnız kalmanın telaşına kapılarak, direnme gücünü her geçen gün yitiriyordu. Sıradan bir hasta bile kaderine terk ediliyor, cenazeleri, gömecek adam yokluğundan dolayı günlerce bekliyordu. Birçok aile de bu tür zorluklardan ötürü göç etmek zorunda kaldı.

Ülkemiz Kürdistan'da modern temelde ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesiyle, faşist Türk sömürgecileri, yöre halkının üzerindeki baskıyı daha da arttırıp geriye kalanların da göç ettirilerek enselerinde duydukları korkuyu bertaraf etmeye çalışmışlardır. Son yedi yıl içinde korkunç düzeyde baskı uygulanmış ve en açık biçimiyle göç edin demişlerdir. Hala yasak mıntıka ilan edilmemiş, fakat devrimcilere yardımcı olduğu gerekçesiyle onlarca aile sürgüne gönderilmiştir. Ayrıca bazen açık bazen de devletin haberi yokmuş gibi şu veya bu subayın eliyle dağdaki her aileye göç dayatılmıştır. Dağlarda kaldıkları sürece devrimcilere yardımcı olacakları gerekçesiyle, göç etmelerini ve başlarının çaresine bakmalarını söylemiş, aksi durumda bir komploya kurban götürüleceklerini açıklamakta tereddüt etmemişlerdir. G... köyüne gelen operasyon birliğinin subayı, "Ya gidersiniz ya da gelip evlerinizi-otlarınızı yakarak devrimcilerin üstüne atacağım" diye yapılan açıklamaları ilginçtir. Nitekim hemen ardından hala faili ortaya çıkmamış birçok yakma olayı cereyan etmiştir. Bunun yanında konulan yasaklar, tutuklamalar, işkenceler, komployla kurban giden suçsuz insanlar vb. korkunç boyutlara varmış durumdadır.

İşte bir yandan uygulanan ekonomik abluka diğer yandan had safhaya varan baskı yöntemi sonucu, Dersim dağlarının birçoğu boşaltılarak viraneye çevrilmiştir. Ve yeniden yasak mıntıkaların oluşturulması için orman kanunu adı altında göç resmileştirilmektedir. Şubat 1987 ortalarında muhtarlara gönderilen resmi bir yazı ile "orman içi köylerin boşaltılacağı" bildirilip, halkın sürgünü onaylanması isteniyor ve sürgün yerleri olarak da Antalya, Balıkesir, İzmir, Muğla vb. iller gösterilmektedir. Tüm bu nedenlerden ötürü son yıllarda Dersim nüfusunda ciddi bir düşüş kaydedildi.

Faşist Türk sömürgeciliği geçmişte Dersim katliamını ve hemen ardından asimilasyon amacıyla yaptığı sürgünü medeniyet adına yapmış, bugün de aynı şeyleri hizmet adına yaparak ve halkımızı Anadolu'nun bozkırlarında gerçekliğinden uzaklaştırmak istiyor. Alanları boşaltarak bağımsızlık hareketimizin kaynağını kurutmaya çalışıyor. Daha şimdiden halkımızın unutmadığı ve hiçbir zaman da unutamayacağı halk kahramanlarına ve dağlarımıza özgü olan her şeye yasak koyuyor. "Dersim'i, direnişi ve direnişçileri unutun, hafızalarınızdan silin" diyor. Peki başaracaklar mı bunu? Dağlarımızı boşaltabilecekler mi? İnsanlarımızı yurdundan uzaklaştırarak Anadolu'nun bozkırlarında Türkleştirmeye, sergilediği vahşete, "Dersim'in dağlarına götürdüğü medeniyetin bir gereğidir. Ya da Avrupalılaşmanın bir gereğidir" diyebilecek mi? Dünya kamuoyunu buna inandırabilecek mi? Dünya devrimci hareketinin yüzkarası "TKP" buna şahitlik yapabilecek mi?

Faşist Türk sömürgecilerinin kendisini buna inandırıp, inandırmadığını bilmiyoruz, ama son çırpınışlar boşuna! Halkımızın üzerinde görülmemiş bir baskı uygulanabilir, fakat günümüz Kürdistan'ında gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin başında ne birkaç ağa ne de birkaç seyit, şeyh vardır ki, halkımızı bölük-pörçük parçalara ayırarak parmaklarına dolandırabilsin. Tam tersine halkımızın öz gücünden oluşan ve en modern düşüncelerle kuşanmış ulusal kurtuluş hareketimiz, önderiyle, kurtuluş ordusuyla ve ulusal cephesiyle faşist Türk sömürgeciliğini layık olan yere oturtacaktır.

Daha şimdiden halkımızın sürgüne sert bir tarzda gösterdiği tepki bunun en açık örneğidir. Belediye başkanları bir araya gelerek, olayı protesto amacıyla Ankara'ya gidip bakanlığa baş vururken, Pülümür Devlet Su İşlerinde çalışan işçiler protesto, grev yapmış. "Halkımızı sürgün ediyorsanız kime hizmet götürelim?" diye sormuşlar ve "o zaman önce bu kuruluşlarınızı kapatın" demişlerdir. Şehir merkezinde bu gelişmeler olurken, kırsal alanda köylüler bu uygulamaya "bizi burada öldürün, yaban ellerde ölmek istemiyoruz" biçiminde karşı çıkmışlardır. Yine Pülümür'ün K... köyünde bir köylünün K. Evren'e dilekçe ile başvurarak "Sürgün de nereden çıktı, eğer bizi katletmek istiyorsanız ata yadigarı topraklarımızda katledin. Biz toprağımızı terk etmeyeceğiz" sözleriyle kesin tavrını ortaya koymuştur.

Bu nedenle diyoruz ki, faşist Türk sömürgecileri kendi atalarının soykırımcı, talancı, çapulcu karakterlerini, dünya halklarının azgın düşmanı karşı-devrimci şiddetiyle birleştirerek en barbar yöntemlerle, soykırım hareketini geliştirebilir, insanlarımızı yerinden-yurdundan sürgün etmeye çalışabilir, yaşama emarelerinin bulunduğu her yerde kan kusarak canlıları ortadan kaldırmayı hedefleyebilir, bunun için gerekli fetvaları çıkararak kendisini haklı ilan edebilir; fakat bu sadece onun sonunu hızlandıracak ve korktukları başına gelerek, onların öcü gibi korktuğu Dersim dağları, eninde sonunda onlara mezar olacaktır.

Nisan 1987
E. A...

ABD Dışişleri Bakanlığının "Kürtlerin Etnik Azınlık Hakları Verilmelidir" Açıklaması ve Ardındaki Nedenler

Baştarafı 1. sayfada

Açıklamanın ABD yönetimi ve Kongresi ile yakın bağlar içinde çalışan "Helsinki Wateh Group" (Helsinki Gözlem Grubu)'un raporundan sonra yapılması daha ilgi çekici başka nokta oldu. Gözlem grubundan Türkiye'yi de ziyaret eden müdürü Jeri Leber ve danışman Loise Whitman raporu hazırladılar ve Türk hükümetine şu tavsiyelerde bulundular:

"1. Kürtlerin varlığının tanınması ve kendilerine diğer Türklerin de sahip olduğu siyasi ve ve sivil hakların verilmesi,

"2. Kürtleri etnik kimliklerinden yoksun kılan sınırlamalara son verilmesi, Kürtçenin kullanılmasına izin verilmesi, Kürtçe isimlere konan yasağın kaldırılması, Kürt bayramlarının kutlanması, Kürt dansı ve müziğinin icra edilmesi,

"3. Kürtçe yayınlara izin verilmesi,

"4. Kürt azınlığın sorunlarını incelemek üzere bir parlamento komisyonunun oluşturulması."

Açıklama, Türk başbakanının ABD ziyaretinden sonra oldu.

Ayrıca Hürriyet gazetesi manşet haber olarak birinci sayfada verdi. İlginç olan, durup dururken ABD neden böyle bir açıklama yaptı? Biliniyor ki, ABD hükümeti, taktik olarak gizli hazırlanan raporları belli bir amaç için bilinçli olarak basına yansıtarak yayınlattır.

Hürriyet
Ermeniler ve Rumlar'dan sonra Kongre-Dışişleri yazışmasıyla Türkiye'ye yeni b...
Amerika "Kürt işi"ni kaşıyo...
Kaşıya kaşıya 'yara' olacak
Dışişleri, "Kürt Mektubu"nu araştırıyor...
Kaşıya kaşıya "yara" olacak

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini dar bir kültürel özerklikle tasfiye etme çabaları yeni değildir. Geç bile kalınmıştır. Becerebileceğine inansa faşist Türk genelkurmayı, bugünden özerkliği tanır, kaldı ki bu yönlü planları da oluşturduğu kesindir.

Ancak, ABD'nin açıklamaları daha da sinsi ve planlı bir amaca yöneliktir. Aksi durumda halkların özgürlüğünün en büyük celladı ABD emperyalizminin ne insan hakları ne de etnik düzeyde bile olsa Kürt halkının sorunlarına ilgi göstermesi sözkonusu olamaz.

*Helsinki Sonuç Belgesi, 1 Ağustos 1975'te aralarında Türkiye ile sosyalist ülkelerin de olduğu 33 Avrupa ülkesi, ABD ve Kanada tarafından imzalandı. Belgenin birinci bölümünün yedinci ilkesi "düşünce, vicdan, din ve temel özgürlüklere saygı", sekizinci ilkesi ise, "halkların hak eşitliği ve kendi kaderlerini tayin hakkı" ile belgeyi imzalayan devletlerin bu ilkelere saygılı olmaları ilkeleştiriliyor.

**Lozan Konferansı'nda (Temmuz 1923), Kürdistan'ın bölünmesi ve ulusal haklarının gaspı karar düzeyine çıkarıldı. Kürt halkı etnik azınlık gösterilerek, bununla ilgili kültürel hükümlerin uygulanması da muğlak bırakıldı.

ABD Emperyalizmi ve Kürdistan Politikası

Yıl 1945. ABD, emperyalist kapitalist sistemin başına geçmiştir. Truman Doktrini (Mart 1947) ve Marshall Planı ile emperyalist-kapitalist dünyanın, sosyalist ülkeler ve ezilen halklara karşı birleştirilmesi hedeflenir. ABD, Monroe Doktrini ile Amerika kıtasını, Eisenhower Doktrini ile de Ortadoğu'yu hedefliyor. 1956 kanal (Suveyş) savaşı ile İngiltere ve Fransa Ortadoğu'daki etkinliklerini ABD'ye kesin bırakıyorlar.

ABD'nin ilk el attığı Yunanistan, Türkiye ile İran oluyor. ABD, Türkiye'nin rolünü şöyle koyuyor: *"Stratejik olarak Türkiye, Doğu Akdeniz ve Ortadoğu'daki en önemli faktördür. Coğrafik durumu itibarıyla Türkiye, Sovyet siyasal ve askeri etkisinin Doğu Akdeniz ve Ortadoğu'ya akacağı şişenin ağzındaki tıpayı meydana getirmektedir. Türkiye'nin, Rusya'nın kontrolü altına girmesi, şu anda Sovyet kontrolü altındaki alandan görece uzaklıkları nedeniyle, Rus eylem ve baskılarından özgür olan Suriye, Lübnan, Irak, Filistin, Ürdün, Mısır ve Arap Yarımadası açısından Sovyet ilerlemesi önündeki barajın kalkması demek olacaktır."* (21 Ekim 1946, Dışişleri Bakanlığı, Yakın Doğu Dairesi Darbeler Uzmanı Loy Henderson'un Türkiye ile ilgili raporundan)

Böylece Türkiye, emperyalizmin bölgedeki en ucuz jandarması oluyor. Sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı, ABD bu rolü Türk burjuvazisine zorla vermiyor. Türk burjuvazisi, zorla uşaklık arıyor. Sosyalizme karşı kendini güvenceye almak, Kürdistan'ın inkarı olan "Misak-i Milli"yi korumak için emperyalizme bağlanıyor. Türk burjuvazisi emperyalist- kapitalist sistemin yeni efendisi ABD'ye bağlanmayı yaşam çaresi görüyor.

ABD emperyalizmi ve Mahabad Özerk Kürt Cumhuriyeti

İsrail ve Türkiye'den sonra, ABD'nin hedefi İran'dır. 1941'de Sovyet askerleri Azarbeycan ve kısmen Doğu Kürdistan'a giriyor. Oluşan elverişli koşullarda özerk Azeri ve Kürt cumhuriyetleri kuruluyor. Kendilerini tam örgütleyemediklerinden temel güvenceleri Sovyet Kızılordu'su oluyor.

Zayıf olan İran merkezi devleti Sovyet askerlerinin çekilmesini ister. ABD, İran'a askeri ve siyasal destek verir. BM de destekler. Sovyetler 9 Mayıs 1946'da birlikleri geri çeker. Bu gelişme iki özerk cumhuriyetin sonu anlamına gelir. İki cumhuriyet de merkezi devlete bağlılıklarını bildirirler, ancak İran yönetimi, kayıtsız şartsız teslimiyeti dayatır, askeri birlik yollar, fazla çatışma olmadan iki cumhuriyetin de 1947 başlarında varlıkları son bulur.

ABD'nin Mahabad Özerk Kürt Cumhuriyeti'ne ve Kürdistan'daki gelişmelere ilgisi büyük olur. Mahabad'ı ziyaret eden 8 batılıdan 4'ü ABD'liydi. Bunlardan başka **ABD Tahran askeri ataşe yardımcısı Yüzbaşı Roosevelt Jr.**, Mahabad'a gitti. Gelişmeleri izledi, amacı Mahabad Cumhuriyetinin gücünü ve Sovyetler Birliği'nin gücünü ve etkisini ölçmekti. Nitekim, ABD Tahran Elçiliğinin, İran hükümetini yönlendirdiği gözönüne alınırsa bu askeri danışmanların gezilerinin rolü daha iyi anlaşılır. ABD Tebriz Konsolosluğu, ihtilaf ve savaş yılları boyunca, iki özerk cumhuriyetle, Tahran hükümeti arasında aracı olacaktır.

ABD ilk günden Kürdistan sorununun çözümüne karşı olacak ve Kürdistan halkının köleliğinin devamı için bölge sömürgeci devletlerine en büyük desteği verecektir. İran devleti katliamlarla Doğu Kürdistan'ı işgal ederken, **ABD Tahran Büyükelçisi George V. Allen,** şu açıklamasıyla katliama ortak olduğunu gösterecektir:

"İran hükümetinin ülkenin her tarafına güvenlik kuvvetleri göndermeyi düşündüğü yolundaki açıklaması bana göre doğru ve yerinde bir karardır." (27 Kasım 1946, Mahabad Kürt Cumhuriyeti, William Aagleton, s. 256)

ABD emperyalizmi ve Barzaniler

ABD, Kürdistan'ın potansiyelini ve oluşturacağı tehlikeleri de görür ve önlem almaya çalışır. Bir yolu da işbirlikçi oluşturmaya yöneliktir.

Mahabad Özerk Kürt Cumhuriyeti'nin az olan ordusunun belkemiğini 2000 kişilik savaşçı gücüyle Barzaniler oluşturmaktadır. Mahabad'ın kaderi belli, ama Güney Kürdistan'dan gelen bu savaşçı ve kalabalık kitlenin kaderi belirsizdir. M. Barzani, çeşitli önerilerle 21 Aralık 1946'da Tahran'a gider. Kefil ABD elçiliğidir. Barzani Tahran'da 45 gün kalır, İran ve İngiliz yetkililerinden ayrı ABD Tahran Büyükelçisi Allen'le de görüşür.

Dana Adam Schmidt adlı Amerikalı gazeteci 1962'de Barzani ile yaptığı görüşmelere dayanarak şunları yazar:

"Barzani, İran'da kalmak için İran yönetiminin ikna edilmesini ya da Barzan'a dönmek için İngilizlerin onay vermesini veya ABD'ye iltica edilmelerini önerir. Ancak üç öneri de reddedilir. Barzani'lere Güney İran'da yer gösterilir." (Barzani'yle konuşmalar)

Yine de Büyükelçi V. Allen, hükümetine gönderdiği raporunda, aşiretin ilgisiz bırakılmamasını önerir.

1960'da Güney Kürdistan'da direniş gelişince, direnişi yozlaştırmanın ve dağıtmanın mimarı yine ABD emperyalizmi olur. Direniş önderliğinin aşiretçi-feodal, burjuva karakterinden kaynaklanan tutarsızlık ve zaafları, ABD'nin oyunlarına zemin yaratır. Bunda sömürge ülkelerin komünist partilerinin sosyal-şoven tutumu ve direnişi tecrit etme ısrarlarının da rolü büyük olur.

ABD Kongresi tarafından oluşturulan özel komite, Güney Kürdistan hareketine üçüncü bir devlet vasıtasıyla (İran) yaptıkları yardımın ne onları başarıya ulaştıracak ne de kontrolden çıkacak düzeyde olduğunu açıklar.

I-KDP önderliğinin politik tutarsızlığı, İsrail ve Türk sömürgeciliğiyle de ilişkiyi meşru görecek ve 1973'te İsrail'le ilişki kurulacak, Sami Abdurrahman bu ilişkide önemli rol oynayacaktır. Türk MİT'inin I-KDP'ye, T-KDP'nin önderlerini vurdurtması bu çirkin bağımlılığın ürünü olacaktır.

D.A. Schmidt, adı geçen kitabında Barzani'nin şu sözlerini aktarır (Ağustos 1962):

"Bize şimdi yardım edin... ihtiyacınız olduğunda biz size yardım ederiz. Açık ya da gizli bize silah, malzeme, hiç olmazsa para sağlayarak yardım ediniz. Kasım'ı yıkmamız için bize yardım edin. Irak'ı Ortadoğu'daki en sağlam müttefikiniz haline getirelim... Mümkün olan tüm güvenceleri vermeyi kabul edebiliriz. Eğer, Amerika yardımını, bizim Türkiye ve İran'daki Kürtlere yardım etmememiz gibi bir koşula dayandırırsa, bunu da kabule razı oluruz. Türkiye ve İran'daki Kürtler arasında kışkırtma yapmayacağımıza söz verebiliriz." (s. 72)

Barzani, ülkesi ve halkını seviyor. IKP'nin sosyalizm adına şoven ihanetini biliyor. Denize düşenin yılana sarılması gibi o da yılana sarılıyor. Aşiret duygusallığı ve iyiniyetle hareket ediyor.

Ancak politika iyiniyetlerle yürümez. Önderliğin politik zaafı yenilginin koşullarını hazırlıyor. 1975 Cezayir Antlaşması ile ciddi bir askeri yenilgi almadan, öncülüğün politik zaaf ve ilişkileri nedeniyle direniş yeniliyor ve dağılıyor.

ABD emperyalizmi Kürdistan halkına yönelik daha tehlikeli planlar geliştiriyor

1978'de Şahlığın halk hareketi ile yıkılması, bölgede ABD'nin çıkarlarını sarstı. En önemlisi olarak Kürdistan'da direnmeler tekrar başladı ve devrimci karakteriyle Türkiye'nin egemenliği altındaki Kürdistan parçasında ulusal kurtuluş mücadelesi başladı.

ABD, 12 Eylül askeri-faşist darbesinin mimarı oldu. Türk ordusunu gittikçe donatıp saldırganlaştırdı. Kürdistan'a Çevik Kuvvetleri yerleştirme planları uygulamaya sokuldu. Kürdistan askeri havaalanları ile donattırıldı. İran'da gelişmeler ABD'nin aleyhine olup, İsrail tecrite gömüldükçe, ABD için Türk faşist devletinin rolü arttı.

Korku birdi. Türk faşizmi Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinden korkuyordu. ABD'nin de korkusu aynıydı. CIA ajanları, Kürdistan'da cirit atmaya, raporlar hazırlamaya başladılar. Bunlardan en tanınanı CIA'nın Ankara dairesi başkanlığını yapan Paul Henze idi. P. Hanze, Diyarbakır ve Van'a kadar gitti. Hükümetine rapor hazırladı. ABD'nin Tahran Büyükelçiliğinde ele geçirilen ve üzerinde "çok gizli" ibaresi bulunan *"Kürt probleminin perspektifleri"* adlı geniş inceleme, ABD için Kürdistan'ın nasıl sorun olduğu ortaya konmakta, bu raporda Kamran İnan, Hikmet Çetin vd. CIA ile yakın bağları olan "değerli(!) Kürt şahsiyetleri" özellikleri ile sıralanmaktadır.

Türk sömürgeci-faşizminin en çok zorlandığı 1987 yılının mart ayında, Türk ordusunu teftişe gelen o dönemki ABD savunma bakanı, 1946'daki gibi Türk cuntasına, "Türkiye'nin sınırları NATO sınırlarıdır" güvencesini verme gereğini duydu. Temmuz 1987'de Türkiye'ye gelen Pentagon askeri-politik teorisyeni ve uzmanı Prof. Uzbigniew Brezezinski de, Kürt sorununa karşı Türkiye'nin bütünlüğünden yana olduklarını söyledi ve, *"ABD'nin yabancı ülkelerde bu kadar çok asker tutmasının stratejik çıkarları açısından faydalı olmadığı ortaya çıkmıştır... Mesela Tür-*

Devamı 18. sayfada

Der Spiegel *"Palme Cinayetinde Kürtlere Yönelik Iddia Fiyasko"* Diyor

Der Spigel'in 48. 49. 50. sayılarında, İsveç Başbakanı Olof Palme'nin öldürülmesi üzerine seri bir yazı çıktı. Üç bölüm halinde sunulan bu yazının, bir bölümünde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin öncüsü PKK üzerineydi.

Bilindiği gibi, İsveç gizli örgütü SÄPO, ABD istihbarat örgütü CIA ve Türk gizli servisi MİT ortaklaşa düzenledikleri bir komplo ile İsveç Başbakanı Olof Palme'yi 28 Şubat 1986'da katlettiler. Olay bir komploya dönüştürülerek, cinayet suçu PKK'nin üzerine yıkılmaya çalışıldı. Bunun ardından bir dizi gelişmeler oldu. Bu suçlama bir fiyaskoya dönüştü ve dünya kamuoyu cinayetin ardındaki örgütleri daha iyi gördü. SÖPO'nun ısrarla üzerinde durduğu, "Cinayeti PKK işledi" suçlaması ise, tam bir balon gibi söndü.

Durum bu iken, buna rağmen Türk gazeteleri ısrarla olayı çarpıtmaya ve ısrarla Türk MİT'inin olaydaki rolünü gizlemeye çalışıyorlar. Nitekim Hürriyet gazetesi Eylül ayında düzmece bir senaryo ile utanmazlığın ilginç bir örneğini daha sergiledi. Hürriyet'in iddiaları sömürgeci basın tarafından bile ciddiye alınmadı. Geçtiğimiz ay içerisinde ise, bu kez diğer bir uşak gazete olan Milliyet, aşağıda sizlere sunduğumuz yazıyı, keyfince tercüme ederek, gerçekleri çarpıtmaya çalıştı. Bu örnekler de sömürgeci Türk basınının nemenem bir basın olduğunu ortaya koymaktadır.

Der Spiegel, uzun yazıda bu olayı bağlantıları ile inceliyor ve bazı sonuçlara ulaşıyor. Yazının PKK ile ilgili iddiaları inceleyen bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.

DER SPIEGEL

Die PKK jedenfalls betrachtete den schwedischen Staat, wie es in einer parteiamtlichen Erklärung hieß, fortan als „Feind der Organisation, weil er am Leitband des Faschismus hängt". Es sei so, „als habe Schweden Kurdistan den Krieg erklärt".

Das war ein klares Wort. Die Behörden waren sich auch im klaren darüber, was es bedeutete. In einem geheimen Dossier hatte die Säpo schon Ende 1984 ganz explizit davor gewarnt, daß man von seiten der PKK mit Racheakten gegen den Ministerpräsidenten rechnen müsse. Nur, Absichtserklärungen, ganz gleich welchen Inhalts, sind in Schweden nicht strafbar.

Vom Herbst 1985 an wurden die Telephone der führenden Exilkurden in Schweden routinemäßig überwacht. Bei aller Routine jedoch fiel gar nicht auf,

„Schein der Lächerlichkeit auf Schwedens Rechtssystem"

Holmer
İddiaları boş çıktı. Sıra kimin kuklası olduğunu açıklamasında...

dem Täter ein. Im Mittelpunkt der ...eibjagd: ein kurdischer Revolver...nn, der verdächtigt wurde, in der ...rkei acht Polizisten erschossen zu ha...n und der auf der Flucht vor Racheak...n aus den eigenen Reihen in Schweden ...tergetaucht sein sollte. Natürlich sah ...r große Unbekannte auch wieder dem ...hantommörder auf dem – längst abge...gten – Fahndungsbild ähnlich.

Am 26. Februar 1986 verurteilte das ...adtgericht von Stockholm Nuri Cande...ir wegen Mordes an Cetin Güngör zu ...benslänglicher Haft. Zwei Tage danach ...urde Olof Palme erschossen. Er starb ...icht weit vom „Kurdischen Buch-Ca...", dem Treffpunkt der PKK-Funktio...äre. PKK-Sprecher Hüseyin Yildirim, ...essen Fingerabdrücke in Candemirs ...Vohnung gefunden worden waren, hatte ...ich zuvor außer Landes begeben.

Die Fememorde, das Bekenntnis zur ...Gewalt, die auffälligen Koinzidenzen, ...die finsteren Drohungen der Kurden gegen Palme und seine Regierung, ihr konspiratives Verhalten, die Nachbarschaft von Tatort und PKK-Tagungslokal, das alles machte die Arbeit... ...artei Kurdistans verdächt... und Be...

...Tatsache ist: Es gibt viele Indizien, ...acht aber bis heute nicht den Schatten eines Beweises für die These, Olof Palme sei von der PKK umgebracht worden. Nachdem 150 Polizisten ein halbes Jahr lang vergebens nach Beweisen gesucht hatten, war, wenn man es juristisch nimmt, eher der Augenscheinsbeweis dafür gegeben, daß die Kurden mit dem Mord nichts zu tun hatten.

Doch von Tatbeständen ließ sich Jurist Holmer die Inbrunst, mit der er die Kurden-Theorie verfolgte, nicht austreiben. Am 20. Januar holte er zum großen Schlag aus. Eine Stunde vor Sonnenaufgang stürmten 200 Polizisten in kugelsicheren Westen ein Dutzend Kurdenquartiere in und um Stockholm. Sie holten 26 Verdächtige, unter ihnen auch Hüseyin Yildirim, aus den Betten und brachten sie ins Polizeipräsidium.

Um 9.54 Uhr meldete die schwedische Nachrichtenagentur, der Fall Palme stehe kurz vor der Aufklärung...

İsveç polisi, 14 Mayıs 1986'da, daha sonraları yüzde 35 kesin diye adlandırdığı yeni bir izi kamuoyuna ilan etti. Gerçi "Teori B" diye adlandırılanı daha takip edilecek. Kürt hareketinin savunucularından, Türk askeri terörüne daha sert bir terörle cevap veren en militancası olan "Kürdistan İşçi Partisi" (PKK) başından beri hedefti.

Kürtleri, İsveç hükümet şefine karşı bir öldürme komplosu ile suçlamak için iyi sebepler vardı. İsveç'te 40 kadar üyesi olan PKK, en küçük ve en çok şiddet kullanan yabancı bir gruptur. Onun siyasal tezi Leo Troztki'nin devrimci tezi olan "bir tek insanı öldür, bin kalbe korku ekersin"dir.

Kürt ölüm komandoları İsveç'te Palme'nin öldürülmesinden iki yıl önce 2 kişiyi öldürdüler.

Tutuklanan Kürtlerden biri mahkeme önünde partisinin talimatı üzerine davrandığını belirtti. Savunması konusunda söyleyeceği bir şey olup olmadığı sorusu üzerine, "Mesleğim devrimciliktir ve elbette ki yaptığımdan gurur duyuyorum. Ben Kürt halkının bir kahramanıyım" diye açıkladı. PKK'nin şimdiki siyasal bilincini yansıtan bir itiraf. Öldürmek Kürt aşırıcıları için politikanın başka araçlarla yürütülmesidir.

PKK-Kürtlerinin İsveç hükümeti karşısındaki durumu böyle olunca, Hans Holmer, ele geçirecekleri ilk olanaktan yararlanıp hiç çekinmeden şeflerini tasfiye edeceklerini tahmin edebilirdi. Palme ilk olarak Mart 1983'te, PKK şefi Abdullah Öcalan'ın karargahını Şam'dan Stockholm'e taşımasını engellemek için İsveç'e gelmesini reddetmesi ile bunların kinlerini üzerine çekti.

Enver Ata'nın vurulmasından sonra PKK'nin dokuz üyesinin topluca sınırdışı edilme kararı alındı. Yalnız yürütme durduruldu, çünkü 9 Kürdün de Türkiye'de idam edilmeleri ihtimali vardı.

Mahalli gözetim altına alındılar. Bu, İsveç'in kendine özgü bir tutuklama modelidir, ki buna tabi tutulanları, oturdukları yer ile sınırlı tutmakta ve düzenli olarak polise görünmelerini şart koşmaktadır.

Stockholm'deki İçişler Bakanlığı, PKK'yi, Enver Ata olayından sonra sonbahar 1984'te terörist örgüt olarak açıkladı. Bir yıl sonra hiç çekinmeden bir adım daha ileri gitti: Aralık 1985'te İsveç, Türkiye'de insan haklarının zedelendiği doğrultusundaki şikayetini Avrupa Konseyi'nden geri aldı. PKK Önderliğinin görüşüne göre, Olof Palme hükümeti Kürt sorununun değerlendirilmesinde Türk hükümeti ile aynı görüştedir.

Kürtlerin Stockholm'deki açıklamasından kısa bir süre sonra, İsveç Endüstri Tekeli Asea'nın İstanbul metro inşaatının ihalesini alması, bunun böyle olduğunu gösteriyordu.

Bu yılın ağustos başlarında, Federal Almanya'daki Kürt protesto eylemlerini yöneten PKK sözcüsü Av. Hüseyin Yıldırım, İsveç'in terörizm açıklamasına bir ültimatom ile cevap verdi. Hükümete iki aylık zaman verdiğini ve bu süre içerisinde kendisini bu iddiadan uzak tutmalarını istedi. Hükümet, bu ültimatomu yerine getirmediği takdirde PKK'nin ne yapabileceği konusunu Yıldırım açık bıraktı.

PKK resmi bir açıklama ile İsveç devletini bundan böyle "örgütün düşmanı" ilan etti. Çünkü, "o faşizmin ipine bağlıdır" dedi. Yani, "Sanki İsveç Kürdistan'a savaş açmış" gibi bir değerlendirme yaptı.

Bunlar çok açık sözlerdi. Resmi makamlar da bunların ne anlama geldiği konusunda hemfikirdiler. Daha 1984 sonlarında SÄPO, gizli bir raporunda başbakana karşı PKK tarafından öç alma girişiminin olabileceğinin hesap edilmesi gereğini, hükümeti bu konuda açıkça ikaz ederek belirtti. Yalnız, içeriği hangi amacı taşırsa taşısın, İsveç'te görüş açıklamanın bir cezası yoktur.

1985 sonbaharından sonra İsveç'teki sürgün Kürtlerin telefonları gizli bir şekilde dinlenmeye başlandı. 1986'nın başlarında dinlenen birçok telefonda şubat sonunda bir düğünün olacağı dışında dikkati çeken hiçbir şey yoktu. Fakat bu süre içerisinde İsveç'in hiçbir evlendirme dairesinde bir Kürt düğünün bildirimine rastlanılmıyordu. Öldürme komplosunun kod sözü "düğün" müydü?

Ankara'daki generaller, Kürt izini olduğundan fazla sempatik buluyorlardı. Türk gazeteleri hemen devreye girerek gizli istihbaratın (MİT, çn.) kendilerine verdiği fotoğraf ve tutuklama teskerelerini yayınlayarak failin avına çıkıyorlardı. Sürgün avının odağında da, Türkiye'de 8 polisi öldürme zanı ile aranan bir Kürt silahşörü, -bu kendi arkadaşları tarafından öldürülmekten korkarak, İsveç'te gizlenebileceği tahmin edilen bilinmeyen biri- bulunuyordu. Tabii bu, bilinmeyenin resmi de —çoktan beri basılıp dağıtılan— fantom resme benziyordu.

26 Şubat 1986'da Stockholm şehir mahkemesi Nuri Candemir'i, Çetin Güngör'ü öldürmekten ömür boyu hapse mahkum etti. İki gün sonra da Olof Palme öldürüldü. PKK'lilerin toplandığı "Kürt Kitap Lokali"nden uzak olmayan bir yerde vuruldu. Candemir'in evinde parmak izlerine rastlanan PKK sözcüsü Hüseyin Yıldırım olaydan önce ülke dışına çıkmıştı.

Siyasal öldürmeler, şiddeti kabul etmeleri, göze çarpan tesadüfler. Kürtlerin Palme ve hükümetine yönelik karanlık tehditleri, gizli tutumu, olay yerinin PKK lokaline yakın olması vb. bunların hepsi Kürdistan İşçi Partisi'ni şüpheli gösteriyordu. Fakat ispat ve şüphe birbirinden farklı iki ayrı şeydir.

Hans Holmer için, bu gerçek o kadar önemli değildi. 1986'nın kasım ayı ortalarında olayın hemen hemen açıklığa kavuştuğunu açıkladı. Ona göre, katil bir Kürt'tü. Hatta bir baş şahidi bile vardı, kamuoyunda mütemadiyen adsız kalan ve Kürtlere olayda kullanıldığı tahmin edilen silahı verdiğine dair teminat veren bir Finli (Finlandiyalı, çn.). "Şimdi" diyordu Hans Holmer, "geriye kimin silahı aldığını ortaya çıkarmamız kalıyor."

Yalnız baş şahitle devlet yapılamazdı. Kısa bir sürede onun (Finlinin) alkolik olduğu, ayrıca kısadan kazanılan bir kron için kendisinin mutlulukla beş defa takla atacak düzeyde biri olduğu ortaya çıktı. Buna rağmen Hans Holmer şahidini, ta ki onun inanırlığı paçavraya çevrilene kadar tüm gücüyle savundu.

Gerçektir ki; birçok emare vardır, fakat bugüne kadar Olof Palme'yi PKK'nin öldürdüğü tezini ispatlamanın kanıtı yoktur. Yarım yıl boyunca boşu boşuna 150 polis delil aradıktan sonra, ortaya çıkan, eğer hukuki yönden bakılırsa, daha çok bunun için görülen ispat, Kürtlerin öldürme ile hiçbir alakalarının olmadığıdır.

Fakat hukukçu Hans Holmer, takip ettiği Kürt teorisine göre şüpheli gördüğü hareketli unsurlardan kendini vazgeçiremiyordu. 20 Ocak'ta büyük, büyük bombayı patlattı. Gün doğumuna bir saat kala çelik yelekli 200 polis bir düzine Kürdün Stockholm ve çevresindeki evlerini bastı. Aralarında Hüseyin Yıldırım'ın da bulunduğu 26 şüpheliyi, yataklarından alarak polis merkezine götürdüler.

Saat 09.54'te İsveç Haber Ajansı, Palme olayının failinin ortaya çıkarılmasının an meselesi olduğunu bildiriyordu. Öğleden sonra tüm radyo ve televizyonlar, Holmer'in, zaferinin tadını çıkarmak istediğini, uluslararası basın konferansı ile bağlantı kuruyorlardı.

Holmer, öldürme olayından sonraki ilk ikibuçuk ay içerisinde 23 basın toplantısı düzenlemiş ve ondan sonra uzun bir süre (basın toplantısı) yapmamıştı. Eğer şimdi kamuoyunun karşısına çıkıyorsa, kendi işinden emin olmalıydı, yalnız şiddetli bir şekilde (olayı) açığa çıkarma ile karşı karşıya olunabilirdi. Ortaya çıkan, korkunç bir rezaletti.

Holmer, sorgulamaların, tutuklanan Kürtlerin olayın zanlıları veya yardımcıları olabileceği yönünde yeni hiçbir ipucu vermediğini kabul etmek zorunda kalacaktı. Tutuklananların çoğu tekrar bırakılmıştı. Yalnız Çetin Güngör'ün öldürülmesi olayına katıldıkları şüphesi ile üç kişinin hala tutuklu olduğu açıklandı.

Akşam vakitlerinde, kalan son üç kişi de serbest bırakılıyordu. İsveç hukukuna göre şüpheli birisi tutuklandıktan 12 saat sonra kural olarak dava açılması veya eğer savcılık delilleri yeterli bulmazsa serbest bırakılması gerekiyordu. Hans Holmer'in yüzde 95'lik izi tali duruma düştü. Ceza hukuku avukatlarından Leif Silbersky, "Eylem" diyordu, "bizim hukuk sistemimizi gülünçleştiriyor."

Büyük bombanın neden suda dövülen bir balon olduğunu Palme komisyonundan öğreniyoruz.

Holmer, esasında 96 Kürde karşı tutuklama kararı vermişti. Ama kararını uygulayamadı. Bayan Riberdahl ona bağırarak, "İsveç'te Şili şartları olamaz. Kimse futbol sahalarını tutuklularla dolduramaz" demiş. Görüldüğü gibi, 26 tutuklama kararı bile çoktu.

Kürtlere yönelik iddianın fiyaskosundan sonra, Holmer ile Zeime arasındaki amaçlı ittifak gürültülü bir şekilde sona erdi. Polis ve savcılık birbiri üzerine terbiyesizce basın açıklamaları veriyorlardı. Holmer, Zeime için, "O sabotaj yaptı." Zeime ise Holmer için, "Bu adam gitmelidir." Kısa bir süre sonra ikisi de gitti. 4 Şubat'ta Başbakan Ingvar Carlsson müdahale etti. Kavgacı iki horozu da görevden alarak olayın soruşturmasını üstlendi.

KÜRDİSTAN'DA GÖÇLER; NEDEN VE SONUÇLARI - VI

Kemalist burjuva sömürgeciliği, 1920-40 döneminde Kürdistan'a yayılır. Kurumlaşır. Kapitalist sömürgeciliğin bir uygulaması olarak sürgün ve mecburi iskanları yaygın olarak uygular. Ancak asıl göç, 1940'larla beraber gelişecektir. Bunun nedenleri 1920-40 dönemi olayları ve kemalist sömürgeciliğin karakteri ve hedeflerince çizilmektedir.

1920-40 döneminde sürgünler askeri zorla gerçekleştirilmektedir. 1940 süreci ile başlayan ve neticede milyonlarca Kürdistan insanının Türkiye'ye göçmesine, Türkiye'de Kürdistanlılardan adeta kocaman şehirlerin oluşmasına yol açan ve günümüze kadar büyük hızla devam eden göçlerde ise askeri zor gizli kalacak; ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal nedenler ağır basacaktır. Daha doğrusu bu ögeler önde gözükecektir.

Dünyada örneği az görülen bu durum nasıl izah edilecektir? Milyonlarca insan gittikçe ulusal olarak yok olmak üzere bir daha dönmemek üzere ülkelerini nasıl terketmektedir? Hem de kendiliğinden.

Türk burjuvazisi, solu'nu ve önemli oranda dünya kamuoyuna göç gerçeğini, bölgesel gelişim eşitsizliğin sonucu ya da doğunun karmaşık ve geri toplumsal yapısından kurtulma, yani Türk medeniyetini yakalama seferberliği olarak izah etmektedir. Öyle ki bu değerlendirme önemli oranda Kürt halkına da benimsetildi.

1950-80 sürecindeki büyük göçün —ki bu on milyonu da aşmaktadır— temelini kısa da olsa şimdiye kadar aktardığımız görünümleriyle Türk burjuvazisi yarattı.

Kemalist burjuvazisi 1950'lere kadar Kürdistan'a kapitalizmi sokmadı. Çünkü, hem Kürdistan'a egemen olma savaşı veriyordu, hem de o denli güçlü bir burjuvazi değildi. 1920-40 döneminde Kürdistan'a kapitalizmin girmesi demek, Türk burjuvazisine rağmen Kürdistan'da milli burjuva sınıfın gelişmesine ve ulusal kurtuluş mücadelesine yol açabilirdi. Böylesi bir gelişmeye yol açmaması için kemalist burjuvazi, önce askeri zorla ve katliamlarla Kürdistan'a egemen oldu. Önce askeri, sonra siyasi ve kültürel kurumlaşmalarını sağladı. Toplumu örgütsüz bıraktı. Sistematik göç ve boyun eğdirme ile Kürt hakim sınıfı olan feodaller ve aşiret reislerini hem güçsüz düşürdü, hem de boyun eğdirdi.

1945'lerden sonra Türk burjuvazisi, içinde hareket ettiği emperyalist-kapitalist sisteme tümüyle bağlandı. ABD emperyalizminin Truman doktrini ve Marshall planından yararlanan Türk burjuvazisi, Kürdistan politikasını da ilerletti. Kürdistan'ı kapitalizme açtı. Kapitalist gelişme Kürt hakim sınıfının işbirlikçiliğine yeni ekonomik zemin sağladı.

Türk burjuvazisi askeri, kültürel, siyasal kurumlaşmasına ekonomik ögeyi de ekledi. Bu ögelerin tümü Kürdistan'dan göçü zorunlu duruma getirdiler. Bu nedenleri sıralarsak:

Ekonomik neden:

Kürdistan'da geri feodal üretim ve aşiretçi yaşam egemenken, Türk burjuvazisi Kürdistan toplumunu burjuva pazarına ve kapitalist metaya bağladı. Bu öge, hem toplumu şehirlere doğru kaydırırken, toprakların, ağaların elinde birikmesi köylüyü yoksullaştırıyor ve göçe daha yatkın duruma getiriyordu. Yatırımlar sınırlı olup, var olanlar da hammaddelerin talanına yönelik olarak Türk devlet işletmesi halindeydiler. Ayrıca özel yatırımcılığa ve sermaye birikimine izin verilmiyordu. Egemen ögelerin elinde biriken sermaye de Türkiye'ye akıyordu. Sonuçta bir milli burjuva sınıfın doğması olanaksızlaştığı gibi, köylerden şehirlere göçen binlerce kişi, Türkiye şehirlerinin yolunu tuttu. Bu sonuç Türk burjuvazisinin yıllarca özenle hazırladığı bir tuzaktır.

Türkiye'nin inşaat, tarım vb. en düşük ücretlerle işletilen sanayileri için milyonluk ucuz emek gücü böylece bulunmuştur. Hem Türkiye proletaryasına rakip yaratılıyor, hem onun artık-işleri veriliyor, hem de Kürdistan'ın bu diri potansiyeli ülkesinden koparılıyor.

Cumhuriyet

Tunceli köylerinin yarısı Mersin, Antalya Muğla ve İzmir'e yerleştirilecek

234 köye göç emri

Kültürel etmen:

Türk sömürgeciliği, askeri-siyasal sömürgeciliğin ardından Kürdistan'da yoğun okul inşaatlarına başladı. Özellikle direniş odaklarından başladı. Okullar, ana okullarından liselere kadar bir bütünlük içinde oldular ve Kürdistan çocukları ulusal inkara aldıkları soykırım kurumları oldular. Bu şekilde her yıl binlerce Kürdistan çocuğu, Türkiye'deki yatılı okullara yollandı. Lise ve sanat okullarını, bilinenler için yüksek okul olanağı sadece Türkiye'ye göçerek yakalanabilirdi. Zaten bu okullardan geçip Kemalizmin zehrini alanların kendilerini ilk atmak istedikleri yerler, Türkiye kentleri oluyordu. Okul okumanın ve Türk terbiyesi almanın, ekmek kapısını açtığı için hem aileler hem de gençlik için, Türkiye'ye göçmek, çekici hale getiriliyordu.

Siyasal etmen:

Türk burjuvazisi, Kürdistan'a ilişkin bütün siyasal odaklaşmanın Türkiye kentlerinde olmasını sağladı. Bu sonuç sadece Türkiye'nin büyük kentlerinin metropol karakteri taşımasından ileri gelmiyordu. Türk solculuğu da bunu sağlıyordu. Hiçbir zaman resmi ideolojiden kopmayan Türk solculuğu sınırlı da olsa yavaş yavaş ama kendi tarzlarında değindikleri Kürdistan sorununun çözümünün ancak Türkiye'den olabileceğini, Türkiye'deki devrim sorununun bir parçası ve onun çözümüne bağlı olarak gündemleşebileceğini ilke haline getirdiler. Bunu Kürt halkının örgütlenme hakkını tümüyle yadsımaya ve ulusal tahribatı kabullenmeye kadar vardırdılar.

Türk burjuva partileri içinde örgütlenen Kürt hakim sınıfı için Türkiye metropolleri zaten siyasal kâbe durumuna gelmişti. Sadece onlar için değil, Türk aydının kopyesi olarak biçimlenen Kürt aydını için de durum aynı idi.

Türk kültürü ile yetişen Kürt aydınları, kurtuluşu Türk devlet mekanizmasında iyi bir bürokrat olmada gördüler. Bu yol ulusal inkarcılık ve uşaklık yoluydu. Kürt aydının, bu bağımlılık ilişkisinin politik pratiği ya CHP'de ya da daha sonra Türk şoven solculuğunda yer almak oldu. Türk burjuva terbiyesi ile yetişen küçük-burjuva Kürt aydını, kurtuluşu Türkiye'de gördü. Politik kurtuluşun Türkiye metropollerinde olduğunu, tüm Kürt toplumunun önüne alternatif olarak koydu. Halkı içinde politika yapma yerine, halkından uzak alanda kurtuluş yolu arama hem uşaklık, hem de Türk burjuvazisinin yarattığı bir sonuçtur.

Böylece en dinamik toplum kesimi içinde de göçü çekici kılan, en küçük tehlike karşısında metropole kaçan, bu dinamik kesimi, Türkiye metropollerine mahkum eden, politik mülteciliği doğuran Kürdistan küçük-burjuva aydınları oldu. Biliniyor ki, bu kesimler, 1970'le bu defa Avrupa alanına kadar uzandılar, bu defa bu alanı göç ve halktan uzaklaşma alanı haline getirdiler.

Sosyal etmen:

Türk burjuva sömürgeciliği radyo, gazete, televizyon, eğitim, spor, sağlık kurumu, propaganda vd. araçları ile Türkiye'yi Kürdistan toplumu için bir çekim alanı haline getirdi. Özellikle gençliği etkileyen bu politika diğer etmenlerle birleşince her yıl, özellikle de belli mevsimlerde birkaç milyonu bulan ve ağırlığı gençlikten oluşan Kürdistanlı kitle Türkiye göçmektedir. Öyle ki belli alanlarda genç nesli bulmak sorun olmaktadır.

Turizm merkezleri Türkiye kentleridir. Yatırımlar buralara yapılmaktadır. Spor, kültür vd. kurumlar için de aynı şey sözkonusudur. Ulusal inkarcı ve yozlaştırıcı bir tarzda geliştirilen Türk burjuva sosyal politikası, geri bir yapıda olan ve örgütsüz bırakılan Kürdistan toplumuna nüfuz ettikçe, tahribat artacak ve bu etki göçü artıracaktır.

Bir de bunlara Kürdistan'ın geri toplumsal yapısının getirdiği sorunları eklemek gerekir. Aşiretçi ve kabileci yapıda tutulan toplum, bu yapının getirdiği yoksulluk ve yol açtığı kan davaları da göçü kamçılayacaktır.

Daha da eklenecek faktörlerle Kürdistan, Kürt insanı için yaşanmaz duruma getirilir. Zengini kaçar, aydını kaçar, yoksulu kaçar, hastası olan kaçar... Neticede Türkiye'de milyonlarca Kürdistanlı birikir. İstanbul, Ankara, Mersin, Adana vd. büyük Türkiye şehirlerinde Kürdistan şehirleri kurulur. Bu yerler sağlık, konut, sosyal koşulları ile apayrı özelliklerdedir. En kötü konutlar ve en az sağlık hizmeti buralardadır. Çoğu kez yasaların uygulanması da apayrı olmaktadır.

Türk burjuva ekonomisi bu ucuz emek gücü üzerinde yükselir. Kürdistan emek gücü, inşaat işçisidir, hamaldır, tarım işçisidir, hizmetçidir, çarşı başlarında karın tokluğuna iş bekleyen yevmiyecidir, sokaklarda gayrı-meşru işlerde kullanılan fedai ve lümpendir.

Kürdistan halkı, Filistinliler ve Güney Afrika halkı gibi geto'larda tutulmaktadır. Türk burjuvazisi becerebilirse dolaşım yasağı ve kimlik ayrılığını koyacaktır. Böylesi bir uygulama hem hesabına gelmemekte, hem de sosyal, kültürel, ekonomik ve ulusal faktörlerle zaten pratikte bu ayrılığı yaratmaktadır.

Türkiye'de biriken milyonları bekleyen geleceğin somutu yaşanmıştır ve yaşanmaktadır. Yitirilen ulusal dil, gelenek, kültür, kıyafet, ülke ve kişiliktir. Çünkü, Türkiye'ye göç ettirilen milyonlarca Kürdistanlı kitle tümüyle Türk ulusal yapısı içinde eritilmektedir. İşçileşen kesim Türk burjuvazinin bir parçası haline gelmektedir. Bununla beraber diğer ulusal ögeler de yitirilmektedir.

Üstelik, bu ulusal tahribat üzerinde gelişen solculuk, bu tahribatı meşrulaştırarak, tahribatı daha da derinleştirmektedir.

Baştan da açıklamaya çalıştığımız gibi, Türkiye'deki milyonlarca Kürdistanlının varlığı, Türk burjuva sömürgeciliğinin, Kürt halkını asimile etmek ve ulus varlığını ortadan kaldırma politikasının sonucudur. İsrail'in Filistin halkına, G. Afrika ırkçı rejiminin yerli siyah halka yaptığının çok çok ötesindedir. Çünkü, iki rejim de iki halkın varlığını inkar edememekte, içlerine nüfuz edememektedirler. Türk burjuvazisi bu süreci 1920-40 dönemi ile aşmış, Türk halkını asimilede dünyada hiçbir sömürgeci gücün henüz varamadığı vahşet ölçülerine vardırmıştır politikasını.

1960'la Türk burjuvazisi, Kürdistan emekçilerini önce Avrupa'ya, sonra Ortadoğu ülkelerine sürdü. Türk burjuvazisi bununla iki amaç güttü. Birincisi, Kürdistan emek gücünü Avrupa emperyalist ve Arap gerici burjuvazisi ile ortak sömürmek; ikincisi, Kürdistan emekçilerinin direnişçi bir potansiyel haline gelmesini önlemek. Türk burjuvazisi bu amacı ile de sınırlı kalmadı, Kürt kitlelerinin asimilasyonunu ve Kürdistan'la bağlarının kopuşunu gerçekleştirme politikasını emperyalizmin sosyal, kültürel, ekonomik politikaları ile birleştirdi.

Türk burjuvazisi, politikalarıyla ülkesinden kaçmayı sürekli Kürdistan insanının önüne alternatif olarak koydu. Bir yere gelindi ki bu acı sonucu Kürdistan insanına önemli oranda benimsetti. Türkiye'deki milyonlara ek olarak Avrupa'da ve başta Lübnan olmak üzere, çeşitli Ortadoğu'nun Arap ülkelerinde biriken sözkonusu ülkelerin sosyal, kültürel yaşamı içinde erimeye terkedilen yüzbinlerce Kürdistanlının acı gerçeği Türk sömürgeciliğinin göç ettirme politikasının sonucudur. Başka halklardan küçük bir kitlenin zorla yer değiştirilmesinde başta közkonusu halk olmak üzere, dünya halklarının sert direnişi ve protestosu ile karşılaşırken, Kürdistan'da milyonlar ülkesinden kovulmakta ve ulusal yok oluşa alınmaktadırlar. Ancak bu uygulama dünya halklarının hiçbir tepkisini almazken, neredeyse Kürdistan halkı da bu durumu kabullenir olmuş, kader olarak görmüştür.

Gecikmeli de olsa, Irak Arap burjuvazisinin 1975'le yüzbinlerce Kürdistan köylüsünü sürgün etmiştir. Irak sömürgeciliği, Güney Kürdistan direnişinin yenilgisi ardından Türk sömürgeciliğinden de daha vahşi davranacak, 1500 köyü bombalayarak yerlebir edecek, halkını ise ya İran'a göçmek ya da Arap çöllerinde stratejik köylerde toplanmaya zorlayacaktır.

Benzer uygulamayı Suriye burjuvazisi yapacak, sınır bölgelerindeki Kürt köylerini kaldıracak, buraya Arapları yerleştirecek, buna "Arap Kemer Projesi" diyecektir. Irak burjuvazisi de bu uygulamayı geliştirecek, Zaxo ve Şengal'in Suriye'ye sınır alanlarına Arapları yerleştirecek. İranl'la başlayan savaş nedeniyle diğer bölgelere Arapları yerleştirmeye güç ve zaman yetiremeyecektir.

Devamı 18. sayfada

KÜRDİSTAN KADINI VE CEZAEVİ

RÊZAN

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Sömürgeciler, kullandıkları işkence yöntemleriyle birçok yönden başarı elde edebilmişlerdir. Bu açık olan bir durumdur. Başarılı olmalarının temelinde hiç şüphesiz birçok toplumsal, sosyal, kültürel, fiziki ve psikolojik etmenler rol oynamıştır.

Örneğin; daha polis sorgu merkezlerinde kadını erkeğe, erkeği kadına karşı kullanma; düşürme ve teslim almanın başlıca yöntemlerinden birisini oluşturmaktadır. Bu yöntem, tek başına kadına ya da erkeğe de uygulanmaktadır. Açık ifadeyle, tecavüz ya da ırza geçme olayı; kaskatı feodal değer yargıları ve ahlaki ölçülerle örülü bir toplumun bireyleri üzerinde uygulandığından; düşmanın hedeflediği sonucu çoğu kere vermiştir. Çünkü bu olay, toplumsal olarak sınıfsal zeminine oturtulmuş bir tarzda kavranmamakta; yalnızca kişisel namusa dokunma olayı olarak kavranılmaktadır. Ama, bu noktaya erene kadar da, düşman istediği sonucu —tümüyle olmasa bile— almıştır. Açık örnekler vermek elbette mümkün: İşkencenin doruğa çıktığı 1982'lerde, hücrede bulunan bir arkadaşı alıp kadınlar koğuşunun kapısına kadar getiriyorlar. Ama bu getiriş, normal bir getiriş değil. Arkadaşı çırıl çıplak soyuyorlar ve *"Ya dediklerimizi yaparsın, ya da seni bu şekilde kadınlar koğuşuna götüreceğiz"* diyorlar. Arkadaşı anadan doğma bir halde kadınlar koğuşunun kapısına kadar getiriyorlar. Arkadaş kendisine denileni yapıyor. Yani kuralları kabul ediyor ve kabul ettiğini de hoparlörlerden tüm koğuşlara yönelik yaptığı (daha doğrusu buna zorlanıyor) bir konuşmayla kanıtlıyor. Bir başka yöntem de, yine tutukluları birbirine tecavüz etmeye zorlamaydı... Askerler bunu yapıyordu. Sapık emellerini tutuklular üzerinde gerçekleştiriyorlardı.

Böylesi bir olayı, bizim gözlerimizin önünde gerçekleştirdiler. Tarih 24 Şubat 1983... Akşam saatleriydi. Birden koğuşumuza bitişik olan koridordan çığlık seslerine karışan küfür-hakaret ve cop sesleri gelmeye başladı. Biz hemen, koridora açılan gözetleme deliklerinden, ne olup bittiğini öğrenmek için bakmaya başladık. Gördüklerimiz korkunç şeylerdi. 10 kadar erkek tutuklu çırıl çıplak soyulmuşdu.

> *"... Tutuklular arasında güvensizliği geliştirmek, pasifikasyonu derinleştirmek ve sürekli kılmak için, kaba işkencelerin yanısıra bir de tek tek kişileri hedef seçerek, 'kendileriyle işbirliği yapıyormuş' havasını, imajını vermek istiyorlardı. Hedef seçtikleri tutuklular genelde kitlenin üzerinde saygınlığı ve etkisi olanlardı.*

Birden askerlerden birisi, bir tutukluya arkasını dönmesini söyledi. Ve, *"Cop mu tercih edersin yoksa ..."* Erkek tutuklu neye uğradığını şaşırmıştı. Askere yönelttiği sorudan anlaşılıyordu: *"Söylediğinizi anlayamadım komutanım..."* Evet, tutuklu bu soruyu sormuştu. Diyarbakır cezaevinde soru sorulmayacağını bilmiyordu daha... Nitekim sorusu küfür ve hakaretlere karışan kahkahalarla karşılık buldu. Ve birkaç asker birden bu tutuklunun üzerinde sapık emellerini gerçekleştirmek için saldırdılar.

Tutuklular arasında güvensizliği geliştirmek, pasifikasyonu derinleştirmek ve sürekli kılmak için, kaba işkencelerin yanısıra bir de tek tek kişileri hedef seçerek, "kendileriyle işbirliği yapıyormuş" havasını, imajını vermek istiyorlardı. Hedef seçtikleri tutuklular genelde kitlenin üzerinde saygınlığı ve etkisi olanlardı. Biz kadınlar koğuşunda da bu yöntem belli kişiler üzerinde uygulandı. Lakin burada bir noktaya önemle parmak basmak yerinde olacak kanaatindeyim. Böl-parçala ve yönet politikası olarak da tanımlayabileceğimiz bu yöntem, uygulanan kişiden ziyade diğer tutuklularda etkisini gösteriyordu. Şöyle ki, Esat Oktay, hedef seçtiği tutukluya (kadın ya da erkek) diğer tutukluların yanında sürekli olarak, *"Benim adamım, patron"* gibi sözlerle hitap ediyor, sanki ona değer veriyormuş, onun görüşlerine başvuruyormuş, fikrini alıyormuş imajını vermeye çalışıyordu. Bu, öyle açık ve ince yöntemlerle yapılıyordu ki; korku, tedirginlik ve güvensizliğin kol gezdiği bir ortamda hedeflenen etkiyi yaratıyor ve inandırıcı oluyordu. Ve o noktadan itibaren yaşamı aynı çatı altında paylaştığımız, aynı acı ve eziyetleri birlikte yaşayıp tanık olduğumuz; aynı lokmayı paylaştığımız insanlar artık o kişiden uzaklaşmaya, ona kin duymaya, ondan sakınmaya ve korkmaya başlıyordu. Horlama, aşağılama, alaya alma, hakaret etme ise bunu bütünlüyordu. İnsanlar bir cüzzamlı ya da vebalı gibi ondan kaçıyordu. Gerçekte ise, o kişinin konumu öyle olmasa da, kitlenin gösterdiği bu tepki tamamen haklı ve insaniydi... Bir hain ya da ispiyoncuyu dünyanın hiçbir halkı benimsemez, içinde barındırmaz. Kendine özgü yöntemlerle, ya tümüyle toplumdan yalıtır ya da yok eder... Düşman bunun bilincindedir ve bunun için bu yöntemi kullanmaktadır. Bu yöntem, uygulandığı tutuklu açısından da kolay değildir. Kendisine gösterilen davranışlar ve duyulan güvensizliğe bir anlam verememektedir o anki koşullarda. Kendinden emindir. Ama yine de korkunç boyutlardaki manevi baskı, dayanılacak gibi değildir. Bir taraftan düşmanla cebelleşirken, diğer yandan kendi kendine korkunç hesaplaşmaya gitmektedir. "Acaba ben, gerçekten de düşmanın göstermek istediği konumda biri miyim?" diye sorular sorar kendine.

Diyarbakır cezaevi, gerçekten de tarihi direnişlere sahne oldu. Ulusal kahramanları ve ulusal kahramanlığın destanlarını yazdı bu direnişler.

Kadınlar koğuşunun direnişlerdeki yeri neydi? Ve biz derin bir tecritliği yaşadığımız halde direniş beraberliğini nasıl sağlıyorduk?

Hemen belirteyim ki, bu konuda söyleyeceklerim oldukça garip gelebilir çoğunuza... Biz kadınlar, direniş beraberliğini yalnız ve yalnızca sezgilerimizle sağlıyorduk. Sezgilerimizi karara ve eyleme dönüştürüyorduk. Cezaevi genelinde neler olup bittiğinden haberimiz yoktu. Devrim cephesinde neler oluyordu, neler düşünülüyor ve neler yaşanıyordu, gerçekten bilmiyorduk. Bildiğimiz ve emin olduğumuz tek şey, teslimiyet ve ihanetin reddedilmesiydi... Bizim, yegane felsefemiz ve yaşam kaynağımız buydu. Bunun dışında, cezaevi yönetiminin tavır ve davranışlarından, yemeklerin durumundan hareket ediyorduk.

> *"... Düşman, bizim direnişimizden ürküyordu. Ürkmesinin nedeni, direnişimizin, hem de kadın olarak direnmeyi seçmiş olmamızın, erkek tutuklular üzerinde yarattığı olumlu etkiydi. Bunun için de her oyunla direnişimizi kırmaya, kamuoyundan saklamaya çalışıyordu..."*

Elbette, kadınların direnişteki yeri önemliydi. Feodal anlayışların egemenliğini sürdürdüğü birçok erkek tutukluda direnme azmini kamçılıyordu: *"Onlar kadın başlarına bunu yapıyorlar da, biz niye yapmayalım"* düşüncesine varıyor ve bundan hareket ediyorlardı.

Düşman, bizim direnişimizden ürküyordu. Ürkmesinin nedeni, direnişimizin, hem de kadın olarak direnmeyi seçmiş olmamızın, erkek tutuklular üzerinde yarattığı olumlu etkiydi. Bunun için de her oyunla direnişimizi kırmaya, kamuoyundan saklamaya çalışıyordu. En basit ve açık bir örnek vermek gerekirse: 1984 yılındaki direnişe ve ölüm orucuna biz kadınlar da katıldığımız halde, bu direnişi sonuna kadar götüren erkek tutuklular hakkında dava açıldı ve cezalar verildi. Oysa biz de aynı konumda olmamıza karşın, bizim hakkımızda dava açmaktan özenle kaçınıldı..

Cezaevinde kanla yazılan direnişleri bütün gayretine rağmen dünyadan gizleyememişti... Bu genelin içinde yer alan kadınların direnişini ise özenle gizledi... Örneğin, Türkiye cezaevlerindeki kadınların direnişe katılması hemen hemen basın-yayın organlarında yazılıp çizildiği halde, Diyarbakır cezaevindeki kadınların direnişinden bir kelimeyle bile olsun söz edilmemiştir. Sömürgeci-faşist cunta buna izin vermemiştir. Burada üstün ırk güdüsüyle hareket edilmiştir. Yani, her şeyin en iyisini yine Türkler yapar!

Düşman, biz kadınların direnişinden öylesine korkmaktaydı ki, ailelerimizi ve arkadaşlarımızı, *"Kadınları susturun, başka bir şey istemiyoruz"* diyerek üzerimize yollamaktaydı. Direnişimizin etkisini kırmaya çalışmak istemekteydi.

Bu direnişler sırasında insanı derinden etkileyen ve yıllar geçtiği halde belleklerdeki yerini hala koruyan güzel şeyler de yaşanıyordu... 1981 yılının mart ayında komandolar bizleri coplamaya başladığında; küfür, hakaret ve cop seslerine karışan acı çığlıklarımız, zindanın duvarlarını aşarak dışarıya, mahalleye kadar ulaşmıştı. Yalnızca oraya mı? Hayır. Yoldaşlarımıza da ulaşmıştı bu çığlıklarımız. Komandolar çekip gittiğinde, arka bloklardan, hücrelerden bir çağrı gecenin sessizliğini delerek bize kadar ulaştı. Hücredeki yoldaşlar bize sesleniyor ve mesaj yolluyorlardı: *"Dayanın! Bunlar da geçecek..."* Hücreden geldiğini anlamamızı istiyorlardı... Ama sadece bu kadar da değil... Derinden gelen ve insanın tüm ruhunu saran yanık bir ses, *"De lori"* türküsüne başlayarak iletilen mesajı tamamladı. Ve bizler, tüm yüreğimizle sıcak duygularla dolu dolu, ama biraz da ayrılığın hüznüyle gözyaşlarımıza egemen olmaya çalışıyorduk.

> *"... Kadınlar koğuşunda, PKK dışında başka kadın tutuklular da vardı hiç kuşkusuz. Fakat bunların tutukluluğu fazla uzun sürmüyordu. Türk solu ve Kürt reformist gruplarından birkaç kişi vardı. Sonuncular çok az tutuklu kaldılar. Türk solundan olanlar ise daha çok TKP-ML/TİKKO ve IKD davalarından tutuklu olanlardı. Bunlardan tek tek unsurlar direnişten yana tavır aldılarsa da, bunu uzun vadede devam ettirmeleri sözkonusu olmadı hiçbir zaman. Özellikle IKD adına tutuklanan kadınların yaşamda ve düşmana karşı tutumda gösterdikleri tavır, içinde bulundukları durum, içler acısıydı. Türkiye halkı adına utanç vericiydi..."*

Kadınlar koğuşu olarak, cezaevindeki hemen her direnişte yer aldık. Belki bizim direnişimiz, genelde sürdürülen biçimiyle (1981 ölüm orucu, 1982 ölüm orucu) değildi... Ama, kurallara uymamak, sürekli olarak düşmanı rahatsız etmek, oyunlarını boşa çıkarmak da bir direnişti... 1983 ve 1984 direnişlerine fiili olarak katılmamız sözkonusu. Başlangıçta çok zayıf olan politiksizliğimiz, süreçte tam bir olgunluğa erişmişti. Cezaevinde düşman, başından beri bizi muhatap almaz, sürekli tecrit çemberinde tutarken; '84 sonrası o da, bizim bir güç olduğumuzu kabullenmek ve direkt muhatap almak durumunda kalmıştır. Sorunların çözümünde bizim de söz hakkımız vardı. Açıktır ki, bunu yürüttüğümüz mücadele sağlamıştır.

Kadınlar koğuşunda, PKK dışında başka kadın tutuklular da vardı hiç kuşkusuz. Fakat bunların tutukluluğu fazla uzun sürmüyordu. Türk solu ve Kürt reformist gruplarından birkaç kişi vardı. Sonuncular çok az tutuklu kaldılar. Türk solundan olanlar ise daha çok TKP-ML/TİKKO ve IKD davalarından tutuklu olanlardı. Bunlardan tek tek unsurlar direnişten yana tavır aldılarsa da, bunu uzun vadede devam ettirmeleri sözkonusu olmadı hiçbir zaman. Özellikle IKD adına tutuklanan kadınların yaşamda ve düşmana karşı tutumda gösterdikleri tavır, içinde bulundukları durum, içler acısıydı. Türkiye halkı adına utanç vericiydi. Kölece bir teslimiyeti yaşama biçimi olarak tercih ettiler. *"Onların bütün kurallarına harfiyen uyduğumuz halde yine de en fazla dayağı yiyen biz oluyoruz. Bu ne iştir?"* sözleriyle dile getirdikleri düşüncelerindeki özü, kavramakta ve anlamaktan uzaktılar. Gerçekten de düşman, teslim olan ve kurallara uyanlara karşı daha acımasız dayak atıyordu. Kaba dayaklı bu ve bu yolla avucuna aldığını korumak istiyordu. Yoksa, tehlikeli bir güç olarak gördüğünden değil. Bunlar, direnişlerde de aynı tavrı gösterdiler. Dayak yediklerinde, *"Bütün bunlara sebep sizsiniz. Askeri darbe sizin yüzünüzden geldi. Acısını biz çekiyoruz"* oluyordu. Direnişe katılmama gerekçesi olarak da, *"Bize yönelik bir şey yok. Düşman sizinle uğraşıyor. Sizin direnmeniz gerekir"* biçiminde gösteriyorlardı. Elbette açıkça bu şekilde ifade etmiyorlardı niyetlerini. Ama koydukları tavır, bunu belli ediyordu. Hatta 1983 Eylül Direnişi sonrasında, bölük komutanı olan yüzbaşı bir tartışma sırasında, *"Ben Türk solunu, özellikle de TKP'yi bir tehlike olarak görmüyorum. Onların en tehlikeli gösterilen kişisinden dahi korkulmaz. Ama PKK'lilerin küçük çocuğundan dahi korkulur. Çünkü PKK hem silah, hem de kitap vermiş ellerine. Onların gücü buradan geliyor"* şeklinde itirafta bulunuyordu. Ama onlar yine de "devrimciliği" elden bırakmıyorlardı. Tatlı sularda

Devamı 19. sayfada

Birlik Çalışmaları Kitle Çalışmasıdır

Başlığımızı genişletirsek, ulusal kurtuluş çalışması ya da mücadelesi kitle çalışmasıdır tanımına varırız. Önce kitlenin tanımından ve dönem çalışmasında kitlelerin belirleyici konumundan başlayalım.

Kitle ulusal kurtuluş mücadelesine zemin olan halk topluluğudur. Kitlenin, bu kısa tanımıyla ulusal kurtuluşçu olmayan işbirlikçi kesimleri kapsamadığını belirtmek bir yerde fazlalık olacaktır. Yine tanımından kitle tek bir sınıftan meydana gelen homojen bir topluluk değildir, tam aksine işçisi, köylüsü, küçük-burjuvası, aydını, kadını ile Kürdistan yurtsever sınıf, tabaka ve kesimleridir.

"Devrim kitlelerin eseridir", "kitlelere dayanamayan, kitleleri örgütleyemeyen, güçlerini savaşa sürmeyen" bir örgüt başarılı olamaz. Ne zaman ki kitleler başkaldırı ve hücumu bayramları olarak görmeye başlarlar, o zaman sömürgecilik için her şey kaybedilmiş demektir.

PKK, Kürdistan emekçi kitlelerinin ulusal ve sınıfsal kurtuluş taleplerinden doğdu. 1978'e kadar gündemde olan politik öncünün yaratılmasıydı. 1978-80 dönemindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin kabarmasında, kitleler PKK çizgisini tasvip ettiler, destek sundular ve mücadeleye kitlesel olarak katıldılar. Bu dönemde öncü örgüt saflarında meydana gelen tıkanmaların en önemli nedeni kitle kabarmasının talep ettiği örgütsel sağlamlık ve genişlemenin sağlanamamasıydı. 1980-82 dönemi öncünün korunması ve yetkinleştirilmesi dönemi oldu. Zorunlu olarak bu dönemde kitle bağları gevşedi ve kitleler zarar gördü. 1982-84 15 Ağustos dönemi, öncünün kitleler içine yerleştirilmesi dönemi oldu.

15 Ağustos siyasi ve askeri olarak ulusal kurtuluş mücadelesi kitleselleştirme koşul ve araçlarını yarattı. HRK ve ERNK'nin kuruluşu bu anlama gelir. Öncü örgütün, pratiğinde ortaya çıkan en önemli zaaf kitlesel kabarmanın değerlendirilmeyişiydi. Halbuki Türk sömürgeci devleti, objektif koşullardan hareketle tehlikeyi sezinlemiş ve ayaklanmayı önleme temelinde hazırlıklarını yapmıştı. Kitleler de bu beklenti içinde hareketlenmiş, fakat duygu ve taleplerini karşılamada çok yetersiz kalmıştı.

PKK 3. Kongresi, bu durumun siyasal ve örgütsel çözümlemesini yaptı ve kitlesel mücadelenin askeri, siyasal, örgütsel program ve planlarını oluşturdu. Birliklerin kuruluşu, siyasal ve örgütsel gelişme ve PKK 3. Kongre kararlarının ürünü oldu.

Siyasal koşulların, kitleyi oluşturan sınıfların objektif konum, bilinç ve talepleri ile örgütlenme ve mücadeleye uygunlukları çokça değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeleri tekrarlamak yerine doğrudan kitle çalışmalarının özelliklerine değinmeyi daha yararlı görüyoruz. Belirleyici olan uygulama ve üretkenliktir. Üretmeyen gelişme yaratamaz.

Kitleler tanınmalı, kitlelere güvenilmelidir

Denebilir ki, kitleye güvenilmeden zaten devrimcilik olamaz. Ancak biz yine de kitleye inanç düzeyini bir ulusal kurtuluşçuyu bir reformistten ayıran kıstas olarak alacağız. Neden "kitle tanınmalıdır" diyoruz. Bu vurgu, iş yapan birinin konusunu tanıması gerçeğidir. Konusunu tanımayan onu nasıl işleyeceğini, hangi yöntemleri uygulayacağını bilemez. Kitle işçidir, köylüdür, kadındır, aydındır, esnaftır vb. Her bir kesimi de kendi içinde homojen değildir. Homojen olmaması ulusal ve toplumsal yapıdan kaynaklanıyor. Böylece çok farklı, aynı zamanda geri ve sorunlarla yüklü bilinç ve sosyal gerçeklikte kitle kesitleriyle karşılaşırız.

Bunlara yerel, aşiretçi-aileci özellikleri ve farklı alanlarda bulunmanın getirdiği ek ekonomik, kültürel ve sosyal sorunları eklememiz gerekir.

Kitlenin iyi tanınması, yaklaşımdan, eğitimden ajitasyon-propagandaya, örgütsel görevlendirmeye kadar her konuda yerinde ve bilinçli tercihe vardıracaktır bizleri.

Aksi durumda kitleler içinde çalışmada tekdüzeliğe düşülür. Sınıf bakış açısı yitirilir. Kişinin kendine "ben öncüyüm" demesiyle öncü olunmaz. Böylelerine kitleler güler geçer. Kitle çalışmalarında bu tür yetmezliklere düşmemek için, kitleler bütün sınıfsal farklılıkları, yerel, özgün özellikleri ile tanınmalıdır.

Kitlelerin önüne konan görev, ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yer almak ve desteklemek olacaktır. Hem de her şeyi ile. Ancak yığını bu duruma getirebilmek asıl devrimci yetenek ve ustalık isteyen bir sorundur. Ne denli bilinçlenme olursa olsun, Türk sömürgeciliği ile işbirlikçi feodal-komprador düzenin sorunlarla yüklü tuttuğu yığınlara hitap ediyoruz. Yığınların bu gerçeği örgütleme, bilinçlendirme ve mücadeleye seferber etmede o denli inatçı olunmayı gerektirir.

Ulusal kurtuluşun temel güçleri yoksul yığınlardır. Haliyle bunların sorunları daha fazla olacaktır. Ancak devrimi yapacak olan da bu yığınların gücüdür. Yığınların ekonomik, sosyal sorunları ve bilinç gerilikleri ürküntü yaratmamalı. Böyle bir duygu kişiyi kitlelerin özgücünü yadsımaya, gittikçe kitlelere güvensizliğe vardırır. Kitle çalışmalarında görülen, yığının desteği yerine bireyi, aydını alan tehlikeli anlayışın anlamı budur.

Bunu pratikten örneklendirirsek; ÖY, DDKD vd. işbirlikçi Kürdistan küçük-burjuva güçleri, 12 Eylül faşizmi ile kitlelere güvensizlik duydular. Daha doğrusu güvensizliklerini artırdılar. "Bu kitle direnemez, devrime hazır değil" iddialarıyla bekleyiş teorisini geliştirdiler. PKK, tam tersini savundu, kitlelerin objektif devrimci konumunu gördü; ve devrimcilerin görevi, öncülük etmektir sorumluluğu ile hareket etti. Tarih PKK ve halkı haklı çıkardı.

Kitleler eğitilmelidir

Çokça değinilen bu kapsamlı konu, aslında işin abc'sidir. Kitle eğitimi çok yönlü hedeflenmelidir. Kitle eğitimi bizzat örgüt ve mücadele sorunları üzerine olmalıdır. Örgütlenmede zaaf yaratan ve kitleler içinde ayrılıklar yaratan mezhepsel, aşiretçi ayrılıkların giderilmesi ve sömürgeci sosyal, kültürel, siyasal etkilerin aşılması için eğitim yoğunlaştırılmalıdır. Kitlelerin bilinci, kitle eyleminin kaynağıdır. Bilinçlenme, örgüt ve eylemi doğurmalıdır. İster bireysel isterse daha planlı eğitim faaliyetinde olsun, kitlelerin desteğini ve örgütlenmeye seferber olmasını sağlamayan bir eğitim ya da yaklaşım, ulusal kurtuluşçu eğitim değildir.

Özellikle sömürgeci özel savaş, buna en çok zemin olan aileci etkiler, düşmanın propaganda konuları üzerinde eğitim yoğunlaştırılmalı, ulusal kurtuluş sorunları üzerinde fikir yürüten, tartışan bir kitle gücü hedeflemelidirler.

Her birlik ulusal kurtuluşun genel eğitim konularını, özgün sınıf alanı sorunları ile birleştirir ve kitle eğitimini derinleştirir.

Planlama düzeyinde bilinen eğitimin önemi ve bu şekli, uygulamada nasıl yürütülecektir? Bu, her şeyden önce devrimcinin planlı çalışmasına bağlıdır.

Eğitimde hedef, kitlenin düşünce yaşamını ulusal kurtuluşa göre düzenlemektir. Kendisini düşünce ve davranış olarak bu düzeye ulaştıramayan birinin, kitleleri eğitmesi sözkonusu bile olamaz. Kitleler içinde yönetici ve yönlendirici olabilmek, davranış ve eyleminde öncü olmayı gerektirir. Kitlelerin değer yargılarına önem vermeyen, olanaklarını küçümseyen, davranışlarında kitle ilişkilerini zedeleyen, morali bozuk, canlılıktan uzak, herhangi bir terslik durumunda çabuk sarsılan, kitlelere karşı hırçın ve sert, adeta bir küçük-burjuva ağası olarak davranan biri bırakalım kitleyi eğitmeyi, kitleleri kaçırtır.

İfadede yetersizlikler taşısa bile, "halk, gözüyle algılar" sözünü alırsak, devrimcinin tutarlı öncülüğünün ne denli gerekli olduğu anlaşılır. Çünkü halkın gözlem ve sağduyusu güçlüdür.

İçine çok sık düşülen bir yetersizlik de kitlelerin 'geriliğinden' ürkmedir, daha doğrusu kitle gerçeğini ve devrimcinin asıl işlevinin kitleleri dönüştüren kişi olduğunu kavrayamamadır. Böylesi bir devrimci etrafa yılgınlık ve beceriksizlik kokusu yayar.

Kitle eğitiminde diğer bir ölçü, kitleleri Cephe ölçüleri ile çalıştırabilmektir. Kitlelerde sürekli Parti ölçülerini aramak; eleştiri, görev sorumluluk vd. uygulamalarda Parti ölçülerini dayatma, kitlelerin her kesimine uygun Cephe çalışması yaklaşımı içinde olamama, kitle çalışmasında sekterliği doğurur ve kitleleri kaçırtır.

Benzer şekilde kitlelerle kaynaşma adına, kitleler içinde geri yapının ürünü olan anlayışlara boyun eğme, onları meşru görme yığın öncülüğü değil, yığın artçılığıdır.

Devrimci kitle ilişkilerinde enerji ve coşku dolu olmalı, canlılığı ve planlı çalışmasını kitlelere yansıtmalıdır.

Çok defa, kitle ilişkileri olan çevrelerle sınırlı tutulmaktadır. Bu sözkonusu çevreleri, kaldıramayacakları yükün altına soktuğu gibi, deşifre etmekte ve yığında tepki yaratmaktadır. Hele yerel özellikler kullanılarak bu çevreler tutuluyorsa böylesi bir çalışma olumlu sonuç vermez. Kitleler içindeki yerel bağlar, ilişki için araç olarak kullanılabilir, bunlar araç edilerek toplantılar yapılabilir. Fakat hiçbir zaman yerel ayrımlar, ulusal kurtuluş örgütlenmesinin temeli yapılamaz. Tam aksine kitle eğitimi, en kısa sürede bu yerel ayrımları aşmayı hedeflemelidir.

Sömürgeci güçlerin ve işbirlikçi-reformist güçlerin kitleler arasında mezhepsel ve aşiretsel-yerel ayrımları derinleştirmeleri ve ulusal kurtuluşa karşı çıkmalarının önlenmesi esas olarak eğitim sorunudur. Mezhepçilik ve aşiretçilik, salt karşı olunmakla aşılamaz; toplumsal olarak aşılmış yapılar olmasına rağmen, kitlelerin yaşam ve bilincine yer etmişlerdir. Bu gerçek, eğitimin uzun süreliliğini ve inatçılığını gerektirir.

Bazı özelliklerini sıraladığımız kitle eğitimi, örgütlenme ve mücadele sorunları üzerinde yoğunlaştırılmalıdır. Israrla belirtiyoruz: Eğitim plansız bir işlem değildir. Ancak salt gazete ya da seminerlerle gerçekleştirilen bir işlem de değildir. Hele ülke zemininde tümüyle illegal koşullarda yürütülecek eğitim işleminde sözkonusu araçların rolü daha da azalır. O halde eğitimi davranıştan, örgütlemeye, eyleme kadar bütünlük içinde almalıyız.

Kitleler, örgütlenmeye çekilmelidir

Ulusal Kurtuluş Cephesi ve kitlesel birlikler kitle örgütleridir. Bunun anlamı, devrimci öncülükle kitle örgütlenmekte ve savaşmaktadır. Her kitlesel birliğin program ilkelerinde kitlelerin örgütlendirilmesi hedef olarak alınmaktadır. Birliklerin, Ulusal Kurtuluş Cephesinin siyasal kadrosu, ulusal kurtuluş savaşının savaşçısı, milisi, teknik kadrosu, aktif destekçisi olma, birlik üyesi yurtseverlerin önü-

"İddianamede öyle genel bir görünüm var ki, sanki biz halkı zorla bu harekete sokmuşuz. Gönüllü idiler. Biz kimseyi zorlamadık... Biz kimseden ne zorla para istedik, ne zorla şunu yap dedik ve ne de zorla bu hareketten olacaksın dedik. Zorla bir insanı bizimle çalıştırmak mümkün değil; ama biz ikna ettik. 3 saatte ikna ediyorsak 3 saat, 300 saatte ikna edilmesi gerekiyorsa 300 saat uğraştık..."

KEMAL PİR

ne görev olarak konmaktadır.

Pratikte buna nasıl varılacaktır. Çünkü çok defa şu soruyla karşılaşıyor ya da kendi kendimize soruyoruz: "Parti çalışması ile Cephe çalışması" ya da "Parti örgütlenmesi ile Cephe örgütlenmesi arasındaki fark nedir?" En azından bu konuda önemli bir kesimimizin zorlandığı kesin. Hem de bizimle beraber hareket eden yığınlara rağmen zorlanıyoruz.

Parti öncüdür. Yığın örgütünün de örgütleyicisidir. Haliyle her Parti örgütü ve kadrosu mıknatıs gibi yurtseverleri etrafında toplayacaktır. Illegal koşullarda örgütlenen, örgütlenmesi birbirine yakın ve içiçe örgütlenen iki örgütlenmenin arasında ne disiplin ne de çalışma tarzı olarak Çin seddi bulunmayacaktır. Yine de ölçüler ve çalışma tarzı aynı değildir.

Sözkonusu karışıklık, kitleleri örgütleme gücünü yeterince gösterememekten kaynaklanmaktadır. Eğitim ve kitlelerle bağ, onlara görev vermeyi doğurmalıdır. Çoğu kez şöyle bir hareket içinde olunuyor: "İşimiz olunca uğruyoruz, ağır görevle ürkütüyoruz" ya da "kitledir, geridir" anlayışı ile rastgele, canımızın istediğini anlatıyor, plansız bir görevlendirme ve çalıştırma içinde oluyoruz. Kemal PİR'in, "*Bir insan kazanmak için gerekirse 300 saat konuşurum*" sözünü hepimiz biliriz. Kitleye bu ciddiyetle yaklaşılmalıdır. Mutlaka bir görev vermeli, kollektif çalışmaya çekmeli, ürün vermesine yardım etmeli, ürününün ulusal kurtuluşa katkısını ona kavratmalıyız. İlgisizlik kitlenin en şikayetçi olduğu konudur. Görevlendirmek için ideal bilinç ve ölçüler arama peşinde olmamalıyız. Böylesi bir anlayış halk gerçeğimize uymadığı gibi, bizleri yalnızlığa mahkum eder. Ağaçtan ormanı görmemek buna denir. Özellikle iş yapamamazlığı kitleye bağlamak, hiçbir ülke ve devrim örgütünde geçerli olmayan gerekçedir.

Çünkü, devrimcinin görevi koşullar ne olursa olsun iş yapabilmek, ürün yaratabilmektir.

Bir devrimci ne kadar ilişki kurmuş? Kaç kişiye görev vermiş? Yarattığı ilişkileri ne ölçüde denetlemektedir? Kitlelerin talebini ne ölçüde kar-

Devamı 19. sayfada

Türk Solculuğunun Çıkmazının Tarihsel Kökleri

Baştarafı 1. sayfada

Konuya neden Berxwedan'da değiniyoruz. İhanetin kaynağı sosyal-şovenizmdir. Kautsky, sömürge halklara karşı, proletaryaya karşı emperyalist burjuvazinin yanında yer aldı. TKP'de doruklaşan Türk reformist ve sosyal-şoven solculuğunun ihanetini de ele veren, onun Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık ve Türkiye emekçi halkının sosyalist mücadelesi karşısında aldığı tavırdır. İsteseler de istemeseler de Kürdistan sorunu, Türkiye sol hareketini etkileyecek, bir yerde koşullandıracaktır. Ve Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık sorunu konusunda tutarlı ve net politika izlemeyen bir solculuk, Türkiye emekçilerinin iktidar sorununda da tutarlı tutum içinde olamaz. Böylesi bir solculuk çıkmaza ve ihanetlere mahkumdur.

TKP, 60 yıldır bu tutarsız çizgiyi izlemektedir. İdeoloji ve politikası, tarihi boyunca ihanet üretmektedir. Tarih, öğretici ve koşullandırıcıdır. Doğuşundan günümüze dek solculuğa varan Türk aydınının ulusal sorun, devlet ve demokrasi sorunlarına nasıl baktığına bakmamız gerekmektedir.

Türk aydının doğuş koşulları

1800'lerde Osmanlı İmparatorluğu dağılma durumuna gelir. XVIII. YY.'ın Osmanlı-Rum savaşlarında hep Osmanlı ordusu yenilmiştir. 1798'de Fransızlar, Mısır'a asker çıkarırlar. Benzer şekilde 1830'da Cezayir Fransızlar tarafından, 1828'de Yemen ve İskenderiye İngilizler tarafından işgal edilir. Ezilen halklar, ayaklanmaktadırlar. 1821-29 Yunan ayaklanması, ulusal kurtuluşla sonuçlanır. Benzer ayaklanmalar Bulgaristan, Romanya, Karadağ, Sırbistan, Arabistan ve yer yer Kürdistan'da yaşanmaktadır. İmparatorluğu asıl tehdit eden tehlike Mısır hidivi M. Ali Paşanın oğlu İbrahim Paşanın savaşlarıdır. İbrahim Paşa, Nizip ve Kütahya (1832) savaşlarında Osmanlı ordusunu bozguna uğratır. İstanbul tehdit altına girer. Osmanlı sultanları bu büyük tehlikeyi Rus, İngiliz ve Fransız ordularının yardımı ile aşar. Ruslar 1833 Hürkan İskelesi Antlaşması ile İstanbul'a asker çıkarırlar. İngiliz ve Fransız donanmaları, Mısır donanmasını yenilgiye uğratır.

Kapitalizmin Osmanlı İmparatorluğuna girişini zorunlu kılan diğer etmenler de vardır. Rum, Ermeni vd. azınlık burjuvaları palazlanmak için Batı kapitalizmini talep etmektedirler. Palazlanan feodaller ve mültezimler (tefeci, yerel eşraf) topraklarını burjuva hukukuna göre tapulamak peşindedirler. Toprak sahiplerinin çoğu askeri paşalıktan tımar sahibi olup, toprakları gaspedenlerdir. Komisyoncu Osmanlı paşaları, kapitalist malların girişiyle daha çok komisyon alacaklardır. Gerçekte sadrazam dahil tüm Osmanlı bürokrasisi ve paşaları Batı'nın kapitalist şirketlerinden komisyon almaktadırlar.

Kapitalizmin imparatorluğa girişini acil kılan en önemli etmen, Osmanlı İmparatorluğu'nun, Batı desteği olmadan varlığını sürdürememesidir. Ordu ve devlet kurumlarında restorasyon yapmak zorunlu duruma gelmiştir. Yeniçeri ordusu bunalım ve darbe yuvası haline gelmiştir. Bektaşi tarikatlarında toplanan Yeniçeriler, halk ve esnafla ilişkiye geçiyor, rejimi tehdit ediyorlardı.

Bu ögeler, İngiltere ve Fransa'nın istekleri ile birleşince Osmanlı sultanları için resterasyon zorunlu oldu. 1807 Patrona Halil isyanı, Nizam-ı Cedid ordusunun dağıtılması ve padişah III. Selim'in öldürülmesi ile sonuçlanır. 1808'de İngilizlerin istemi doğrultusunda değişim olur. *"Sened-i İttifak"* ile feodaller yönetime ortak olurlar. Toprak mülkiyeti buna göre düzenlenir. İngiltere, Fransa'nın sahip olduğu ayrıcalıkları alır. Yönetime ortak olan feodaller **"Meşveret"** meclisinde toplanırlar. İngiliz ve Fransız desteği ile Sultan II. Mahmut 1826'da 'Vaka-i Hayriye' adı verilen olayla Yeniçeri ordusunu dağıtır. 1838'de Tanzimat Fermanı ile Batılı kapitalis devletler, ekonomik, mali, gümrük, yargı, siyasi ve askeri ayrıcalıklar elde ettiler. 1854'te ilk kredilerle imparatorluğu borçlandırdılar. İstemleri doğrultusunda 1856'da Islahat Fermanı ile değişimler yapıldı. 1876'da da Meşrutiyet ilan olunarak feodaller ve burjuvalar mecliste temsil olundular.

Tanzimat ve diğer değişimlerin ürünü, okullar ve bazı burjuva kurumlar oldu. Komprador burjuvazi yine azınlık burjuvalardı. Fakat Tanzimat Fermanı ile Yed-i Vahit Antlaşması iptal edilerek, azınlık burjuvaların Batılı şirketlerle rekabet olanağı ortadan kaldırıldı. Harbiye, Mulkiye ve Tıbbiye gibi askeri-siyasi okullar oluşturuldu. Vilayetler Yasası ile yerel otoritelere daha da siyasal haklar tanındı. Osmanlı ordusu düzenlendi ve Batılı devletlerce eğitilip, donatıldı. Osmanlı bürokrasisi genişledi.

Osmanlı sultanları, Batılı devletlerden aldıkları bu destekle önce onların ve feodallerin ayrıcalığını yasallaştırdılar, sonra içten devlete yönelen halk, ezilen uluslar ve feodallerin muhalefetini ezdiler. II. Mahmut, palazlanan feodalleri boyun eğdirdi, çoğunun kafasını keserek İstanbul'a getirtti. Bir yandan Vilayetler Yasası ile ezilen halkların egemenlerini yerel meclislerde işbirliğine almayı hedeflerken, diğer yandan ezilen halklara karşı katliamlara girişti. 1839'da 16 yaşında tahta geçen Abdülmecit ve daha sonra Abdülaziz döneminde bu katliamlar devam etti.

Batı ile temas, ezilan halklar ve köylüler için bir şey getirmemiştir. Tam aksine tepeden, gerici bir tarzda feodal-askeri sömürgeciliğin yaşatılması için, Batı kurumları alınmıştır. Tersi durumda sömürgecilik daha katılaştırılmış, köylülük hem devam eden savaşlarda katledilmiş, hem de palazlanan feodallere (toprak mülkiyet yasalarının değişmesi ile) topraklarını kaptırarak serfleşmişlerdir. Osmanlı paşaları ile elçiliklere bağlı komisyonculara dönüşmüşlerdir. Bu değişimlere örnek vermek gerekirse; Yeniçeri ordusunun kaldırılışı sırasında 3000 Yeniçeri öldürülür, yakalanan 7800'ü asılır, 200 000'ni İstanbul'dan sürülür. Bu katliamları gözlemleyen Moltke şunları yazar: *"Kavuk şimdiye kadar Müslümanların alameti tarikasıydı ve paşayı, hekimi, ülemayı, tüccarı, hülasa toplumun her sınıfını ayrıdettirirdi. Yeniçerilerin yok edilişi sırasında sadece dirilerin başları kesmekle yetinilmedi, ölülerin de kavukları koparıldı. Bugün hala bu kafası koparılmış mezar taşlarından birçoğu görülebilir."* (Türkiye Mektupları sayfa 83)

Kürdistan'a atanan Osmanlı valileri (Hafız Paşa) ve ardından gelen katliamlar (1830-70), vergilerin arttırılması ve askeri yükümlülüğün arttırılması, Osmanlı sultanlarının Batı kapitalizmi ile temasta yaptıkları yeniliklerdir.

Gerçekte ezilen halkların ayaklanması, savaşlarda Osmanlı ordusunun yenilgisi ve İmparatorluğun küçülmesi devam etti. İmparatorluğu yaşatmak en önemli sorun olarak durdu.

Türk aydını, sömürgeci feodal-askeri imparatorluğu yaşatma talebinden doğdu

İlk Türk aydınları Batı kapitalizminin askeri-feodal Osmanlı toplumuyla üstten, gerici bir tarzda ve gerici bir amaç için teması ile doğdular. Nasıl ki Türk burjuvazisi, ideolojik, kültürel birikimle halka dayanarak demokratik bir programla, feodalizme karşı siyasal bir mücadele içinde doğmadıysa, bu özellikler Türk aydınının da doğuş özellikleri oldu.

Türk aydını, Osmanlı devlet bürokrasisinden, egemen sınıfın bir parçası olarak doğdu. Haliyle onlara bağımlı oldu, özelliklerini taşıdı, amaçta bir oldu.

Türk aydınının babası kabul edilen Namık Kemal; paşa torunudur. Saraylarda büyür. Egemen sınıfın geleneğine uyar, mevlevidir. Hariciye'ye giriyor. Tekirdağ mutasarıfı (kaymakamı) oluyor. Sultanların çevresinden ayrılmıyor. Sultan Abdülaziz'in velihatı Deli Murat'ın yakın arkadaşı. Kıbrıs dahil bütün sürgünlerinde velihat Murat bir paşa gibi kendisine ve aynı zamanda ailesine bakıyor, oğlu Ali Ekrem, 18 yıl Abdülhamit tarafından sarayda yaşatılıyor.

Ziya paşa, validir, Şura-i Devlet üyesidir. Suavi, Galatasaray Lisesi müdürü; Mehmet, Necip Paşanın torunu; Nuri, Abdülhamid'in süt kardeşidir.

Bu kusurlu doğuş onların siyasal eylemini koşullandıracaktır.

İlk Türk aydınının örgütü ya da hareketi Jön Türkler, paşalar tarafından örgütlendirildi

Yeni Osmanlılar denilen örgüt, 1865'te "Yurt Sevgisi Birliği" adı ile Namık Kemal (Mehmet Kemal), Ayetullah, Nuri, Refik, Reşad ve Mehmet adlı kişiler tarafından kurulur. Sonradan bunlara Ziya ve Şinasi katılır. Jön Türk adını Avrupalılar verir. Bu ad, *"Avrupalılar tarafından çok yaygın ve eski kullanımı; eğitim ya da gezi için Avrupa'da bulunmuş, eğilim ve davranışları ile bir maymun gibi Batıyı taklit etmeye çalışan Fransızca bilen Türk anlamına geliyordu."* (Roderic Davidsan, Osmanlı İmparatorluğunda reformlar sayfa 173)

Örgüt daha kurulduğunda paşazade Ayettulah, durumu saraya bildiriyor. Böylece Türk aydını, yaptığını mutlaka saraya bildirme zaafı ile doğuyor. Hafif cezalar alırlar.

İmdada Mısır Hidivi Mustafa Fazıl Paşa yetişiyor. Mali ve siyasi hamileri oluyor. Onları Avrupa'ya çıkarıyor. Avrupa'da tanıtıyor. Fazıl Paşanın gerekçesi de var. Miras nedeniyle sultan Abdülaziz'le arası açık. 1867'de Sultan Paris'e gider. Fazıl Paşa ile görüşür, anlaşırlar. Fazıl Paşa, Jön Türklere yardımını keser. Parasıyla çıkardıkları gazeteyi de kapatmalarını emreder. İki gazete çıkarılmaktadır. Biri "Hürriyet" diğeri "İbret" ilki saraya yaranmakta, diğeri muhalefet etmekte. Paşaya ihanet olmaz diyen Namık Kemal, bir tek sözle gazeteyi kapatır.

Paşalara bağımlılık burada bitmez. Mustafa Fazıl, Jön Türklere İstanbul'a dönüşlerinde de devam eder. "İbret" gazetesi, onun sağladığı matbaada basılır. Mustafa Fazıl'dan başka velihat Deli Murat da hamileridir. En büyük hamileri de Mithat paşadır. Mithat Paşa, Kanuni Esasiyeyi (1876) bunlara hazırlatır. Bunları meclis üyesi yapar. Abdülhamid, Jön Türkleri ikinci defa sürgün ettiğinde, Jön Türklerin önderleri Mithat Paşanın evindedir ve sürgün kağıtlarını ondan alırlar.

Paşasız edememek Türk aydının diğer bir özelliği

Türk aydını, doğuşundan mültecilik ve kendiliğinden sürgünü meslek ediniyor. Tasfiyecilik, Türk aydınının doğuş hastalığıdır.

Daha kuruluşunda, ilk tehlike karşısında Jön Türkler kapağı Avrupa'ya atarlar. Hem de kapitalist ülkelerin elçiliklerinin kanalıyla. 1876'da mülteciliğe başlarlar. Bu bir nevi balayıdır. Örneğin Namık Kemal, Fransız elçiliğinin arka kapısından vapura bindirilecektir.

Jön Türkler, Batı hayranıdırlar. Fakat bu hayranlığın Fransız ya da diğer Avrupa burjuvalarının geçirdiği demokratlıkla, demokratik taleplerle, siyasal-devrimci mücadelelerine ilişkin değildir. Jön Türkler, Avrupa'da Avrupa burjuvazisinden daha lüks yaşıyorlar. Halbuki mültecilik bir yerde yoksulluk demektir. O dönemde Avrupa, burjuva devrimcisi mülteciler ve ilticacılarla doludur, fakat Türk mülteci aydının hali başkadır: *"Kemal ile Ziya tam şarklı idiler. Evella, Mustafa Fazıl Paşanın kileri beyler için malzemeyle doluydu. Hatta İstanbul'dan her hafta karakulak suyu bile geliyordu... Ziya Beyin Paris civarında dört tarafı bahçeli bir büyük koşanesi vardı... İki aşçı (alaturka ve alafranga olmak üzere) kullanıyordu... Bulgar, Ermeni, alelhusul, Ru ihtilalcilerinden farklı olan bir tarafları da budur..."* (Ebuziya Teyfik)

M. Fazıl Paşa, Jön Türklere 250.000 frank (12.500 altın) ayırmıştır. N. Kemal'in aylığı 100 altın (2000 frank), Rıfat'ın 2000 frank, Nuri'nin 1000, Ziya'nın 3000 franktır.

Jön Türklerin oldukça pahalı yaşamı ve lüks mülteciliği yine gurbete dayanamaz. Padişah bunlara bile tahammülsüz olur. 1871'le geri dönerler. Geri dönüşleri mücadele için değildir. Rejimin bir parçasıydılar. Rejimle tam bütünleşmeye döndüler. Her biri devlette önemli bir göreve getirildi.

Geri dönüşlerde parçalanıp varlık olamamaları bir etkendir, sürekli parçalanma Türk aydınının özelliği oluyor. Namık Kemal en tutucuları. Fransa'nın Sedan'da Almanlar'a yönelişi ve Almanya'nın Avrupa'da ikinci bir umut olarak yükselişi bir başka neden oluyor. En önemli neden de Türk aydınının egemeninden kendini ayrı düşünemediği iç tutarsızlığından kaynaklanıyor.

Jön Türkler, halka, demokrasiye ve sosyalizme düşmanlık içinde doğdular.

Jön Türk hareketi ideolojik bir hareket değildi. Siyasal bir hareket olarak doğdu. Siyasal hedefi de sömürgeci imparatorluğun yaşatılmasıydı. Yani *"Türk devleti (Türk sömürgeciliği) nasıl yaşatılacaktır"* Türk aydınının doğuş gerekçesi oldu. Halk, savaş ve pahalılıktan nefret ediyordu. Savaş, açlık ve hastalık halkı kırıyordu. Jön Türkler, halkı görmediler

Devamı 18. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN:

PARTİ YAŞAMINDA ŞEHİTLERİN ANISINA BAĞLILIĞI SÜREKLİ KILALIM

Baştarafı 1. sayfada

anlamına geliyor.

Evet; doğru devrimci düşünce, siyaset, taktik ve örgütlenme önemlidir. Ama bunları kendi yaşamlarında sembolize eden değerler olmasaydı, bu değerler en kıymetli varlıklarını bunlara adamamış olsalardı, bütün bunlar fazla bir anlam ifade edemeyecekti. Dolayısıyla Parti tarihimizde şehadetin tarihini yerli yerine oturtmak, şehitleri sadece anılarda yaşatmak ve kutsal bir saygı ifadesi olarak belirlemekle değil, Onların bir bileşkesini bizde somutlaşan yaşamın ta kendisinde görmek, Onları böyle yaşatmak ve kendi kişiliğimizde sürdürmek, böylelikle ölümsüzlük halkasını yakalamak büyük önem taşımaktadır. Bugün Parti tarihimiz eğer onurlu bir tarih olarak hepimiz tarafından gururla benimseniyorsa, bu her yılına, hatta her ayına ve her gününe bir şehidi verecek kadar paha biçilmez bir yükü omuzlamış olmamızla yakından bağlantılıdır. Her türlü değere şu ya da bu biçimde bir hüküm biçilebilir. Ama şehadet değerine hüküm biçmek son derece zordur. Eğer ona bir değer biçilecekse, o da sonsuzlukta ifadesini bulur. Bu şehitler hangi ortamda, hangi yüce ereklerle ve hangi olanaklarla bu büyük ödevi gerçekleştirmişlerse, Onların sonsuzlukları da o denli özgün bir anlam ifade eder.

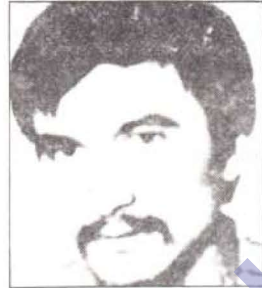
Biz hiçbir gerekçeyle şehitlerimize yetersiz yaklaşımı kabul edemeyiz. Hele hele Onların anıları ve mirası üzerinde soysuzca tepinmelere, Onların yozlaştırılmasına, bireysel düşkünlüklere ve kariyer hastalıklarına malzeme yapılmasına kesinlikle fırsat tanımayacağımız gibi, bu tür gaflet içinde yaşayanlara da asla acımayacağız. Sürekli yüreğimizde yaşayacak ve yaşatacağımız değerler varsa, bunların baş köşesine şehitleri oturtacağız. Bunların yerine başkalarını oturtanları da affetmeyeceğiz. Devrim şehitlerinin Partimiz içindeki yeri kutsaldır, Onların halkımızın bağrındaki yeri kutsaldır, Onların tarihimizdeki yeri son derece yücedir. Şehadet tarihi bizde tarihlerin en değerlisidir. Eğer şehitlerle doğru yoldaşlık yapılacaksa, bu tarihin doğru kavranmasının ve önümüzdeki dönemde bunu sadakatle bağlı kalınmasının bir gereği olarak, mutlaka şehitlere layık bir biçimde yaşanmasını dayatacağız. Hiç kimse bununla çelişki ve çatışma halinde bulunan yaşam biçimlerine göz yummamızı istememelidir. Kendimizi bu konuda ne kadar yoğunlaştırırsak yoğunlaştıralım, yine de kendimizi rahatlatamayacağımızı bilmek zorundayız.

Kısacası şehitlerin anısına bağlılık kişiyi sürekli çeken, çalıştıran ve yürüten gerçek bir kuvvettir. Bunun dışındaki bir tanımın yaşanmaması büyük önem taşımaktadır. Partimizin bir de bu yönüyle yaşanması gerekmektedir. Bunun için üzerimize düşeni yerine getirmezsek, bizden daha düşkünü olamaz. Şehitlerine sıradan bir tutumla yaklaşarak, hele hele Onları unutarak, Onların çok uzağında yaşayarak ve şehitlerle arasındaki mesafeyi sürekli uzatarak yaşanabileceğini sanan kişiden daha alçağına ender rastlanır.

Daha da somutlaştıracak olursak, Partimizin ideolojik, politik ve askeri gelişiminde şehitlerimizin yerlerinin öz bir biçimde de olsa konulmasında yarar vardır. Şehitlerimizin başına Parti hareketimizin bütün yönleriyle oluşmaya başladığı dönemin büyük şehidi Haki KARER yoldaşı oturtmak yersiz olmayacaktır. Şüphesiz Ondan önce de şehitlerimiz vardır. Çok az tanıdığımız A. Doğan YILDIRIM ve Aydın GÜL yoldaşlar gencecik, fakat ruhları Partimizin rüşeym halindeki duyguları ve düşünceleriyle dolu ve gerçekten de son nefeslerinde esas olarak Partimizin oluşumunu yaşayan değerlerlerimizdi. Ancak Haki yoldaş, bunlar içerisinde daha yoğun bir ideolojik ve giderek pratik militanlığı bir profesyonel savaşçı olarak benimsemiş, tarihin gündemine bu tarzda giriş yapmış ve bunu büyük bir mücadeleci kişilik olarak yaratma gücünü göstermiş, bunları hem bir yurtsever hem de bir enternasyonalist olarak gerçekleştirip Partimizin temel harcı olmuş ve daha sonraki bütün gelişmelere damgasını vurmuş bir kişilik olarak her zaman anılmayı ve anısının gereklerinin yerine getirilmesini hak etmiş bir şehidimizdir. Eğer bugün Partimizin kararlılığı ve bu temeldeki eylemliliği bu kadar kesinleşmişse hiç kuşkusuz bunda Haki yoldaşın ruhu belirgin bir rol oynamıştır.

Haki yoldaşı şehit verdiğimiz dönem, hareketimizin grup aşamasının gelişmiş bir evresinden daha ileri bir adım olarak partileşmeye doğru yürüdüğümüz, sosyal-şovenizmin Kürdistan'a yönelik tezlerinin paramparça edildiği ve ilkel-milliyetçiliğin devrimci düşüncelerin yayılmasına karşı ördüğü o kalın gericilik duvarlarının yıkılmaya yüz tuttuğu, bizzat Haki yoldaşın kişiliğinde bu akımların üzerine yüründüğü bir dönemdi. Haki yoldaş, bu akımların çirkin ve artniyetli bir ittifakını kendileri için kılıf olarak seçen sömürgeciliğin emrindeki provokatörler tarafından katledilirken, bununla aynı zamanda gelişmemizin en kritik bir anının katledilmek istendiği çok iyi bilinmekteydi. Bir tohum toprağa düşmek istiyordu ve bu tohum topraklarımıza saçılarak bereketli tahıl taneleri haline gelecekti. En az Mezopotamya'nın o bitmez tükenmez tahıl ambarları kadar bereketli olan bu özgürlük tohumları filizlenecek ve ürün verecekti. İşte Haki yoldaşın şahsında temsil edilen şey buydu. Onlar Haki yoldaşı erkenden vurarak bu tohumun toprağa saçılmasını önlemek istiyorlardı.

Gerçekten de 1977 baharında Kürdistan toprakları buram buram özgürlük kokuyor, filizler büyüyüp başak oluyor ve ürün vermeye yatıyordu. Haki yoldaşın şahsında buram buram kokan özgürlüğe yönelen ve Kürdistan topraklarında filizlenip saçılmasını hasretle bekleyen halkımızın özgürlük saçılımı günyüzüne çıkmak ve çoğalmak istiyordu.

Karanlığı çatlatırcasına, inkarı, ihaneti ve geriliği parçalayarak oluşmaya çalışıyordu. Düşmanın biçmeye çalıştığı şey buydu. Vurulan darbe gerçekten de son derece acıydı. Çünkü biçilen ilk filizlerdi. Bunların yerine yenisini oluşturmak çok zordu. Burada büyük yürek gücü gerektiren o yılları hatırlatmak istiyoruz. Kan dökülmüştü ve kanın yerde kalmaması gerekmekteydi. Ancak karşımızda bir kişi, bir kabile, bir aşiret ya da bir sınıf değil, tarihin tanıdığı en gerici ve bu gericiliğin de en tehlikeli biçimi olan faşizme yönelmiş, faşizmi daha da kurumlaştırmaya çalışan azgın bir sömürgeci güç vardı. Ona karşı çıkmak için cesaret, büyüklük ve ustalık gerekiyordu. Bu da kolay bir iş değildi. Anıya bağlı-

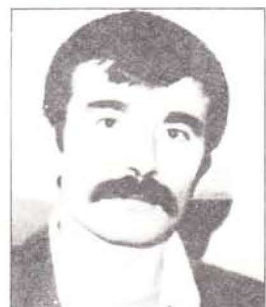

lık bunun başarılmasına yakından bağlıydı. Buna verilecek en anlamlı karşılık, bu tohumun içeriğinin kendisi olan Partinin ilanına doğru gitmekti. Dolayısıyla bu şehadete bağlılık bizi kesinlikle Parti Programının hazırlanmasına ve giderek Partinin ilanına kadar götürdü.

Haki yoldaşın şehadetinin daha birinci yıldönümünde, halkımızın en yurtsever kesimlerinden birinin yaşadığı Hilvan'da, Halil ÇAVGUN yoldaşın Haki yoldaşı anmak için büyük bir direniş ruhu sergilerken katledilmesi, ne denli kararlı olduğumuzu gösteriyordu. Kökünden koparılan bir filizimizin yerine yeni bir filiz boy vermiş, o da koparılmak istenmişti. Ama daha bir yıl bile geçmeden, bu anılara bağlılık Partimizin ilanında çiçeklenişini bulacaktı. Halil ÇAVGUN yoldaşın şehadeti Partinin ilanına daha hızlı bir biçimde gitmemizi ve bu konuda daha cesur davranmamızı zorunlu kılan bir olaydı. Bu da bizi azgın bir gerici ve faşist teröre karşı devrimci şiddetin uygulanması teme-

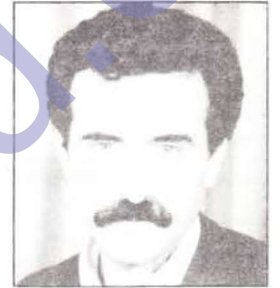

linde varlığımızı korumaya ve geliştirmeye götürdü. Partimizin daha sonraki gelişimini belirleyecek olan faşist teröre karşı devrimci şiddete başvurmamız ve bunun için hazırlıklı olmamız gerektiği, tersi durumda doğru ideoloji ve politikamızdan eser bile kalmayacağı çok açık bir gerçekti. Daha sonraki gelişmeler de açıkça gösterdi ki Kürdistan'da nefes bile alınmak isteniyorsa, halkımızın da çok iyi kavradığı eğer bir aile bile korunmaya çalışılıyorsa, kendini şiddet kullanarak savunmak kesinlikle zorunludur. Partimizin de yüzyılların bu geleneğini yaşaması, eğer halkçı olacak ve halka önderlik edecekse bunu böyle temsil etmesi kaçınılmazdı. Gerçekleşen şey de bu oldu.

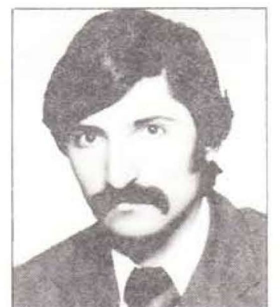

Düşman açısından şehitlerimizin bu ilk halkaları bizi ürküterek geriye çark ettirmek gibi bir amaca sahipken, bizim açımızdan Onların anılarına bağlılık, daha ileri hamleler yapmanın, kan dökmüş dava arkadaşlarına sahip olan bir hareketin alçalmaması için, mücadele bayrağını yükselterek daha çok savaşmanın ve devrimci şiddeti daha çok geliştirmenin zorunlu bir gereğiydi. Onların anılarına bağlılık ancak devrimci şiddetin geliştirilmesi temelinde kanıtlanabilirdi. Bu görev gecikmeksizin ve ertelemeksizin yerine getirilmeliydi. Bu dönemde tereddüt içerisine girenlerin daha sonraları kaçışa yöneldiklerini biliyoruz. Buna karşılık kararlı davrananların ve anıya bağlı kalanların daha çok büyüdükleri, direnişi sürekli ve gelişkin kıldıkları da biliniyor.

Hilvan direnişinin ardından gelişen Siverek direnişi, bu temelde Partimizin resmen ilanı ve bunun bütün sistemi allak bullak ederek halkımızı gerçek kimliğine ve özgürlüğüne kavuşturacak bir doğ-

rultuya sokması, TC'nin tam başarıya ulaştığına inandığı bir anda kudurganca bir askeri faşizme sarılmasına yol açtı. 12 Eylül askeri-faşist darbesinin şehitlerimizin anısına bağlı kalmanın bir gereği olarak geliştirilen direniş mücadelemizle çok sıkı bir bağlantısı vardır. Siverek direnişi döneminde sayıca daha da artan oranda bir şehitler halkası ortaya çıktı. Özellikle Cuma TAK ve dört dava arkadaşının kahramanca direnişi, yerli gericiliğe karşı duyulan sonsuz kin ve öfkenin ileri bir direnişle sonuçlanması, ardı arkası kesilmeyen silahlı savaşım ve peşpeşe toprağa düşen şehitlerimiz, o çokça sözü edilen sınırlı burjuva yasallığı çerçevesinin bile ayakta kalmasına olanak tanımıyordu.

TC terör uygulamakta sınır tanımayan azgın bir faşist diktatörlüğe yöneliyordu. Türk devletinin karakterindeki despotizm ve faşizme özgü ögeler, onu 12 Eylül askeri darbesi ile en yetkin bir faşist kurumlaşmaya götürüyordu. Buna rağmen Partimizin direnişi yine de tam bir süreklilik arzetmekten geri durmadı.

Kuşkusuz bu direnişler içinde ilk defa sömürgeci orduya karşı koyma ve ona büyük darbe indirme anlamında Şikestun'da Ahmet KURT, Mehmet

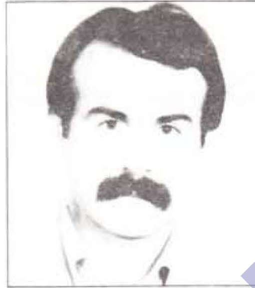
KURT ve Selman DOĞRU yoldaşların sergiledikleri kahramanca direnişin yeri büyüktür. Onların faşist ordu birliklerine karşı boyun eğmeyen başkaldırışı, tarihimizde ilk defa sömürgeci ordu güçlerine büyük bir darbe indirmeleri ve şehadetleri derin bir anlama sahiptir. Bu şehitlerimiz de Partimizin direnişinin köşe taşlarıdır. Büyük kişilikleri, eylemlerin ortaya çıktığı zaman, boyun eğmezlikleri ve sonuna kadar direnişçi ruhları ile bu üç direniş şehidimiz, faşist-sömürgeci Türk ordusuna karşı bugünkü kararlılıkta bir direnişe cesaret etmemizin temel tohumları olmuşlardır. Onların anısına bağlılık bizi bugünkü kahramanca savaşıma kadar götürmüştür. Cuma TAK yoldaşın anısına bağlılık nasıl yerel işbirlikçi güçleri iliklerine kadar korkutan ve bugün onların daha da örgütlü bir biçimi olarak ortaya çıkan "köy korucuları"na dehşet vermemize ve bunu başarmamıza yolaçmışsa, Şikestun kahramanlarının direnişi de Türk ordu birliklerine karşı savaşımızda bizim için muazzam bir güç kaynağı olmuştur.

Bunların dışından başka direniş şehitlerimiz de vardır. Ancak onların şehadetlerinin anlamı da tamı tamamına bu geleneğimizin iyi pekişmesinden ve artık bir yol olarak kabul görmesinden başka bir şey değildir. 12 Eylül faşist darbesi ile birçok sol geçinen güç faşizm karşısında birkaç ay bile dayanmadan dökülüp tasfiye sürecine girdiğinde ve büyük bir umutsuzluğa kapıldığında, Kürdistan'da ve Parti hareketimiz üzerinde faşist sömürgeci terör en dehşetli bir tarzda estirildiğinde, Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN yoldaşın büyük direnişini görüyoruz. Mazlum yoldaş, zindan direnişinin bu büyük önderi ve halkımızın çağdaş direnişinin bu en seçkin siması, direnişi için 21 Mart'ı yani NEWROZ'u seçiyor. Zindanlarda dehşetengiz faşist bir karanlık hüküm sürüyor. Yapılması gereken şey, son derece büyük bir direnişin sergilenmesidir. Şehadete ulaşmayı göze alacak ve bunu başaracak bir eylemin gerçekleştirilmesidir. Gerçekten de 12 Eylül faşizmine en büyük darbeyi vuran Mazlum yoldaşın direnişidir. Bu eylem zindanlardaki bütün savaş esirlerine dayatılan teslimiyeti ve ihaneti yıktığı gibi, Parti hareketimizin direnmesi gerektiğini ifade etmesi ve kendisini bu direnişle bir köprü ve bir kalkan yapması açısından tarihi bir öneme sahiptir. Biz Mazlum yoldaşa boşuna çağdaş Kawa demiyoruz. Kawa'nın tarihimizdeki yeri zulüm ve karanlığın alabildiğine geliştiği, haksızlığın sınır tanımayan boyutlara ulaştığı bir ortamda ve aşamada zor da olsa ve yalnız da kalsa demirini bileyip zalim Dehak'ın üzerine yürüme gücünü göstermesidir. Benzer bir zulüm, karanlık ve haksızlık ortamında direnen Mazlum yoldaşın oynadığı rol de tamı tamına böyledir. O'nun direnişi hepimizi cesaretlendiren ve faşizmin üzerine yürümeye sevk eden, bunu dalga dalga zindanlardan ülkemizin doruklarına kadar yayan bir çağrıdır.

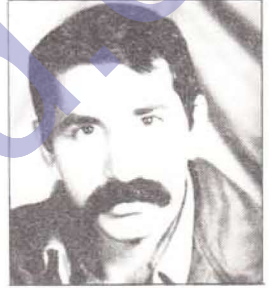
M. Hayri DURMUŞ, Kemal PİR ve öteki yoldaşlarımız, bu anıya bağlı kalmakta gecikmiş olduklarını belirtirken, son derece mütevazi bir özeleştiride bulunmuşlar ve hayatlarını ortaya koyarak direnişi sürdürüp egemen duruma yükseltmişlerdir. Kemal ve Hayri yoldaşların direnişi, Mazlum yoldaşın direnişine bağlılık, bunun sürekli ve kesin kılınması. Partinin kesin bir direniş ortamına alınması, kimsenin geriye dönüş yapmayacağının ve geriye dönenlerin hainler ve alçaklar olarak damgalanacaklarının ilan edilmesidir. Onlar sadece Parti tarihimiz ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi açısından değil, Türk faşist sömürgeci egemenliğine karşı ayakta kalmak isteyen güçler içinde büyük bir güç kaynağı olmuşlar; elde tutulmak istenen ne kadar değer varsa hepsini kendi direnişlerinde temsil etmişlerdir. Kemal PİR yoldaşın büyük bir enternasyonalist değer ve halkımızın ulusal kimliğini ve özgürlüğünü savunmanın soylu bir kahramanı, Hayri yoldaşın da halkımızın borçlu bir evladı olduğunu belirtmeleri anlamında, bu iki devrim şehidinin Parti ve halk tarihimizdeki yerleri doldurulamaz niteliktedir. Onlar Partimizin doruk noktalarıdır. Onlar sadece Parti tarihimizin değil, ulusal direnişimizin de temel taşlarındandır. Ve Onlar, sergiledikleri direnişle faşizme en büyük yenilgiyi tattırarak daha sonraki engin gelişmelerin yolunu açmışlardır.

Bu direnişten daha 3 ay bile geçmeden, Ferhat KURTAY ve üç dava arkadaşının karşılık vermesi, onların anılarına bağlılıktan dönülmeyeceğinin kanıtı olmuştur. Daha sonra zindan direnişçiliğinde Cemal ARAT ve öteki yoldaşlarımızın 1984 direniş eyleminde şehit düşmeleriyle verdikleri karşılık, tarihi zindan direnişçiliğimizin kesinleşen ve zaferle kapatılan başka bir direniş atılımı niteliğindedir. Burada da başarı kazanılmış, bu başarı dalga dalga bütün cezaevlerini harekete geçirmiştir. Çok tehlikeli bir konumda bulunan ve gırtlağına kadar tasfiyeciliğe batmış olan Türkiye devrimci demokratik muhalefeti de harekete geçirilmiş; o da aynı yolda ilk şehitlerini verme büyüklüğünü göstermiştir. Haydar BAŞBAĞ, Abdullah MERAL ve Mehmet Fatih ÖKTÜLMÜŞ adlı kahramanlar Mazlum DOĞAN yoldaşın direnişçiliğinin müttefikleri olarak ortaya çıkmışlardır. Onlar her iki halkın gelecekteki sarsılmaz ittifakının esaslarının şimdiden esaslı bir biçimde döşemişlerdir. Tarih bir gün mutlaka bu direnişçilerin ortak kaderini halklarımızın özgürlüğünün ortak kaderi olacağını kanıtlayacaktır.

Zindanlarda bu şehadetler yaşanırken, hiçbir zaman mücadeleyi elden bırakmayan ve daha ilk günlerinde 12 Eylül faşizmine GAP'da cevap veren Mahmut GÜDEN, Mehmet SİNCAR, Mehmet ESEN ve Davut TAŞKIN; Bloka kahramanları Zeki PALABIYIK, İsmail DAMAR, Davut ULUÇ, İdris AKTAŞ, Hasan ERTAŞ ve Bozan ALAN yoldaşlar; Dersim'de Delil DOĞAN ve Karakoçan'da Zeki YILDIZ yoldaşlar, faşist sömürgeciliğe karşı direnerek şehit düşen PKK'nin ölümsüz önder, kadro ve savaşçılarından sadece bazılarıdır. Daha bir yıl bile geçmeden 12 Eylül faşist rejimine karşı sergilenen direnişçilik, kararlılığımızdan hiçbir şey eksilmediğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu direniş şehitlerimiz PKK'nin tarihinin bu biçimde geçeceğinin önemli dönüm noktaları olmuş, onun köşetaşları haline

gelmişlerdir.

Daha sonraki dönemde Kürdistan'dan ülke dışına çıkış gündeme gelmiştir. Bu dönemde anti-emperyalist sahada ortak savaşım ve enternasyonalizmin yaşanması sözkonusudur. İsrail siyonizminin 1982 yılı Haziran'ında Lübnan'a saldırısı sırasında, bu saldırıya karşı direnen Partimizin on yiğit savaşçısı şehit düşmüştür. Bunlar bizim enternasyonalizm temelinde gerekirse ne denli direnebileceğimizi ortaya koyan, Partimizin büyüklüğünü bu zeminde dosta ve düşmana tanıtan değerlerimizdir. Onlar kendi özgücümüze dayanarak yaşayacağımızın saygın örnekleridir. Biz dışardaki yaşam koşullarını kokuşmuş mültecilik koşulları düzeyinde tutan de-

ğil, bunların militan savaşımın koşullarına dönüştürmesini bilen bir hareketiz. Bu gerçek bu direnişçilerimizin şahsında çok daha net bir biçimde kanıtlanmıştır. Bu şehitlerimiz Partimizin sürekli direnen ruhunun en seçkin değerleridir. Onların direnişleri sonucunda Partimiz, Ortadoğu halkları ve mazlum Filistin halkının kalbinde yer tutmuş, saygınlık kazanmış ve mülteciliğin ağır tasfiyeci ve yoz yaşam dayatmalarını boşa çıkarmıştır. Bu temelde ülkeye yönelmenin kesinliği ortaya konmuş ve böylelikle yeniden Kürdistan'a yürünmüştür.

1982'den başlayarak soğuk demeden, açlık dinlemeden ülkeye yönelişimiz sözkonusudur. İşte böylesi bir dönemde Şahin KILAVUZ, Cahit DAYAN, Musa İLK, Fuat ERTÜRK, Hasan ÖZÇELİK, Veysi ŞİMŞEK ve M. Beşir AKSOY yoldaşların şehadetleri gündeme gelmiştir. Onlar ülkeye yönelişimizin kararlılığının sembolleri olmuşlardır. Onlar, koşullar ne kadar zor ve önümüz ne denli karanlık olursa olsun kesinlikle yürüyeceğimizi, yeni dönemi büyük bir onurla hazırlayacağımızı, kokuşmuş bir mülteci hareket olarak dışarda kalamayacağımızı ve ülke topraklarında direnişi sıcağı sıcağına yükselterek yoldaşlarımızın anısına kesinlikle bağlı kalacağımızı kanıtlayan yüce değerlerimizdir. Onların direnişleri direniş tarihimizin sayfalarında son derece onurlu bir yer tutan bir direniş kesitidir. Bu şehitlerimiz daha sonraki direnişe kararlı bir biçimde yürümemizin sağlam köprüsü ve temel zeminidirler. Düşmanın önümüzde kurduğu pusular sonucunda bize verdirdiği bu acı kayıplarla ülkeye yönelme ve daha güçlü bir biçimde savaşma sonucuna götürdü. Bu konuda düşman vurduğu her darbenin ölümcül bir etki yaratacağını sanmaktaydı. Ama biz her direniş değerimizin daha büyük direnişler ve şehitlerin zemini olmaktan başka bir sonuç vermeyeceğini bu örneklerle kanıtladığımız gibi, ülkeye yönelişimizin daha sonraki dönemlerinde 15 Ağustos Atılımına doğru geldiğimizde, bütün şehitlerimizin yerini dolduracak kadar yoğun sayıda bir militan yapıyı Kürdistan'da konumlandırdık; daha güçlü eylemleri ortaya koyacak ve gerekirse daha fazla şehit verecek kadar bir cesaret ve fedakarlığa ulaştık.

15 Ağustos Atılımının ilk şehitlerinden Çetin AKKURT yoldaş başta olmak üzere, Kerim BAYTAR ve ardından peşpeşe toprağa düşen öteki devrim şehitleri tarihimizin en büyük ve en cesaretli adımlarından birisi olan bir dönemin şehitleridir. Onlar bu dönemi bu tarzda açarken, şehadetin anlamını silahlı savaşımımız kadar değerli olduğunu ve onunla iç içe bezendiğini ortaya koymuşlar; savaşı kesintisiz kılmak ve direnişi her alana yaymak için birer emir ve talimat olmuşlardır.

Biz henüz 1984 yılı şehitlerinin anılarına bağlılığın nasıl geliştirilmesi gerektiğini düşünürken, Büyük Sason Direniş Şehitleri gündeme gelmiştir. Kızılca kıyametin koptuğu bir karakışta Ahmet İBİN, M. Şah GÜNDÜZ, Ahmet Ali DEMİR, Hüseyin YILMAZ, Murat ZEYREK, Enver DUVARCI, Adife SAKAK ve Adnan yoldaşlar şehit verilmiştir. Bu ölümsüz halk kahramanları da ülkemizin iç kesimlerinde çetin doğa koşullarına rağmen, bembeyaz karların üzerinde açan kızıl güller kadar derin bir anlam ifade eden bir direniş sergilediler. Bu direniş Partimizi daha büyük bir yüreklilikle ve daha güçlü duygularla direnişe çok daha köklü bir biçimde sarılmaya, bu direnişi daha güçlü kılmanın gereklerini yerine getirmeye ve anılarının karşılığını mutlaka vermeye yöneltmekteydi. 1985 baharında ulusal kurtuluş mücadelemize dayatılan ihanete, ardından gündeme getirilen "pişmanlık yasası"na, bizzat TC'nin başbakanı Turgut Özal'ın bizim son çırpınışlarımızı yaşadığımızı ve intihar eylemlerine girişmekten öteye gidemeyeceğimizi ilan edişine ve televizyonda yayınlanan filmlere, kısacası karşı-devrimin her alanda tırmandırılan saldırılarına karşılık vermemiz gereken bir dönem başlamaktaydı. Sason şehitleri, aynı zamanda Kürdistan'da tanık olunan en büyük ihanetlerden biri olan Nebil alçağının ihanetine karşı —ki o bununla Partiyi bitireceğini ve Partinin bir daha dirilemeyeceğini sanıyordu; düşman da bunu böyle ilan etmişti— Par-

tiyi savunmanın yüce örnekleriydi. Faşist sömürgecilerin dayattıkları bu ihaneti parçalamak için Şehitler Ayı olan Mayıs'ın üzerine atılmak gerekmekteydi.

Aradan gelişen Hasan CABADEK yoldaşın büyük direnişi ve dört yoldaşımızın 13 Mayıs'ta şehadet mertebesine ulaşması; yine Sabri GÖZÜBÜYÜK yoldaş ve dört silah arkadaşının Mayıs'ı fethetmek için yürüyüşe geçmesi ve 21 Mayıs'ta şehit düşmeleri, neye mal olursa olsun, Partimizin attığı ileriye yönelik adımlardan asla geri dönmeyeceğini ve bu konuda her şeyimizi ortaya koyacağımızı kanıtlamaktaydı. İhanete ve Parti taktiğine yetersiz yaklaşımlara rağmen, ayağa kalkarak Partimizi mutlaka layık olduğu direniş hattında tutacak ve ona bir adım bile geri attırmayacaktık. O uğursuz gelişmeler içinde —ki bunda Parti taktiğimize gönülsüz yaklaşımın payı büyüktür, kendini tamamen Parti taktiğimizin yönetimine vermemenin ve işi lafazanlığa boğmanın bundaki rolü fazladır— yine de şurada burada saçılan direniş tohumları vardır. Üç, dört, beş, on... peşpeşe vurularak toprağa düşen yoldaşlarımız oldu. Ama 1985 yılı ve özellikle bu yılın Mayıs ayı şehitlerin kanlarıyla bezenirken, Partimiz de daha geniş çaplı bir direnişi yükseltmenin yoğun uğraşısı içinde bulunmaktaydı.

Kuşkusuz 1985 yılı tarihimizde kahramanca ve son nefeslerine kadar savaşan büyük direnme örnekleriyle dolu olduğu kadar, düşmanda da bizim sonuna kadar direneceğimiz anlayışının kesinleştiği, halkımız için sonuna kadar direnmekten kaçınmadığımızın ve bunun için feda edemeyeceğimiz hiçbir şeyimizin kalmadığının kanıtlandığı, uğradığı kayıplar karşısında Partimizin gücünü yenilemesi için yoğun bir çaba harcamasının kendisini dayattığı bir yıl oldu. 1985 Direniş Şehitleri her ne kadar şanlı direniş tarihimizin en parlak sayfalarından birini işgal etmişlerse uğradığımız kayıpların büyüklüğü karşısında, bu yılın Ağustos'undan 1985 yılının sonlarına doğru geldiğimizde, düşman bir daha dirilemeyeceğimiz bir biçimde bizi darbelediğini sanmaktaydı. Ama bir kez daha şehitlerimizin anılarına bağlılık ve bu bağlılığın gereklerinin kesinlikle yerine getirilmesine ilişkin kararlılığımız, bizi yeniden toparlanmaya ve eğitim gerekiyorsa eğitimi, eylem gerekiyorsa eylemi geliştirmeye götürdü.

Evet! 1985 yılında ülke topraklarımız boydan boya şehitlerin kanlarıyla sulanmıştır. Erzurum'da Kazım DEMİRTAŞ'ların, Mutki'de Ali UĞUR'ların ve Ramazan KAPLAN'ların, Ağrı dağında Mehmet ERTÜRK'lerin-her biri paha biçilmez birer direniş abidesi olan bu değerlerimizin büyük temsilciliğine ve önderliğine ulaşmış olan AGİT yoldaş, 1985-86 yılının acımasız kışını büyük bir direnişle geçirmiştir. Büyük bir ihanet örgütü olarak geliştirilen "köy koruculuğu"na darbe vurmaya, çetin kar-kış koşullarında bunu gerçekleştirmeye çalışmıştır. 1985 yılının başarıyla kapatılmasında ve bu yılın kazanımlarının 1986 yılına aktarılmasında temel köprü rolünü oynayan AGİT yoldaş, NEWROZ'u direnişle karşılama onurunu yaşarken, bundan tam bir hafta sonra bildiğimiz o büyük şehadeti gerçekleşmiştir. O bu şehadetiyle 1985'in uğursuzluğundan 1986'nın umutlu gelişimine geçişte temel köprü rolünü oynadığı gibi, Partimizin militan kişiliğinin büyük temsilini ve özelliklerini de ortaya çıkarmış ve somutlaştırmış bulunmaktaydı. O her ne kadar fiziksel olarak aramızdan ayrılmış olsa da O'nun kişiliği, direnişçiliği ve bu direnişçiliğin başarıları esas alındığında katedilecek uzun mesafelerin bulunduğu, içerden ve dışardan Partimize dayatılan yetersizliklerin, taktiksizliğin ve gerçekten yoldaşlığı son derece aşındıran olumsuz tutum ve davranışlara karşı büyük bir direniş sergilediği ve Partiye gerçekten bağlı kalmak isteyenlerin hangi militan ölçüleri temel almaları gerektiği giderek netleşmektedir. Biz böylesi büyük bir değere sahip olmakla yolumuzun çok daha berrak hale geldiğini görüyor ve bu yolda yürüme cesaretini gösteriyoruz. MAZLUM yoldaşın direnişçiliğinden MAHSUM yoldaşın direnişçiliğine ulaşmak ve bu iki halkayı birleştirmekle Partimizin yenilmezliğinin kesinleştiğini gösterdiğimiz gibi yetkince ve giderek zafere yaklaşan adımların nasıl atılması gerektiğini de ortaya koyuyoruz.

Daha sonraki direnişler hem savaşımızın daha profesyonelce gelişimini mümkün kılmış, hem de bizi kendi durumumuzu yeniden gözden geçirmeye, zayıflıklarımızı gidermeye ve önümüzdeki dönemi daha güçlü bir biçimde yakalamaya götüren PKK III. Kongre gerçeğine götürmüştür. III Kongrenin güçlü özellikleri Kürdistan zemininde küçümsenmeyecek başarıların ortaya çıkışına temel teşkil ederken ve Kongrenin başarıyla tamamlanması bu sonuçları doğururken bizzat Kongre çözümlemeleri temelinde taktiğe daha yetkince sahip çıkmanın ve bu taktiği hayata geçirmenin zorunluluğu, 1987 yılının başlangıcındaki Ocak-Şubat direnişlerinde bu kez Uludere'yi öne çıkarmıştır.

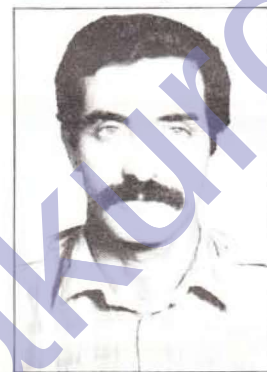
Düşmanın amansız kış koşullarında adım bile atamazlar dediği bir yerde patlak veren eylemlerimiz ve daha sonra bu eylemlerimizin süreklilik kazanması ve '87 Newroz'unun yakalanması sözkonusudur. En görkemli direniş değerlerimizden Hüseyin SARIÇİÇEK ve Zeki KARABAŞ yoldaşların direnişleri ve öteki üç silah arkadaşı ile birlikte 18 Mart tarihinde şehit düşmeleri gerçeği vardır. İt sürüsünü andıran onbinlerce kişilik ordu gücü ve uşaklarının kuşatması altında Türk egemen sınıflarının o çok övündükleri ve biraz da aynı tarihe denk düşürdükleri Çanakkale savaşına bedel bir Kürdistan direnişi sergilenmiştir. Yine aynı günlere denk düşen Dicle zeminindeki direnişte Mehmet AKGÜL ve Mehmet İNAN ile iki yoldaşlarının şehadetini, bu iki yiğit devrimcinin alacakaranlıkta ve dondurucu kış koşullarındaki direnişlerini görüyoruz.

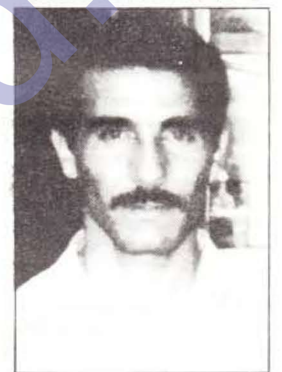
Kısacası 1987 Mart direnişçiliği de kendi başına büyük bir anlama sahiptir. Gerçekten de bu direniş, kar-kış dememeden her koşul altında direnebileceğimizi, bu konuda hiçbir engel tanımayacağımızı ve kahramanlardan ibaret bir güç olduğumuzu ortaya koymuştur.

Bunun hemen ardından Kongre sonuçlarını doğrudan ülkeye aktarmanın yoğun çabaları içinde şehit düşen yoldaşlarımız vardır. Ülkemizin doğusunda Mehmet SEVGAT yoldaşın şehadetinde ifadesini bulan ve faşist-sömürgeci Türk ordusunun en büyük darbelerden birini yemesiyle sonuçlanan bir direniş sergilenmiştir. Daha sonra boydan boya bütün Kürdistan'ı saran ve ordu kuruluşumuzun resmi ilanını ülkemizin her tarafına yayan bir direniş atılımı ve bu atılımın şehitleri ortaya çıkmıştır. İşte Adıyaman'da Rahman KORKMAZ, Mustafa ÖMÜRCAN, Mithat DEMİRCİ (Kazım), İbrahim DEMİR (Orhan) ve Firaz yoldaşların direnişleri, Mardin'de M. Ata ASLAN, Ramazan KARATAY, Resul ve öteki yoldaşlarımızın şehadetleri, 1987 yazının ortalarına geldiğimizde birara AGİT yoldaşın yardımcılığını yapan ve askerlik yasasının uygulanmasının seçkin bir örneğini sunan Mustafa YÖNDEM yoldaşın şehit düşmesi- bütün bunlar, yılların büyük direniş değerleri olarak her koşul altında direnişçiliğin sonuna kadar sergileneceğini, birara zor duruma düşen Partimizin atılımcı karakterinin en üst boyutlarda nasıl tekrarlanacağını ve eylemlerin sürekliliğinin nasıl sağlanacağını ortaya koyuyorlardı.

1987 yılının sonlarına doğru geldiğimizde, devrimci direniş ülkemizin doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine kadar bütün bölgelere yayılmış, her tarafta sayısız eylemler ortaya konulmuştur. Düşman da özel-bölgesel yönetimlere, özel kolordulara ve özel timlere başvurmakla bu direnişi durduramayacağını kesinlik kazanmıştır. Kısacası, 1987 Atılımı Şehitleri esasında III. Kongre çizgimizin şehitleridir. Bunlar kesinleşen, yoğunlaşan ve giderek zaferi bir umut olmaktan çıkarıp ulaşılabilir bir konuma dönüştüren manevi önderlerimizdir.

III. Kongremizin üzerinden tam bir yıl geçtiğinde ve ülkeye müdahalemizin birinci yıldönümünde, Cudi dağında faşist-sömürgeci düşmanla çarpışarak şehit düşen yedi militanımızın direnişçiliği vardır. Bu da büyük direniş, son nefese kadar sürdürülen bir direniştir. Bu direniş de Partimizin her alana nasıl cesaretle girebileceğini, Parti çizgimizin daha derin ve kesintisiz bir biçimde uygulanması için, bunun önünde engel olarak dikilen her şeyin üzerine nasıl büyük bir cesaretle yürüneceğini ortaya koymaktadır. Bu direnişin içinde yer alan soylu değerlerimiz vardır. DİJWAR, Aydın BULUT (İbrahim), Seyit Şenpınar (Doğan), Mustafa Muhammed ALİ HASAN (Hayri), Ramazan GEZGİNCİ (Celal Hoca), Süleyman BOZKURT (Sait) yoldaşların her biri mücadelemizde kutsallık derecesinde bir yer tutan şehitlerimizdir. 1987 yılının bu son şehitler halkasını şehadet tarihimize eklerken, hiç kuşkusuz bunların bir başlangıç olduğunu biliyoruz. Bunlar, halkımızın gerekirse kanını oluk oluk akıtarak özgürlüğünü mutlaka yakalamasının gerekçeleridir. Bu şehitlerimiz kesinleşen davamızın gerçekleridir, bu davanın kanıtlarıdır.

On yıllık direniş mücadelemiz ve onun şehitleri her türlü değerlendirmenin üstündedir. Bunların bayrağı altında savaştıkları ideoloji ve politika ile en zor koşullarda özgüce bağlı olarak ürettikleri cesaret ve fedakarlık için tanım bulunamaz. Onlar için söylenebilecek tek şey, bu şehitlerimizin Ağrı Dağı kadar kutsal ve yüce, dorukları görülemez ve farkedilemez kadar göklere gömülmüş değerler olduklarıdır. Biz onlardan gerekli gıdayı alıyoruz ve alacağız. Onlardan cesareti ve fedakarlığı alacağız. Ama Onlar asla bitmezler. Eğer kendimize olan saygınlığımızı yitirmemişsek, Onların böylesi değerler olduklarını unutmak şurda kalsın bu değerlerin yoğunluğunu asla duymamazlık edemeyiz. Bunların etkisi altında gelişmeye Partiye ve kişiliğe, Parti yaşamı olarak değerlendiremeyiz. Bunları esas almayan bir halk yaşamını devrimci halk yaşamı olarak adlandıramayız.

Onları böylesine kesinleşen soylu direniş halkaları olarak anarken ve bu biçimde bağlılığımızı belirtirken, hiç kimsenin bu anıları yetersiz ve saptırmalı bir biçimde yaşama gafletine düşmeyeceğini ve düşmemesi gerektiğini yeniden vurguluyoruz. Herkes Partimizin büyüklüğünün göstergesi olan bu değerlere gereken bağlılığı mutlaka göstermek zorundadır. Bu bir emirdir, bir namus borcudur. Gerçekten de Onların geride kalan biz yoldaşlarından başka davalarını teslim edecekleri başka insanların bulunmadığını, bizim de Onların yaşayan militan yoldaşları olduğumuzu bilerek, Onları kendimizde yaşatmalı, beynimize ve yüreğimize nakşetmeliyiz. Onlara ancak böylelikle yoldaş olunabilir. Onlarla yoldaşça olmayan bir bağlılığı bağlılık olarak kabul etmeyeceğiz. Şehitlerimizin yoldaşları olacağız ve yoldaşlığımızı tam yapacağız.

Biz Parti hareketimizin her dönemini şehitlerimizin anısına bağlı olarak geliştirmenin büyük önemini her zaman vurguladık. Bütün Partili güçlerimizin şehitlerimizi doğru anacaklarını bir kez daha vurguluyoruz. Bütün Partililer ve Partimize taraftar olan halkımız bu şehitlerimizi yüreğinin derinliklerine gömecek ve Onları her an yeşertecektir. Onlara öldüler demeyeceğiz. Gerçekte Onlar bizde yaşayan, yeşeren ve çoğalan değerlerdir. Biz tarihimizi Onlarla kazanacağız. Biz Onlarla tarihimizi özgür sayfalar haline getirdik. Bu sayfaların artışını Onların artışı ile bağlantılı hale getireceğiz. Bunun dışında başka bir yol yoktur. Bunun dışında bu yolun doğru bir tanımı yoktur.

Mücadelemizin on yılının şehitlerini Partimizin kuruluşunun 10'uncu yılına girişinde böyle anarken, Onların büyük bir kuvvet olduklarını ve bu kuvvetin her şeyi yaratmaya kadir olduğunu belirtiyoruz. Yeterki biz Onlara bağlılığımızı ve yeterli insiyatif ve yaratıcılığı tam sergilemesini bilelim. Bunun bilincinde olduğumuz ve yetkince yürüdüğümüz zaman göreceğiz ki, başaramayacağımız hiçbir görev ve altedemeyeceğimiz hiçbir engel yoktur.

Partimizin 10'uncu yıla girişini bu temelde şehitlerimizin on yıllık tarihleri açısından ele alırken, bütün Partili militanlarımızı şehitlerin anısına bağlılığı, görevlerini soyluca kavramada ve gereklerini yerine getirmede göstermeye davet ediyoruz. Onların ezici anıları karşısında zor duruma düşmemek için, kendilerini, devrimci görevleri fethetmeye çağırıyoruz.

— Partimizin Direniş Şehitleri Ölümsüzdür!
— Direniş Şehitlerimiz Yaşayan Gerçek Değerlerimizdir!

Gazetemizin, Hunerkom temsilcileri ile yaptığı röportajı yayınlıyoruz

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

"Biz Halkımızın Bağımsızlığını Temel Aldık"

HUNERKOM

Hunerkom: 1983 yılında kuruldu. Köln, Düsseldorf ve şimdi de Neuss'ta çalışmalarını sürdürüyor. Ayrıca Hannover ve Den Haag gibi şehirlerde de kurduğu şubeleriyle kültür, sanat çalışmalarını geniş alanlara yayıyor.

Yurtsever Kürdistanlı Sanatçılar Derneği olan Hunerkom, birçok gece, festival, gösteri, tiyatro çalışması yapıyor. Türkülerini ise müzik kaseti haline getirerek kamuoyuna sunuyor.

❑ *Hunerkom'un faaliyetleri 1983 yılına dayanıyor. Dernek, bu yıl da bir gece ile kuruluşunu kamuoyuna duyurdu. Sizi bu dernek kuruluşuna götüren nedenleri ve bugüne kadar yaptığınız çalışmaları, bize anlatırmısınız?*

Bizim kültürel çalışmalarımız 1983'ten de öncesine dayanır. Kültürel çalışmalara başlangıçta bir dernek çatısı altında biraraya gelerek başlandı. Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinden etkilenen bir grup arkadaş olarak biraraya gelmiştik. Amacımız, Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin propagandasını yapmak, maddi ve manevi destek sağlamaktı.

1983 yılına gelindiğinde çalışmaları örgütlü bir yapıya kavuşturmak zorunlu bir hale gelmişti. Biz, bu dönemde Sefkan (Celal ERCAN) yoldaşın önderliğinde, bu ihtiyaca cevap vermek için derneğin kuruluşuna yöneldik. Hunermendên Welatparêzên Kurdistan'ı kısa adıyla Hunerkom'u kurduk. Bu kuruluşun ardından çalışmalarımız bir isme kavuştu ve daha örgütlü bir faaliyet yürütmeye başladık.

Bu zamana kadar yaptığımız çalışmaları birkaç dalda ele almak gerekir. Çeşitli festival, toplantı ve gece çalışmalarının yanısıra, müzik, folklor ve tiyatro çalışmalarımız var. Bu konularda henüz istenilen bir seviyeyi tutturmuş değiliz. Ülkemizden uzak oluşumuzun da bunda etkisi var. Şu biliniyor ki bir sanatçı en iyi ürünlerini halkının arasına girdiğinde, kendi öz toprağında verebilir. Burada bazı şeylerin yapılamayacağını söylemiyoruz. Ülkemizden uzak da olsak, birçok bağla yine mücadele ve halkla ilişki içindeyiz. Biz, var olan imkanları daha iyi kullanamadığımızı belirtmek istiyoruz.

❑ *İlk başladığınız günden bu güne kadar yürüttüğünüz faaliyetlerin sonuçlarını ve verdiğiniz ürünleri nasıl değerlendirmek gerekir?*

Yapmamız gereken daha çok şey olmakla birlikte, bu sürede yürüttüğümüz faaliyetlerin etkisi az olmadı. Ulusal kurtuluşçu kültür değerlerimizin kitlelere ulaştırılması için yürüttüğümüz çeşitli çalışmalar mevcuttur. Her yıl çok sayıda geceye katılıyoruz. Sayıları 40'a yakındır. 20'nin üzerinde çıkardığımız türkü kasetleri var. Bütün bu çalışmalarımız, bilindiği gibi ulusal kurtuluş mücadelemizin sesini kitlelere götürmeye yöneliktir. Ayrıca, kahramanca direniş gösterip şehit düşen devrimci yoldaşlarımızın anılarını dile getiren türkülerimizle de halka bunların sesini götürmeye çalışıyoruz. Faaliyetlerimiz sadece Kürdistan halkına yönelik değil, Türkiye ve Avrupa halklarına yönelik çalışmalarımız da var.

❑ *Kürt kültürünün geliştirilmesine yönelik olarak yürütülen çalışmalar içerisinde, her ne kadar ülkemizden uzak da olsa, Avrupa yine de önemli bir yer tutuyor. Burada olanakların varlığı ve Kürt kültürü üzerine çeşitli çalışmaları yürütmeye elverişli olmasından, bu önemi ortaya çıkıyor. Bazıları buraya çok farklı bir temelde yaklaşıyor. Bu konuda görüşleriniz nelerdir?*

Birçok güç, bu alanda, bu konuda çeşitli çalışmalar yürütüyor. Hatta bazı örgütler kendilerini bir kültür hareketi düzeyine indirgemiş durumdadır. Tabii bunlar tam bir sahtekarlıkla meseleye yaklaşıyorlar. Kürt kültürü adına, küçük-burjuva yozluğunu, teslimiyeti ve reformizmi yaymak istiyorlar. Bunların diğer bir çabası da Kürt halkının sorununu sadece kültürel bazı taleplerle sınırlı tutmaktır. Bunun için de seslerini, Kürdistan'da yükselen silahlı direniş savaşına karşı yükseltiyorlar. Biz, kültür alanında bir çalışma yürütülecekse, bunun ancak ulusal kurtuluş savaşının bir sesi haline gelmekle mümkün olduğuna inanıyoruz. Bunlar ise tam ters bir konum içerisinde bulunuyorlar. Halbuki, Kürt kültürünün sanatçısı kendisini bu mücadeleden ayıramaz. Bir de "bağımsız sanatçı" adı altında ortaya çıkanlar var. "Bağımsız sanatçı" teriminin kendisi bile kabul edilmeyecek bir şey. Kürt halkının ve ulusunun kurtuluş savaşının dili olmak varken, bağımsız olmak neye hizmet eder.

Burada sözü önemli bir noktaya daha getirmek istiyoruz. Önemli olan yürütülen kültür çalışmalarının hangi kaynağa dayandığı ve neye hizmet ettiğidir. Bu çalışmalar mutlaka bir yere dayanmak zorundadır. Bizim için bu, Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğü mücadelesidir. Bazıları bu gerçeği tersine çevirmek istiyorlar. Tabii bunun kabul edilmesi mümkün değildir. Biz, inanıyoruz ki, eğer bir sanatçı gerçekten halka hizmet etmek için bir faaliyet yürütüyorsa, bunun kaynağı sağlam olmalıdır. Bu ise, halk ve o halkın mücadelesidir. Bu kaynağa dayanan bir sanatçının ise, üretkenliği sürekli olur. Bazılarının durumunda bunun tersi örnekleri görüyoruz. Bunlar gerçek kaynaktan, halktan uzaklaştıkça eriyor ve yoz kültürün esiri oluyor, adeta bunun içinde kayboluyorlar.

❑ *Bunların dışında bulunan, en azından Kürdistan halkına hizmet etmek isteyen sanatçılar var. Bunlarla ilişkileriniz ne düzeyde bulunuyor?*

Hunerkom, ulusal kurtuluş mücadelesine saygı duyan ve hizmet etmek isteyen sanatçılara, kültür emekçilerine sürekli olarak yardım elini uzatmıştır. Bundan sonra da uzatmaya devam edecektir. Bu temelde birçok sanatçı ile dayanışmamız mevcuttur. Biz, her kültür emekçisinin ERNK'nin çatısı altında biraraya gelerek, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine katılmalarından yanayız. Ancak bu şekilde, Kürt kültürüne gerçek katkılarını yapabilirler.

❑ *Şu günlerde geride bıraktığımız 1987 yılı içinde ne gibi çalışmalarınız oldu?*

Bu yıl içerisinde 30 gece yaptık. Ayrıca 2 türkü kasetimiz çıktı. Bunların yanısıra birçok festivale katıldık. Bunlar genellikle Avrupa kamuoyuna yönelik çalışmalardı. Mesela bunlardan birinde 20 gün süre ile Yunan kamuoyuna seslenme olanağımız oldu.

❑ *Yunanistan'da katıldığınız festivalin etkisi nasıl oldu, kültürümüzü yeterince tanıtma fırsatı buldunuz mu?*

Yunanistan'da sonbahar aylarında özgü olarak yapılan kültür gösterileri var. Biz buradaki gösterilere müzik ve folklor grupları ile katıldık. 20 gün boyunca devam eden programımıza epey ilgi gördük. Her gösterimizi onbinlerce insan izledi. Programımızın bitimi ardından, birçok milletvekili, parti temsilcisi, din adamı ve halktan kişi yeni yılda da programımızı izlemek istediklerini belirterek, bizi yeniden davet ettiler. Halkımızın bağımsızlık mücadelesinin folklor, müzikle dile getirildiği ve Yunan halkına mücadelemizin tanıtıldığı önemli bir platform oldu.

❑ *Kültür-sanat çalışmalarında yapılacak birçok şey daha var kuşkusuz. Siz de bugün yaptıklarınızın daha fazlasını yapmak istiyorsunuz. Bu konuda ne gibi hazırlıklarınız var?*

Aslında bize düşen görevler, yaptıklarımızdan çok daha fazla. Bu anlamda önümüzde yapacağımız daha birçok şey var. Bunun için çalışmalarımız var. Burada önemli bir ulusal kurtuluşçu kitle potansiyeli var. Bunlar her türlü desteği bize sunuyor. Yine, bunlar arasında birçok genç var, yeni sanatçı yetişiyor. Tabii bütün bunlar önemli bir imkan sunuyor bizlere. Ancak biz yine de ulusal önderimizin de belirttiği gibi adeta "saksıda yetişen bir çiçeğe benziyoruz" yeterince boy vermiyoruz. Bu da esas olarak ülkemizden uzak oluşumuzdan kaynaklanıyor. Ama biz yine de bu zorluğumuzu aşarak bir şeyler yapmak istiyoruz. Çiçek toprağa kavuştuğunda daha da boy verecektir. Ancak saksıda da en iyi bir şekilde yetiştirmeye çalışacağız. Bundan dolayı biz sürekli olarak ülkeye dönüşü ve ulusal kurtuluş savaşına destek olmayı kaçınılmaz görüyoruz bir sanatçı için.

❑ *Belirttikleriniz dışında da karşınıza çeşitli engeller çıkarılıyor, faaliyetlerinizi yürütmeniz engellenmek isteniyor.*

Evet bu tür engeller de var. Başta derneğimize yönelik saldırılar oldu. Geride bıraktığımız bu yıl, bir önceki yıl çeşitli saldırılara maruz kaldık. Derneğimize üye olan çeşitli sanatçı arkadaşlarımıza baskı uygulandı. Yine, çok yakından bilindiği gibi bu yıl gecelerimize yönelik engellemeler oldu. Bazı sınır geçişlerinde bize zorluk çıkarıldı. Fransa polisi, Paris gecemizi hiçbir neden göstermeden iptal etti. Geceye katılan yurtseverleri zor kullanarak geri dönderdi. Almanya'da Giessen, Wesel ve Bocholt geceleri yine benzer biçimde iptal edildi. Tabii bu saldırılar bizi, en başta da halkımızı yıldırmadı ve yıldıramaz da. Biz bu saldırılara en iyi cevabı, yine Kürdistan halkı ile birlikte verdik. Salon verilmemesine rağmen, Giessen'de açık havada 15 Ağustos'un yıldönümünü kutladık. Bu saldırıların bu şekilde artmasında, işbirlikçi-reformist güçlerle, TC'nin payını da belirtmek gerekir.

❑ *Bir yılı geride bırakıp, yeni yıla giriyoruz. Yeni yılda da çalışmalarınız devam edecek. 1988 yılına ilişkin çalışmalarınız hakkında vereceğiniz bilgiler varmı? Varsa, bunları da okuyucularımıza duyurmak istiyoruz.*

Belirttiğiniz gibi, yeni yılda da çalışmalarımız devam edecek. Bu yılda grogramımızın ağırlıklı bölümünü geceler oluşturuyor. Şubat-Nisan arası dönemde Newroz kutlama gecelerimiz var. Ayrıca grogramımıza aldığımız kaset ve plak çalışmalarımız var. Kitap, broşür vb. gibi yazılı materyallerle halkımıza seslenmek istiyoruz. Çeşitli festival ve gösterilere katılacağız, yine. Tabii, folklor yarışmasını bu yıl da tekrarlayacağız.

Ayrıca bu yıl çalışmalarımızı daha geniş bir çevreye yaymak istiyoruz. Bu konuda bir hayli istek var, katılmak isteyenler bir hayli fazla. Özellikle de çocukların ulusal kültürle yetişmelerine önem vereceğiz. Bu konuda da çalışmalarımız var. Bütün bu çalışmalarda ERNK ve halkımızın yakın desteğini göreceğimizi biliyoruz. Bu, bizi daha da güçlü kılıyor.

❑ *Son olarak gazetemiz aracılığıyla söylemek istedikleriniz var mı?*

Yeni bir yıla giriyoruz. Yeni yılın halkımıza başarılarla dolu olmasını dilerken, 1988 yılının ulusal kurtuluş mücadelesinde zaferlerle dolu bir yıl olarak geçmesi en büyük dileğimiz. Kendi payımıza ERNK'ye ve halkımıza karşı daha fazla görevlerimizi yapmak için, daha sıkı çalışacağımızı belirtiyoruz. Bütün kültür emekçilerinin de aynı duygularla daha fazla çalışmaya ve ulusal kurtuluş mücadelesine katkıda bulunmaya çağırıyoruz.

Son olarak, bize bu olanağı sunan Berxwedan'a çalışmalarından dolayı başarılar dilerken, Berxwedan aracılığı ile dağlarda halkımızın ve ülkemizin bağımsızlığı için savaşan partizanlara sonsuz selamlarımızı sunuyor ve 1988 yılında daha büyük zaferler diliyoruz.

KISA...KISA...KISA...KISA...

ÇKP Genel Sekreterliğine Milos Jakes Getirildi

65 yaşında olan Milos Jakes, 75 yaşındaki Husak'ın yerine seçildi. Husak, 1968'den beri parti sekreteriydi. 1968'de sosyalist yönetime karşı gelişen karşı-devrim hareketi, SSCB Kızılordu'nun yardımı ile bastırılmıştı.

Çekoslovakya Komünist Partisi'nin yeni genel sekreteri Milos Jakes, 1937-50 yıllarında elektrik işçisi olarak çalışır. 1945'te ÇKP bölge örgütlerinden birine yönetici olur. 1947-55 yıllarında ÇKP gençlik örgütü MK üyeliğini yapar. 1958'e kadar Sovyetler Birliği'nde SBKP Parti Yüksek Okulu'na devam eder. 1966-68'de içişleri bakan yardımcılığını yapar. 1977 Aralık ayına kadar parti merkez denetleme kurulu üyesi ve bu tarihten itibaren ÇKP-MK üyesi, 1981'de başkanlık divanı üyeliğini de alır.

Laos-Tayland Sınırında Çatışma

Laos ve Tayland arasında öteden beri, sınır üzerinde çeşitli anlaşmazlıklar sürüp gelmektedir. Vietnam, Laos ve Kamboçya'nın ortak bir şekilde emperyalizmin bölgedeki yayılma emellerine karşı koymaları, başta Tayland olmak üzere işbirlikçi güçleri rahatsız etmektedir.

Laos'un, emperyalizmin egemenliğine son vermesi karşısında, Tayland sınır üzerinden Laos'a karşı saldırılar geliştirmeye başladı. Tayland yaptığı son bir saldırı ile, Laos topraklarına karşı askeri bir harekette bulundu. Laos askeri birliklerinin de bu saldırıya karşı koyduğu, Tayland birliklerinin püskürtüldüğü bildirilmektedir. Ayrıca Laos, Birleşmiş Milletler'e başvurarak, aralarındaki soruna bir çözüm bulmalarını istedi.

Basra Körfezi Arap Ülkeleri Toplandı

Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'ta biraraya gelen Basra Körfezi ülkeleri İran-Irak savaşını ve Basra Körfezi'nde ortaya çıkan durumu görüştüler.

Suudi Kralı Fahd'ın açış konuşması ile başlayan toplantıda, savaşın daha fazla sürdürülmemesi çağrısında bulunuldu. Körfez ülkelerinin benzer girişimleri daha önce de yapılmıştı. Bu gerici ülkeler, savaşın ortaya çıkardığı petrol ihracatını önemli oranda etkileyen durumları ortadan kaldırmak istiyorlar.

Toplantının sonuç bildirisinde İran'ın Saddam'ın iktidardan ayrılması şartından vazgeçmesi ve barış görüşmesine başlaması istendi.

İşgal Altındaki Topraklarda Filistin Halkı Ayaklandı
Filistin Halkı İstemlerini Net Haykırdı "İşgal İstemiyoruz"

Omuzlarda kardeş tabutu ellerde Filistin bayrağı — işgalcilere karşı protesto

10 Aralık'ta Gazza'da bir İsrail TIR'nın dört Filistinliyi ezerek öldürmesi bardağı taşıran son damla oldu. Olay ardından gelişen protesto da 11 yaşındaki bir çocuk daha İsrail askerlerinin açtığı ateşle ölünce, Filistin halkının protestosu ayaklanmaya dönüştü.

Filistin halkı çocuk, kadın, yaşlısı ile taş, sopa, molotof kokteyli vb. ellerine geçen her silahla, yumrukla ayaklandı. Ellerinde Filistin bayrağı, işgale karşı sloganlarla direnen Filistin halkı bir daha bütün dünyaya sesini duyurdu.

Sadece Gazza değil, Batı Şeria ve Doğu Kudüs de ayaklanmaya katıldı. Genel direnişe Filistinli işçiler (bunların sayısı 70.000 kadar) ve esnaf da katıldı. Bütün iş yerleri kapatıldı.

İsrail devleti, bölgeye büyük güçler yığdı. Gazza ve Batı Şeria'daki 800 okulu 8 gün süreyle kapattı. Batı Şeria'daki Yüksek Teknik Okulu bir ay kapatıldı. İsrail askerlerinin açtığı ateşle en az 60 Filistinli öldü. 100'e yakın yaralı var. Sınır dışı edilmek üzere, 1000 civarında kişi de tutuklandı. Tutuklananlardan 800'ü devlete isyan suçuyla mahkemelere sevkedildi.

İsrailliler provokasyonlarda bulundular. Yaralıların kaldırıldığı hastaneyi ve Sabbath Camiini bastılar. Şaron ve aşırı Yahudi dinci partisinin 300 üyesi Doğu Kudüs'e yerleşerek Filistin halkını daha tahrik ettiler.

İsrail gözlemciler dahil çoğu gözlemci direnişi 1948'den beri en geniş boyutlusu olarak değerlendirdiler. İsrail, içerdeki Filistin halkı karşısında ilk defa bu denli zorlandı. İsrail devlet başkanı, olaylardan FKÖ ve Suriye'yi sorumlu tuttu. Ayrıca direnmenin durmaması halinde İsrail'in "eldivenleri çıkaracağını" söyleyerek, Filistin halkını tehdit etti. İsrail tank ve helikopterleri de 18 Aralık'ta Güney Lübnan'daki Filistin ve Şii milislerin kamplarını bombaladılar.

Filistin halkının direnişi dünyanın her tarafından dayanışma görürken, İsrail'in şiddeti de geniş çaplı olarak kınandı.

Lübnan'da Şii ve Dürzi milisler, Filistin halkıyla dayanışma ilan ettiler. Sayda, Sur, Beyrut, Baelbek'te kadın ve çocukların da katıldığı protesto mitingleri ve kepenk kapatma eylemleri düzenlendi. Tahran ve Baelbek'teki mitinglerde Balfour Deklarasyonu 70. yıldönümü nedeniyle kınandı. Şam-Yarmuk'ta 50.000 Filistinli yürüyüş yaptı. Yürüyüşe Suriye halkı da katıldı.

*İsrail'i kınama gösterilerinin en önemlisi de İsrail halkından geldi. Tel Aviv'de gösteriler oldu. "İşte barış" adlı örgütün düzenlediği gösteriye 3000 İsrailli katıldı. Örgüt olaylardan İsrail hükümetinin sorumlu olduğunu ileri sürdü. Gösteriye katılan milletvekili Şulamit Aloni **"Filistinlilerin işgali kınamaya hakları olduğunu"** belirtti. Bir diğer miletvekili Eliezer Grandot, "yetkilileri ölü sayısını az göstermekle suçladı."*

Eski İsrail Dışişleri Bakanı Abba Eban "sorunun siyasal çözüm gerektirdiğini, aksi durumda İsrail'in kimliğinin tehlikeye düşeceğini" söyledi.

Sıradan İsrailliler de dünyanın tepkisi, Filistinlilerin hızla artan nüfusu ve İsrail devletinin tepki gören şiddeti karşısında gelecek konusunda karamsarlık gösteriyorlar.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, ABD'nin çekimser oyuna karşılık 14 oyla İsrail'i işgalci güç olarak değerlendirdi.

Bloksuz ülkeler, İsrail'in şiddetini protesto ettiler. Hindistan ve Avusturya, İsrail'in şiddetini durdurmasını istediler. Doğu Almanya ve Fransa Uluslararası Ortadoğu Konferansının acil olarak toplanmasını istediler. Avrupa emperyalist ülkelerinin çoğu da İsrail'in şiddetini kınamak zorunda kaldılar. ABD'nin Chicago, New York kentlerinden başka dünyanın birçok yerinde İsrail'in şiddetini kınayan protestolar oldu.

İşgal altındaki Filistin topraklarında halkın direnişi ilk defa böyle boyutlanıyor, hem de her şeyi göze alarak. Filistin halkının diğer bir başarısı son 20 yıldır kararlı bir şekilde toprağını terketmiyor. Baskı ve katliamlardan yılmayan Filistin halkı silahsız ve örgütsüz olarak ayaklandı ve istemini net koydu: "İşgal istemiyoruz, bağımsızlık istiyoruz"

Halkın ölümü pahasına haykırdığı bu istem, sadece İsrail ve ardındaki güçlere şamar değil, Filistin halkının haklarını otonomiye satmak isteyen Filistin politik gericiliğine de keskin bir şamardır.

Filistin Sorununun Kısa Tarihçesi

● 1897 - İlk siyonist kongresi 1897'de Basel (İsviçre)'de toplandı. Kongre, Filistin toprakları üzerinde bir Yahudi devleti kurmayı karar altına aldı. Yahudi burjuvazisi, 1880'de Osmanlı hükümeti ile görüşmeye, diğer yandan da Avrupa'da "Filistin'in halksız olduğunu ve asıl sahibinin Yahudiler olduğunu" temel propaganda konusu yapmaya başladı. Halbuki aynı tarihlerde Filistin'de 500.000 insan yaşıyordu. Bunlardan 400.000'i Müslüman, 53.000'i Hıristiyan ve 47.000'i de Filistinli Yahudiydi. Siyonizm tamamen Avrupa kaynaklıydı.

● 1914 - İngiltere birinci emperyalist paylaşım savaşında Araplara bağımsızlık tanıyacağına söz verdi. Tersini yaptı. 1916 İngiltere ile Fransa arasında gizli Sykes-Picot Antlaşması imzalandı. Fransa, Suriye ile Lübnan'ı; İngiltere Ürdün, Irak ve Filistin'i işgal etti.

● 1917 - İngiltere ordusu, Arap Lejyonu ile Filistin'e girdi. Filistinliler, Osmanlılara karşı İngilizlere yardım ettiler. İngilizler siyonistlerle anlaştı. İngiliz Dışişleri Sekreteri Lord Balfour ve siyonist lider Lort Rothschild anlaştılar.

● 1919 - Filistinliler, Balfour antlaşmasına karşı ilk ulusal kongrelerini topladı. İzleyen yıllarda yapılan San Remo Konferansı'nda, Filistin'in İngiliz mandası altında bir Yahudi yurdu haline getirilmesi kararlaştırıldı.

● 1922 - Toplanan Filistin 5. Ulusal Kongresi, Filistinlilerin bağımsızlık hakkını yadsıyan İngiliz yerel meclisi planını reddetti.

İngilizlerin onayı ile Yahudi Ulusal Fonu (teşkilatı) Kuzey Filistin'e 2546 Arap ailenin yerine Yahudi yerleştirdi. Filistin halkı Yahudi yerleşimine direndi. Çatışmalar büyüdü. 1936'da direniş genel greve dönüştü. İngilizler ordu gücü ile direnişi durdurdular.

● 1939-40 - İngilizler, savaşta Arapların desteğini almak için 10 yıl süre ile Yahudi yerleşimini durdurduklarını ve Filistinlilerin haklarını tanıyacaklarını söylediler. Siyonistler kararı tanımadılar.

ABD Başkanı Truman'ın istemiyle İngiltere, 100.000 Yahudinin Filistin'e yerleşmesine izin verdi. Siyonist terör grupları, Filistinlileri toplu halde katlederek göçe zorladılar.

● 1947 - İngiltere, Filistin'den çekilme kararı aldı. 1948'de çekildi. Aynı yıl BM, ABD'nin baskısıyla Filistin'in taksim planını kabul etti. Planda siyonist devletin kurulması da yer alıyordu. Emperyalist-kapitalist sistemin yeni lideri ABD'nin Ortadoğu planında siyonist devlet karakol görevi görecektir. Taksim planına göre Filistinliler ülkelerinin %47'sinden vazgeçiriliyorlardı. Filistinliler karara karşı direndiler. Fakat siyonist birlikler, daha örgütlü, silahlı ve maddi yönden güçlüydüler. Binlerce Filistinli ya katledildi ya da topraklarından kovuldu.

● 1948 - Arap devletlerinin

İsrail'e açtığı savaş 1949'da neticelendi. Filistin'in %77'si İsrail'in denetiminde kaldı. 880.000 Filistin nüfusu Mısır ve Ürdün denetiminde kaldı. Birleşmiş Milletler'in kararlarına rağmen, İsrail işgal ettiği topraklardan çekilmedi.

● 1950-67 - Bu dönemde bir milyon Yahudi dışardan getirilerek Filistin'e yerleştirildi.

● 1956 - Fransız, İngiliz, İsrail-Mısır savaşında İsrail Gazza bölgesini işgal ettiyse de, Birleşmiş Milletler denetiminde Mısır'a geri verildi.

● 1964 - 420 delegenin katılımı ile Kudüs'te **Filistin Kurtuluş Örgütü** kuruldu. Örgütün kurulmasında Nasır'ın başını çektiği Arap radikal cephesi etken oldu. Örgüt 1965'te ilk silahlı eylemini yaptı.

● 1967 - İsrail-Arap 6 gün savaşında Gazza, Doğu Kudüs, Batı Şeria ile Akabe'de stratejik bir nokta İsrail tarafından işgal edildi. İsrail, ayrıca Mısır'ın Sina ve Suriye'nin Golan tepeleri bölgesini işgal etti. Birleşmiş Milletler, İsrail'in 1967 öncesi sınırlara çekilmesine karar verdiyse de İsrail kararı tanımadı.

● 1968 - Filistin örgütleri, Filistin Ulusal Konseyi'ni topladılar. 1968'le silahlı direniş başlatıldı. FKÖ bünyesinde yer alan başlıca Filistin örgütleri: "Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi (Fatah-1964)", "Halk Kurtluş Cephesi (PFLP-1967)", "Demokratik Halk Cephesi (DFLP-1969)", "Filistin'in Kurtuluşu İçin Halk Cephesi-Genel komutanlık (PFLP-GC)", "Filistin Kurtuluş Cephehesi (PLF)", "Halk Kurtuluş Savaşı Öncüleri (Saika-'68)", "Halk Mücadele Cephesi (Nidal)"

Filistin sorunu, Filistin halkının askeri, siyasal mücadelesi ile Ortadoğu'nun baş devrim sorunu haline gelirken, dünya halklarının gündemindeki sorunlardan biri haline geldi. Çoğu dünya ülkesi

FKÖ'yü elçilik ve temsilcilik düzeyinde tanıdılar. FKÖ, Birleşmiş Milletler'de de temsil edildi.

Filistin halkı arasındaki sınıflaşmaya bağlı olarak örgütleri ayrıştı. FKÖ'deki egemen güç Arap gericiliği ile dayanışırken, Filistin küçük-burjuvazisi de Arap ilerici güçlerini ve sosyalist ülkeleri müttefik alan radikal bir örgütlenme içinde oldu. Her iki durumda Filistin Kurtuluş Mücadelesinde ciddi zaaflara yol açtı.

● 1974 - Arap zirvesi FKÖ'yü, Filistin halkının yerel temsilcisi olarak kararlaştırdı.

İsrail, Filistin direnişine ve halkına saldırılarını dışarıda da sürdürdü. 1968'de Al-Karameh (Ürdün), 1978 Güney Lübnan, 1981 Lübnan, 1982 Lübnan, 1985 Tunus'ta büyük saldırılarda bulundu. Sadece İsrail değil, Ürdün devleti de Filistinlileri katliamdan geçirerek bu mevziden İsrail'le savaşmalarını önledi.

● 1978 - Mısır ve İsrail, ABD'nin denetiminde Camp-David Antlaşmasını imzaladı. Antlaşma ile Mısır, İsrail'i tanıdı, İsrail, Sina'dan çekildi. Antlaşma Mısır'ı tecrit etmesine rağmen, Arap gericiliği el altından antlaşmayı destekledi. Antlaşma, Arap Red Cephesi'ni zayıflattı.

● 1982 - İsrail'in Güney Lübnan ve Beyrut'u işgal etmesi ve FKÖ'nun Lübnan'dan kısmen çekilmesi Filistin hareketine ciddi darbe oldu. Sadece Beyrut yakınlarındaki Sabra ve Şatilla'da 1000 Filistinli katledildi. 1982 savaşında Beyrut'ta 5515 Filistinli ve Lübnanlı öldü, 11.139 kişi yaralandı. 1982'ye kadar ise 17.875 Lübnanlı ve Filistinlinin İsrail saldırılarında öldüğü, 11.139'unun da yaralandığı söyleniyor.

● 1983-84 - FKÖ başkanı Yaser Arafat emperyalizm ve Arap gericiliğinin planını kabul etti. Ürdün'e bağlı otonom bir Filistin için İsrail'le antlaşmayı kabul etti. Kral Hüseyin'e Filistinlileri temsil hakkı verildi. Filistin halkı, radikal güçler ve Suriye antlaşmaya karşı durdular. Fatah bölündü. FKÖ dağılma ile yüzyüze kaldı. Sonuçta tasfiye planı başarısız kaldı. İsrail ve uzlaşıcı Filistin öncülüğü zorda kaldılar. Filistin direnişi üzerinde Suriye'nin etkinliği daha da arttı. Kral Hüseyin, Filistin halkını temsil yetkisinden vazgeçti.

● 1987 - Yaser Arafat'ın tasfiye planı başarısız olunca, Filistin güçleri Tunus'ta tekrar Arafat'ın öncülüğünde örgütsel birliğini sağladı. 1987 sonlarında toplanan Amman Arap Zirvesinin ana konusu İran-Irak savaşı ve Arapların birliği vb. sorunlar oldu. Filistin sorunu konusunda bilinenler tekrarlandı.

Bu arada İsrail, direniş ve kınamalara rağmen, Batı Şeria'nın %52'sini Yahudi yerleşimine açtı. İsrail'in Filistin egemenlerinden işbirliği oluşturma planı başarılı olmadı.

4.500.000 olan Filistin nüfusunun 1.850.000 İsrail'in işgali altındaki Gazza, Batı Şeria, Doğu Kudüs'te yaşıyor.

Son Olayların Odağı Neden Gazza?

Gazza'nın Filistinli nüfusu 650.000. Buna karşılık 2500 Yahudi yaşıyor. Bölge 45 km uzunluğunda 10 km genişliğinde bir sahil bölgesi. Gazza'nın diğer önemli özelliği, İsrail'i Mısır'a bağlayan tek kara ve demiryolu buradan geçiyor.

Filistinli halk, toplama kamplarında yaşıyor. İşsizlik büyük oranda. Çocuk ölüm oranı, İsrail ortalamasının üç katı. Topraklarının 2/3'ü, 2500 Yahudi nüfusunun elinde. 50.000 kişi yerleşim yerlerinden bir km uzakta çalışıyor ve her gün geri dönüyor. Gazza da Filistin nüfusunun %77'si 29 yaşın altında, %60'ı ise 19 yaşın altında. İsrail'den kovulan nüfus burada biriktiriliyor. Her yıl bölgeye 5 bin aile geliyor. Son yıllarda genç nüfus içinde radikal İslami eğilimler de gelişiyor.

Kore halkı ABD emperyalizminin gölgesindeki demokrasiye hayır diyor

Güney Kore'de Hileli Devlet Başkanlığı Seçimi

16 yıldan bu yana ilk defa yapılan seçimlere, seçim yasasındaki değişiklikle %90 gibi yüksek bir katılımla gerçekleşti. Devlet başkanlığı seçimini iktidardaki Demokratik Adalet Partisi'nden **Roh Tae Weo** kazandı (%36,6). Muhalefet adaylarından **Kim Young Sam** %27, **Kim Dae Jung** %26,2 oy aldı.

Seçimlere gözlemci olarak katılan ABD senato temsilcileri, çoğu bölgede hile farkettiklerini açıkladılar. Rejimin önde gelen yöneticilerinden **Huh Ki Su**, iktidar partisinden hile karıştırması için 31 bin dolar rüşvet aldığını açıkladı. Vicdan azabı çektiğini belirten Huh, bir binanın çatısında üzerine benzin dökerek kendini yaktı.

Seçim sonuçlarının açıklanmasıyla Seul, Kuro, Kwangju başta olmak üzere çoğu kentte ağırlığı üniversite öğrencilerinden oluşan yer yer çatışmalara dönüşen büyük kitle gösterileri oldu. 30 Yaralı ve 900 tutuklunun olduğu gösteriler hızından bir şey kaybetmeden devam ediyor.

1950 başlarında Kore iki parçaya bölününce ABD emperyalizmi, Güney Kore üzerinde denetim kurdu. Güney Kore, Güney Vietnam ve Filipinler'le beraber ABD'nin en uydu ülkesi oldu. 1960'a kadar parlamenter isimler altında (Liberal Parti) **Syngman Rhee** baskıcı rejimi yönetti. 1960'ta kitle ayaklanmaları oldu. Rhee, Hawai'ye kaçtı. Seçimleri Demokrat Parti kazandıysa da, Mayıs 1961'de **General Park Chung Hee**'nin gerici darbesi ile devrildi. 1972'de anayasa değişikliğiyle bütün yetkiler devlet başkanının elinde toplandı. Park, 1979'da G. Kore CIA'sı başkanı **Kim Chac Kyu** tarafından öldürüldü. Bu yıllarda Puran ve diğer güney şehirlerinde aralıksız öğrenci gösterileri oluyordu. 1982'ye kadar askeri rejim ve sıkıyönetim devam etti. 1980'de yapılan seçimleri Demokratik Adalet Partisi adayı **Chung Doo Hawan** kazandı. Chung, seçimleri kaybeden muhalefet adayı **Kim Dae Jung**'u halkı isyana teşvik etmekle suçladı. Jung, ABD'ye sığındı. 1982'de ABD'nin istemi üzerine affedildi ve G. Kore'ye geri döndü.

Yönetime karşı gösteri yapan üniversite öğrencileri

Senaryo, Filipinler'deki gibidir. Tek farkla G. Kore'nin hemen yanıbaşında Sosyalist Kuzey Kore devleti var. Bu da ABD'yi daha hesaplı kılıyor. Fakat Kore halkının, ABD'nin yeni-sömürgecilik utancını artık taşımak istemediği de kesin.

Afganistan Ordu Kuvvetleri Yeni Bir Operasyon Başlattı

Afganistan'a Sovyet birliklerinin müdahale ederek, emperyalistlerin ve gericilerin oyunlarını bozmasının ardından 8 yıl geçti. 8 yıl önce Sovyet birlikleri Afganistan'a müdahale etmiş ve hükümet kuvvetlerinin yanında yer almıştı.

Afgan ordu birlikleri ve Sovyet askerlerine karşı, Afgan gericiliği, o tarihten günümüze kadar silahlı saldırılarını devam ettirdi. Pakistan sınırında üslenmiş olan bu gericiler, ABD ve Avrupalı emperyalistlerden aldıkları destek sonucu varlıklarını korumayı başardılar. Pakistan üzerinden son model silah yardımı ve maddi destek alan Afgan gericileri, dağlık olan bölgeden sık sık askeri garnizonlara karşı saldırılar düzenlediler. Birçok Afgan ve Sovyet askerinin yanısıra sivil halkı da katlettiler.

Afganistan Komünist Partisi ve Hükümet Başkanı Necibullah, hükümete karşı savaş yürüten kesimlere yaptığı son çağrıda, silahları bırakıp barış görüşmelerine başlamalarını önerdi. Bazı aşiret reislerinin ve halktan birçok kişinin bu çağrıya uyarak hükümet kuvvetlerinin tarafına geçtiği görüldü. Ancak, ABD ve diğer emperyalist kesimlerin yakın desteğini alan gerici güçler, bu çağrıya olumsuz karşılık verdiler. Sivil halka ve askeri kuvvetlere yönelik saldırılarını devam ettirdiler.

Buna karşılık Afgan hükümet kuvvetleri, bunların ellerinde tuttukları mevzilere karşı bir genel operasyon başlattı. Sovyet birliklerinin de yer yer destek olduğu operasyonda, uzun yıllardır Host garnizonunu kuşatma altında tutan gericilerin karşı koyuşu kırıldı ve kuşatma yarıldı. SSCB haber ajansı TASS, saldırıda 1500 Afgan gericisinin öldüğü ve yaralandığını açıkladı. Ayrıca, Afgan mücahitlerini eğiten bir Alman ajanının ele geçirildiğini duyurdu.

Afganistan'dan gelen haberlerde, kuşatmanın yarıldığı, askeri birliklerin Host garnizonuna ulaştığı ve çatışmaların halen yoğun bir şekilde devam ettiği bildirilmektedir.

Kürdistan'da Göçler...

Baştarafı 8. sayfada

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve Türk sömürgeciliğinin özel savaş politikası olarak "göç ettirme"

Tarihi, niyet koşullandırmaz. Türk sömürgeciliği attığı başarılı adımlara rağmen sonuç alamadı. En fazla tahribat yaptığı ve kendine en çok güvendiği bir anda karşısında Kürt halkının direnişini buldu. Türk sömürgeciliği, ordusu ve Kürdistan'da yaptığı tahribatın bütün ürünlerini, Kürdistan ulusal kurtuluş örgütlenmesinin üzerine sürmesine rağmen, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi gelişti. Gelişmekle kalmadı, Türk burjuvazisinin bütün politikasını bozdu. Ulusal örgütlenme ve mücadele Kürt halkının ulusal topraklara ve değerlere dönüşü ve kaybettiklerini direnişle kazanma zemini oldu.

Başka türlü de olamazdı. Bir halk ancak direnerek var olabilir ve kaybettiklerini geri alabilirdi. PKK öncülüğünde Kürdistan halkı da böyle yaptı.

PKK, Türk sömürgeciliğinin bütün varlık ve tahribatının üzerine devrimci bir tarzda gitti. Ancak bu şekilde gelişme yarattı. Türk sömürgeciliği yine Kürdistan halkının gündemine mecburi iskanı koydu. Daha ulusal kurtuluş mücadelesi ilk adımlarını atarken, Türk burjuvazisi alan boşaltma planları geliştirdi. Bir yandan estirilen ordu, ağa ve faşist terörü ile halk göçe zorlanırken, diğer yandan büyük planlamalar içinde olundu.

12-18 Temmuz '87 tarihli **İkibine Doğru** dergisinde Faruk Güventürk, kitlesel mecburi iskanın daha 1960'larda planlandığını yazmakta:

"1966 veya 1967'de benim, zamanın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a sunduğum bir rapor vardır. Orada Güneydoğu Anadolu'nun 'Silopi, Cizre, Şırnak' bölgelerindeki boş ve verimli araziye Karadeniz'de topraksız bulunan 50-100 bin Karadenizlinin yerleştirilmesi... Eğer o tarihte bölgeye Karadenizliler yerleştirilip, refah ve emniyetleri sağlanmış olsaydı, Karadenizlilerin ataklığı, cesaretleri, çalışkanlıkları ve birleştirici karakterleri dolayısıyla bölgede teröristin yaşaması mümkün olmazdı."

Türk burjuvazisi, bu planını hayata geçirememenin açığını kapatmaya çalışır. 1979'da Maraş katliamı ile Kürt halkının bölgeden göçü hedeflenir. Önemli oranda gerçekleştirildi. Benzer uygulama farklı şekillerde ulusal mücadelenin geliştiği Siverek, Mardin, Batman vb. bölgelerde geliştirilir. Halkı mücadeleden uzaklaştırmak için şiddetle terör ortamı yaratılır ve halk göçe zorlanır.

Nitekim 1980 12 Eylül faşist ordu darbesi ile hedeflenen alanların başında devrimci yurtsever mücadelenin en çok geliştiği Dersim, Bingöl, Hilvan, Mardin, Batman vd. alanlar gelir. Bu alanlardan binlerce aile Türkiye'nin muhtelif kentlerine sürülür. Faşist burjuvazi, bu uygulama ile hem ulusal kurtuluş mücadelesini çökertmeyi hem de kitleler arasında pasifikasyon yaratmayı hedefledi.

Türk faşizmi bununla da yetinmedi, baskı ve ekonomik talan politikası ile kitleleri Kürdistan'dan kaçırttı. İnsanlarımız baskıdan ve açlıktan kurtulmak için Türkiye'ye aktılar. Bunun sayısını bile vermek mümkün değildir. Akın, Türkiye ile sınırlı kalmadı, Avrupa ve tüm Ortadoğu'yu da sardı. Özellikle faşist darbeyi Kürdistan'dan kaçmak için bir bahane olarak kullanan ve mülteciliği bir sanat haline getiren Kürdistan küçük-burjuva politikacılarının kaçışı halkın önüne bir kurtuluş yolu olarak koymaları, göçü daha da arttırdı. Özellikle de gençliğin, Dersim vb. alanları boşaltmak üzere Türkiye'ye ve Avrupa'ya göçü ve buraları bir yaşam alanı olarak görmeleri, belirtilen nedenlerden kaynaklanmaktadır.

Türk faşist burjuvazisi, İran-Irak savaşının boyutlanması ve PKK'nin direnişi ve direnişi geliştirme hazırlıklarının ilerlemesi ile Siirt, Mardin, Hakkari vb. stratejik sınır alanlarında boşaltılmış alan yaratma ve emniyet kemeri oluşturma planlarını hayata geçirmeye başladı. Daha 1980 darbesi öncesi Ecevit hükümeti döneminde, Hakkari'de gerçekleştirilen "Kanatlı Jandarma Tatbikatı" ile uygulamasına adım atılan sınır alanlarını boşaltma planı, 1983'te yasa düzeyine çıkarıldı.

Sözkonusu uygulamanın kararı, 1980 yazında Türk ve Irak hükümetleri arasında yapılan toplantılarda alındı. Faşist cuntanın bakanlar kurulu 13 Mart 1981'de 8/2543 sayılı kanun hükmündeki kararname ile Hatay'dan Kars'a kadar olan tüm sınır alanlarında 10 km genişliğindeki bölgeyi emniyet bölgesi olarak ilan etti. Ancak bölge belirlenenle sınırlı olmayıp, uygulama yetkisi mülki amir ve jandarma komutanlıklarına bırakılıyor ve gerektiğinde 50-60 km'ye kadar çıkarılıyor. Kanun hükümlerine uymayanlara da aynı genelge ile ağır cezalar getiriliyor.

15 Ağustos 1984 ulusal kurtuluş atılımı, Türk faşizminin bütün planlarını altüst etti. Diğer yandan faşist devleti, daha köklü ve boyutlu uygulamalara itti.

Türk sömürgeci faşizminin özel savaş politikasının belirli ögeleri şunlar oldu: Kürdistan'a çok asker yığma ve sürekli operasyon; ikincisi milislik, Kürt feodal ve aşiret reislerinden milis çeteleri oluşturmak, böylece savaşı sivilleştirip toplumda kaos yaratmak; üçüncüsü pişmanlık yasaları ile ulusal kurtuluş saflarında ihaneti, teslimiyeti geliştirmek; dördüncüsü kontralar; beşincisi kitle pasifikasyonu ve göçtür.

Kitle pasifikasyonunda köyler sürekli basılmakta, evler yakılmakta, köylü üretim faaliyetinden menedilmekte, tutuklanmakta, milisliğe zorlanmakta ya da göç ettirilmektedir. Fiili sürgün olan işlemin yerine göç tabirini kullanmamız, göçü gönüllü bir uygulama haline getirmez. Tam aksine sömürgeci ordu, dünya halkları duymasın ve tepki göstermesinler diye, sistematik zor ve pasifikasyonla gönüllü(!) göçün zeminini yaratmaktadır.

1984'le Türk devletinin Kürdistan'daki en geniş uygulaması göç ettirme politikası oldu. Güdülen temel amaç, savaşın geliştiği alanlardan kitleleri, özellikle de gençliği uzaklaştırmak. Türk ordusu buna "balığı yakalamak için denizi kurutma" planı demektedir. Bu hedef, doğrudan genelkurmaylık talimatlarında yer almış ve uygulanmak üzere bütün ordu kurum ve birliklerine yollanmıştır.

06 Eylül 1985 gün ve HRK: 2051-5/85/87 sayılı "Hizmete Özel" adını taşıyan 7'nci Kolordu Komutanlığı talimatında, devrimcileri yakalamak için halka uygulanan yöntemler, *"Nasıl bir yöntem uygulamalıyız?"* başlığı altında şöyle açıklanmış:

"Balığın olta veya ağla yakalanması ise askeri usüllerle yapılabilecek teknik bir meseledir... Şer güçlerini halktan ayırıp tecrit etmek mücadelede ilk adımdır. Tecrit işlemi; silah ve cephane kontrolü, arama ve yakalama, sansür, kimlik taşıma mükellefiyeti, ***yer değiştirmelerin göçe bağlanması ve gerektiğinde halkın başka yerlere nakli gibi idari tedbirlerle yürüyecek..."***

Türk ordusu, planını hayata da geçirir. İlk elde Şemdinli, Çukurca, Yüksekova ve Uludere'de çok sayıda köyün yerleri değiştirilir. Yer değiştirme, öyle başka yerde toprak verme de değildir. Resmen köyler yıkılmış ve "defolun gidin" denmiştir. Köy göç ettirmeler sadece sınır koridorundaki köylerle sınırlı kalmamış; Eruh, Pervari, Şırnak, Beytüşşebap, Şirvan, Sason, Midyat, Bingöl, Dersim vd. stratejik alanlardaki köyler de göç ettirilmiştir. Özellikle de gerilla mücadelesi ile bağı tespit edilen aileler ve köyler ilk sürgün edilen yerler olmuştur. Bunlar sürgün edildiklerinde, bu insanlık dışı uygulama, insanlarımıza son yaşam fırsatı olarak sunulmuştur. Yaratılan vahşet ve pasifikasyon ortamında göç etmek dışında yol da bırakılmamaktadır.

Eruh'ta Guyina, Zıvınga Şıkaka, Mıştaxe, Geli'nin yanısıra, Şırnak'ta Deştê Lalo, Cuneyt, Berkevır, Grek, Bacrit, Kelle, Çemkê Tahlo ve Pervari'de Omyanus, Hol, Kol, Osyan köyleri ya kısmen ya da tümüyle göç ettirildiler. Aynı uygulama Kürdistan'ın her alanında yapılmakta, köylüler bezdirilerek, evleri yakılarak ve çoğu kez tutuklanıp öldürülerek göç ettirilmektedirler.

DEVAM EDECEK

ABD Emperyalizmi ve Kürdistan...

Baştarafı 6. sayfada

kiye'deki Amerikan askerini Washington, İran'a karşı kullanamaz" vb. açıklamaları ile Türk ordusunun saldırgan rolünü teyid etmiştir.

Son olarak, ABD Kongresi'ne sunulan ve gizli tutulan ayrı bir istihbarat raporunda, *"Ortadoğu'da tehlike, Körfez savaşından çok, zayıflayan Irak rejiminin yıkılması durumunda Kürdistan'da bu arada Kuzey-Batı Kürdistan'da gündeme gelebilecek ayaklanmalardır"* olarak gösterilmektedir. Türk Hava Kuvvetleri Dergisi'nin Ekim sayısında ise, *"Petrol kaynaklarının tehlikeye düşmesi ve otonom temelinde olsa bile bir Kürdistan'a ilgisiz kalamayacakları"* açıkça yazılmaktadır.

Belirtilenler, sorunun sadece bir yönü. ABD ve Türk devleti, planlarına Kürt işbirlikçi örgütlerini dahil etmek istiyorlar. Eski deneyleri ve korunan mevcut bağlar var. Özellikle Güney Kürdistan otonomcu Kürt örgütlerinin öne alınması, Türk faşizminin işbirlikçi Kürt küçük-burjuva örgütlerinin çalışmalarını yasallaştırmak için sarfettiği çabalar gözönüne alınırsa, ABD'nin durup dururken, **"Kürdistan etnik hakları"**'nı sözkonusu etmesi şaşırtıcı olmamaktadır.

ABD, bir taşla iki kuş vurmak istiyor. Hem Türk sömürgeciliği yayılacak, hem de otonomi temelinde Kürt işbirlikçiliği palazlandırılacak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi de tasfiye edilecek.

Su testisi su yolunda kırılır. Yanlış hesap başından bellidir. Kürdistan halkı Kürdistan'ı, ABD emperyalizmi ve Türk sömürgeciliği için Vietnam batağı yapma kararlılığı ile ulusal kurtuluşu için savaşıyor.

Türk Solculuğunun Çıkmazının Tarihsel...

Baştarafı 11. sayfada

bile. Onlara göre halk geri ve akılsız sürüydü. Halbuki aynı dönemde çoğu Avrupa ülkesinin devrimci burjuvazisi halka dayanıyordu.

1870'ler Avrupa'nın gündemindeki temel sorun, ulusların kurtuluşu ve demokrasi sorunuydu. Marx ve Engels'in ön cülük ettiği Birinci Enternasyonal (1864-72)'de Avrupa'nın çoğu burjuva devrimcisi partileri de yer alıyor. Polonya ve Macaristan sorunu Avrupa'nın gündemindeki temel sorundur. Marx, Almanya'da demokrasinin kurulmasını, Polonya'nın bağımsızlığını kazanmasının da görür. Avrupa halklarının özgürlüğü önündeki temel güçlerden biri Rus çarlığıdır. Avrupa aydınında anti-Rus'luk vardır. Bu duygu Jön Türklerde derinleşir. Marx ve Engels, Osmanlı İmparatorluğu bünyesindeki halkların kurtuluş sorunlarıyla da ilgilenir, Türk aydın hareketiyle ilgilenirler.

Fakat Jön Türkler, Marksizm ve Birinci Enternasyonal'dan uzak olurlar. Çünkü, Marksizm ezilen ulusların kurtuluşunu öngörmektedir. Bu ise Jön Türklerin hesabına gelmez.

Jön Türkler de, Avrupa devrimci burjuva radikalliğinin izi görülmez. Burjuva ihtilalcisi Macar Vambery, 1867'de Londra'da Jön Türklerle tanışıyor, ilgileniyor, yardım etmek istiyor ve onlar hakkındaki değerlendirmesini yazıyor: *"Jounes Turcs Partisi, politikada Panslavizm ve Panuropizm tahrikatına karşı Panislamizmle karşı koymak zaruretini ilan ediyordu. Avrupalı ihtilalcileri takliden boş prensip ve cümleleri ciddi olarak ortaya atıyorlardı... Saatlerece kendileriyle görüştüm. Ecdadları için besledikleri hayran ve hürmet, hükümdara karşı duydukları hürmete muadil idi. Vakia ihtilalci iddilar, fakat sadık ihtilalci.* **O saf Almanlara benziyorlardı ki memleketlerinde cumhuriyetin tesisini isterler, lakin başında bir grandük bulunması şartıyla."** (Yalçın Küçük, A.Ü.T. cilt 1, sayfa 496)

Jön Türkler, ezilen halklardan nefret ettiler. Yönetime muhalefetleri, demokratik ve devrimcilikten yoksundur. İmparatorluğun sömürgeci egemenliğini sürdürmesi için, Batı kurumlarından yararlanmasını istiyorlardı. Haliyle Türk aydını Batı hayranı oldu. Bu hayranlığı bağımlılığı meşru görmesine yol açtı onlara göre ancak İngiltere ya da Fransa'ya dayanılarak İmparatorluk korunabilirdi.

Bir aciliyet hareketi olan Jön Türk hareketinin getirdiği "İttihat-ı Osmaniye" (Osmanlılar Birliği) tezi, Türk egemenliğinde halkların birliğini getiriyordu. Programdan yoksun Jön Türk hareketi, ezilen halklar için bir şey getirmiyordu. Son derece şovendi. Peşinde olduğu Kanunu-i Esasiye (anayasa) ve meclis 1876'da gerçekleşen ve Çarlık monarşisinin çok gerisinde bir hedefti. Ezilen ulus egemenlerini tutmayı hedefliyordu. Jön Türk hareketinde Türk şovenizmi egemendir. Namık Kemal *"Hiç zannetmeyiniz ki bundan sonra bir Kürdistan fitnesi ya da Girit hadisesi zuhur edebilsin"* vb. belirlemeleriyle, ezilen halkların kurtuluşuna ne denli karşı olduğunu ortaya koymaktadır.

Jön Türk hareketi, kitleselleşemedi, çünkü halka düşman oldu. Üyesi 250'yi geçmedi. Üyeleri hep egemen sınıftandı. Yani feodal, yarı asker Türk komisyoncu, komprador burjuvazisinin izdüşümü olarak doğan ilk Türk aydın hareketi (Jön Türkler) anti-demokratik, anti-sosyalist, şoven, rejormist, egemen sınıfa ve emperyalizme bağımlı oldu. İhtilalci yoldan kaçındı. İlk doğuşu ile mülteciliği denedi daha örgüt olmada kendini tasfiye etti.

Birlik Çalışmaları Kitle...

Baştarafı 10. sayfada

şılamaktadır? Bu sorulara olumlu cevap verildiği sürece başarılı bir çalışmadan söz edilebilir.

Eğer, devrim kitlelerin eseridir ve birlikler kitlesel örgütlerdir diyorsak, bunun anlamı kitleler örgütleniyor ve savaşıyor demektir. Yayın dağıtımında, basında, kuryelikte, tercümelerde, aktarımda, mitingte, toplantıda, teknik konularda, kampanyalarda, protestolarda, kültür çalışmalarında vb. her konuda kitlelere görev vermek gerekir. Bu görevler tek kanalda birleştirilmeli, sorumluluk ve örgütsel biçime kavuşturulmalıdır.

Bu başarıldığı takdirde kitleler, ileriye atılmak için yarışacaklardır, örgütsel görev alacak, savaşçı, kadro, milis seferberliğine gireceklerdir.

Kitlelerin denetim ve eleştiri hakkı Cephe çalışmalarında esastır

Ulusal Kurtuluş Cephesi, bağımsız ve özgür Kürdistan toplumunun nüvesidir. Halk demokrasisi toplumunda kitlelerin özgürlüğü ve bu özgürlüğü bilinçli bir insiyatifle kullanmaları, toplumun temel ilkesidir. Kitleler yaşamın her alanında, ekonomik, siyasal, sosyal yaşamda iktidar ve bilinç sahibi olmalarıyla bu insiyatifi kazanırlar.

Bağımsız toplumun kitle insiyatifi devrim mücadelesi içinde yaratılabilir. Bilinçli sorunlarına sahip çıkma, örgütlenme ve savaşmakla kitleler bu insiyatifi edinirler. Ama ulusal kurtuluş birlikleri ve öncü kadrosunun kitleleri bu bilinç ve insiyatifle donatma görevi vardır. **Kitlelere demokrasi uygulamayan, taleplerini karşılamayan, eleştirilerini kabul etmeyen, denetim hakkını kısıtlayan bir çalışma kitleleri örgütlü mücadeleden soğutur.** Kitle eleştirilerini almayan ve değerlendirmeyen bir devrimci ya da örgüt hata yapmaktan, zaafa düşmekten kurtulamaz.

Kitlelerin geri özellikleri ya da iyi niyetini suistimal edip, eleştirilerini kulakardı eden bir devrimci başarılı olamaz. Kitlenin eleştiri hakkı hem tüzüksel hem de gelişmenin zorunlu bir kuralıdır.

Raporlarla, toplantılarla kitlelere hesap verilmelidir. Doğrudan bu yolla kitle denetlenmelidir. Kitleler her şeyi bilmelidir. Gizlilik ya da koşullara sığınarak bu hak kısıtlanmamalıdır. Böylesi bir anlayış küçük şey adına büyüğü feda etmek anlamına gelir. Koşullar ne olursa olsun, kitleye hesap vermenin ve kitle denetimini sağlamanın yöntemleri geliştirilmelidir. Çoğu kez kitleler yetersizlikleri görmekte ve içleri kan dökmektedir. Teşhirler bile olanaklar zorlanarak kitlesel yapılmalıdır. Öyle ki kitleler süreçle adım adım yargı ve karara katılmalıdırlar. Yurtsever sorumluluk, ancak böyle geliştirilebilir. Bir devrim ustasının dediği gibi, *"Kitleler içlerini dökerek sizleri iyice azarlarlarsa, bu, kafanızı kesecekler ya da sizi görevden alacaklar anlamına hemen gelmez. Sadece canlı, militan bir ruh, tutum ve sorumluluk içinde olduklarını gösterir."*

Yığınların eleştiri ve denetim güçlülüğü, sağlıklı gelişmenin yolu, politik hataları önlemenin, bilinçli hüküm vermenin yoludur.

Kurtarılmış bölgeler, esas olarak kitlelerin her alanda insiyatif sahibi oldukları özgür alanlardır. Kurtarılmış bölgeler oluşturulmamışsa bile, her alanın özellikleri zorlanarak kitle denetiminin araçları geliştirilebilinmelidir.

Kitleler içindeki çelişkiler eğitim ve ikna yöntemiyle aşılmalıdır

Birlikler, kitlelerin sorunları olarak eğitim, örgütlenme ve mücadele sorunlarını temel almalıdırlar. Diğer sorunları olan ekonomik, sosyal, sağlık vb. sorunlarla, çeşitli alanların koşullarından doğan ek sorunları olabilir. Yine aralarında geri toplumsal yapı ve sömürgeci etkilemeden doğan birçok sorunlar (aile çekişmeleri vb.) olabilir.

Açık ki halkımızın hiçbir sorunu ülke kurtulmadan çözümlenemez. Bunu kitlelere kavratmakla yükümlüyüz. Fakat kitlelerin güncel yaşam mücadelesi vardır. Ulusal kurtuluşçu bilinç, örgüt ve mücadelesine tabi olarak bu sorunlara el atılmalı, bunlar için mücadele edilmeli ve örgütsel araçlar geliştirilmelidir. Birliklerin programlarında olan ekonomik, kültürel dayanışma ve mücadele ile ilkelerin pratiğe aktarılması ancak böyle olabilir.

Kitleler içindeki geri toplumsal yapının ürünü olan sorunlara gelince, bunlar eğitim ve örgütlenme ile giderilebilir. Eğitim ve ikna temel alınmalıdır. Ulusal kurtuluş otoritesi kullanılmalıdır. Ancak, bu otoriteden sadece zor anlaşılmamalıdır. Otoritenin sadece bir ögesi, "zor" olmaktadır. Kitle alanındaki çelişkiler eğitim ve ikna ile aşılabilir. Eğitimle alınabilecek kitle kararı en güçlü otoritedir.

Kitle sorunlarını çözüyorum diye, kitlelerin geri sorunları arasında boğulmak, devrimciyi artçı durumuna getirir. Çünkü örgüt ve mücadele yükseltilmeden, ve kitleler, bu sorunların düşmana yaradığı inancını edinmeden bunları tümüyle aşmak olanaksızdır.

Benzer durum reformist-işbirlikçi güçlerin tabanlarına yaklaşım içinde geçerlidir. Bu güçler kitlelerden tecrit olmuşlardır. Politik ve örgütsel olarak ölüm sancıları çekmektedirler. Kitle güçleri yoktur. Milliyetçilik ticareti, sömürgeci ve emperyalist kültürün etkisi ve yerel ayrımları kullanarak az çok taban buldular.

Bugün durum değişiktir. Kitlelerin örgüt tercihi maddidir. Kitleler bilinçlendikçe ulus ve sınıf çıkarlarına uygun tercih yapmaktadırlar. Bir emekçi ve yurtsever uzun süre işbirlikçi bir gücü destekleme yanılgısı içinde olamaz. Birliklerin bu konudaki görevi, kitlelerin bu yönlü bilinçlenmesini hızlandırmak ve bu arlanmaz güçleri tümüyle tecrit etmektir.

Ulusal kurtuluşçu kitle çalışmasında dikkat edilecek hususları kısaca özetledik. Devrimin ve mücadelenin kaynağını biçimlendirmek ve savaştırmak birliklerin görevidir. Savaşıp kurtulan her ulus gibi, biz de savaşarak kurtulacağız. Ürün verecek olan, doğru çizgi ve net hedefler doğrultusunda inançlı, fedakar ve yöntemli çalışmadır.

Ulusal kurtuluşçu, kitle alanındaki çalışmayı temel alır. Birlik ve Cephe üyeliğini biçimsel algılamaz. Öz anlamı kitlelerle bağ, onları bilinçlendirme, görevlendirme, çalıştırma ve sorumluluk verme becerisidir. Herkese mutlaka bir görev verilebilmeli, ilişkiye geçilen herkesin güç ve olanaklarından yararlanılmalıdır. Kitle olanakları küçümsenmemeli, kitlenin en küçük bilinçliliği ve desteği, zaferi yaklaştıracak en önemli olgudur.

Başarılı devrimci, yığınlarla ustaca bağ kuran, onlar arasında saygınlık yaratan, gelişme yaratan, kitlelerle kaynaşan, sorunlarını devrimci yöntemlerle çözen devrimciliktir.

Kürdistan Kadını ve Cezaevi...

Baştarafı 9. sayfada

balık avlayan avcıya benziyorlardı. Oysa, içinde yaşadıkları mekan; kan, acı ve zulümle yoğrulan bir mekandı.

Günlük yaşantıda da, bunlarla birliğimiz yoktu. Çünkü, küçük-burjuva sınıf anlayışı ve yaşamı; içinde yaşanılan gerçeklikle çatışma halindeydi. Binbir yokluğun yaşandığı bir zeminde, ortaklaşa bir yaşama katılmak ve lokmasını başkalarıyla paylaşmak bunlara zor geliyordu. Dahası bunlar rahatlarına düşkündüler ve bozulmasını istemiyorlardı.

> *"... Diyebilirim ki, biz kadın tutuklular, ister devrimci olalım, isterse yurtsever, her şeyden önce düşmanımızın kim ya da hangi güçte olduğunu tam anlamıyla kavramış, tanımış değildik, cezaevine düşmeden önce. Belki kitaplarda okumuş, teorik yanını şu ya da bu biçimde kavramıştık..."*

Kendileri bir komünde kalıyorlardı. Ama ne var ki, sadece görünürde bir komündü bu. Aldıkları her şeyi milim milim, tek tek paylaşıyorlar ve parasını ayrı ayrı ödüyorlardı. Ve adına da eşit paylaşım diyorlardı bunun. Kendi kendilerine güvenleri yoktu. Aldıkları ve paylaştıkları her şeyin üzerine tek tek kendi isimlerini yazıyorlardı.

Kadın tutukluların, zindan sürecinde kazandığı deney ve tecrübe açısından çok şey söylemek mümkün.

Diyebilirim ki, biz kadın tutuklular, ister devrimci olalım, isterse yurtsever, her şeyden önce düşmanımızın kim ya da hangi güçte olduğunu tam anlamıyla kavramış, tanımış değildik, cezaevine düşmeden önce. Belki kitaplarda okumuş, teorik yanını şu ya da bu biçimde kavramıştık. Ama, düşmanımızı asıl olarak tanımamız ve ona karşı direnmenin yol ve yöntemini öğrenmemiz cezaevi sürecinde gerçekleşmiştir. Yine, kadın olarak kendi gerçekliğimizin ve devrim mücadelesindeki yer ve önemimizin de farkında değildik tümüyle. Düşmanın uyguladığı baskı ve vahşeti bunun için sınıfsal zemininde değerlendiremiyor, onun bu yok etme politikasını devrimci politikayla tümüyle karşılayamıyorduk başlangıçta. Tek tek, çoğu zaman kişilere yönelik olarak algılıyorduk.

Uzun yılları alan cezaevi sürecinde bütün bunları algılayıp öğrenmemiz, deney ve tecrübe kazanmamız, politik olgunluğa erişmemiz de bunun için kolay olmadı... Birçoğunun düşe kalka büyümesi gibi, bizler de bizzat yaşayarak, zaman zaman yanlışlıklar yaparak eriştik politik olgunluğa... Tarihin bizlere yüklediği sorumluluğun farkında değildik. Dolayısıyla da yine bu süreçte kavradık bu sorumluluğun önemini, karşılığındaki bedelin ağırlığını... Süreç bize çok şey öğretti. Düşmanın yönelttiği her saldırıyı, hayata geçirdiği her politikayı, oynamaya çalıştığı her oyunu ve insanlık dışı vahşet ve kıyım uygulamalarını; şahsımıza, kadınlığımıza yönelik uygulamalar olmaktan çıkarıp halkımıza; bizim şahsımızda Partimize yönelik saldırı, komplo, yok etme hareketi olarak kavramaya ulaştık. Bu nedenle de ona karşı mücadele etme; hayatımız pahasına da olsa onunla mücadele etmek ve bundan asla vazgeçmemek gerektiği düşüncesine vardık. Ve bu düşüncemizi hayata geçirmek için de elimizden geldiğince çaba gösterdik. Bu noktaya varmak gerçekten de toplum gerçekliğimiz gözönüne getirildiğinde, ve kadın olarak toplumdaki yerimiz hatırlandığında hiç de azımsanmayacak ve küçümsenmeyecek bir olaydır. Özcesi; biz sömürgeciliği ve ona karşı mücadeleyi zindanda öğrendik. Düşmanımızı her yönüyle burada gerçek anlamda tanıdık. Yaşayarak tanıdık, öğrendik. Ona karşı nasıl mücadele etmek, savaşmak ve onu mutlaka yok etmek gerektiğine inandık. O namusumuza, onurumuza yöneldi. Bizi aşağılamak, toplumdan koparmak, düşürmek istedi. Biz onun bu yaptıklarını kendimize değil, halkımıza ve mücadelemize yönelik saldırılar olarak kabul ettik ve o yönlü mücadele ettik, onu bilince çıkardık.

Devrim mücadelesi düz bir çizgi üzerinde ilerlemez hiçbir zaman. Bu gerçeği çok iyi algılamak ve bilmek gerekir. Devrimler kanla yazılmıştır halkların tarihinde. Bizim halkımızınki de öyle olmak durumundadır. Devrimin vazgeçilmez bir ögesi olan biz kadınlar için de böyle olmak zorundadır. Çünkü, devrim, yalnızca halkımızın ulusal kurtuluşunu değil, kadın olarak bizim de kurtuluşumuzu sağlayacak yegane yoldur. Bu anlamda, kendi gerçekliğimizi; ulus, ülke ve halk gerçekliğimizi birlikte ele almak, değerlendirmek durumundayız.

Bizler, sancılı bir dönemin sarp kayalıklarını aşma gücünü göstererek katıldık mücadele saflarına... Sonradan kimimiz şehit düştü dağda... Adlarını kanla yazdı onlar... Şimdi, bu acımasız savaş devam etmektedir. Biz Kürdistan kadınlarına, Kürdistan halkının tüm bireylerine düşen görev; direniş şehitlerinin asla bırakmadıkları mücadele ve direniş bayrağını zafere ulaştırmaktır. Yaşamak ve yaşatmak için ölmesini bilmek gerekir. Gerektiğinde, şehitlerimizin yaptığı gibi, *ölümü arayıp bulmak zorunda olduğumuzun* bilinciyle hareket etmeliyiz derim.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach: 1531
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG.-Bonn
Konto Nr: 1205242100
BLZ: 380 101 11

Norveç	7.50 nkr.	Danimarka	8.— dkr.
Fransa	6.— ff.	Avusturya	18.— s.
İsviçre	2.50 sfr.	İngiltere	0.80 £
İsveç	6.— skr.	Hollanda	3.— hfl.
Avustralya	3.— $	Belçika	60.— bfr.

BİN BARÎNA BERFÊ DE SİNG BER SİNG ŞER: Jİ 30'AN BÊHTİR LEŞKERÊN DİJMİN HATİN KUŞTİN

Di bin hoyên berfê de jî, ARGK bo şer amadeye

Şeva 31'ê Kanûne, yekîtiyên artêşa mêtinger kete dafa yekîtiyên ARGK. Hêzên dijmin hatin pelixandin. Bi vê livbaziyê, ku bin barîna berfê û mija dijwar hat pêkanîn, yekcardin hat eşkere kirin ku hêzên ARGK di bin her hoyê de dikarin bi mêrxasî li dijî artêşa dijmin bitêkoşin û serkevin. Hemû fort û derewên dijmin, ku her têne zimanê xwe, dîsa avê de çûn. Ew, bi duxuyaniyên ku dibêjin me şerê rizgariyê "têkbir", tenê ji xwe re xwewnên hêviyan pêşdixin.

Hêzên ARGK, bilî zehmetiyên hoyên demsalê, zehmetiyên erdnigarî û ser de jî bilî serdestiya hêzên dijmin di barên leşkerî û teknîkî de, bi tektîka xwe a gerîlla hostayiya xwe îspatkirin. Danîn holê, ku dikarin bin hemû hoyan biserkevin. Bi vî awahî, gava dijmin dîsa fêrek ji pêşmergan girt, hêvî û tikeyên girsên gel jî giha bendavên xwe.

Ev livbazî carek din derxiste holê, ku xwîna şehîdên Kurdistanê li erdê namêne. Tola egîdên şoreşa me, ku li Cizîra Botan, Şemzînan, Şirnex ûhw. de canemerg bûn, dîsa qulibî livbaziyan. Livbazî wê ji niha û pêde jî her berdewam bikin. Kîjan demsal be bila be, mafê jiyanê bo mêtingeran li Kurdistanê wê bê tunekirin. Xaka niştîman a pak û ciwan, wê ji bin solên leşkerên dijmin ên xwînxwar û dirinde, bê rizgarkirin.

Yekîtiya dijmin ku kete xefkê revî

Weke nûçeyên gihan me, rûdan bi vê nolê serpêkhatiye: Komek ji gerillayên ARGK ku li hawirdorê Şirnexê xebat birêdixe, yekîtiyên artêşa mêtinger dike xefkê.

Şeva 31'ê Kanûnê yekîtiyên ARGK êrîşeka xepandinê dibe ser gundê Serê Dehlê navça Şirnexê. Di navbera yekîtiya ARGK û parêzkarên gund şer derdiçe. Heya beyanê şer didome. Dema beyanê de, hêzên dijmin û hêzên wan ên taybetî ji bo alîkariyê dixwazin bên cihê rûdanê. Pêşmergên ARGK kemîn li ser rêya ku wê hêzên dijmin ji ser wê derbasbin vedidin û li benda dijmin dirawestin. Hêzên dijmin dikevin dafa pêşmergan. Pêşmergê bi dijwarî direşênin ser hêzên dijmin. Bombe û berikan li ser wan dibarênin.

Taliya jêhatîbûna gerîllayên ARGK, binbaşiyek, astsubayek û bêhtirî 30 serbaz, di nav wan de endamên hêzên taybetî, tên kuştinê. Hevqas serbaz jî birînên xederane digirin. Li kêleka barîna berfê, ji ber ku mijeka tunde jî hebû, hinde serbazên dijmin karin xwe ji mirinê xelasbikin. Piştî bûyerê pêşmergan xwe ji cihê rûdanê durxistin. Lê gava ji cihê rûdanê durdiketin, rastî balafirên dijmin bûn, ku leşkerên xwe dadixistin erdê. Şer dîsa geşdibe. Bi dehan balafir dixwazin dora pêşmergan bigirin û wan bizivirênin. Hêzên têkûzkirinê tên cihê şer.

Lê ji ber reşandina tunde a pêşmergên ARGK, tu balafira dijmin nekarî xwe daxêne erdê. Necar man ku berûpaş ve birevin. Şer qedera 16 seetan doma. Taliya şer pêşmergên ARGK bi hostayî şopa xwe dan hundakirin û xwe vegerandin barêgahên xwe ên dizî.

Weke agahiyên ji êrdimê berdestê me bûn, tê gotin ku dijmin heya roja 2'ê Çilê hêzên xwe li dora Şirnexê tekûzdikir. Dijmin, ji asmanan leşkerên xwe dadixêne xalên sitrateji û dixwaze êrdimê bixwe bin kontrola xwe. Lewma dibe ku hîn şer berdewame. Lê eşkereye ku dijmin ketiye nav tirs û bizdaneka herî gewre.

HÊZÊN MÊTİNGER ÊN TAYBETÎ Û FAŞÎST BERA XWE DİDİN GELÊ ME Ê JAR

Yekîtiyeka dijmin a ji hêjmareka bilind, ku cilên Kurdî li xwe kiribûn û nola têkoşerên ARGK xwe girêdabûn, çûn gundê Bûyûkişhan li Weranşahr. Dibêjin gundiyan: "Em endamên ARGK ne, li hevalan digerin, karê me bi leze. Li kîjan malê dimênin." Lê gundî rewşa wan fahmdikin. Ji ber ku gundî, şoreşgeran nas dikin û herweha ji tê derdixênin ku ev kes ne şoreşgerin. Hebe hebe hêzên taybetî ên dijminin.

Ji bona ku gundî bikaribin xwe ji wan xelaskin, dibêjin: "Em şoreşgeran nasnakin, tu kes nayê ba me û tukes ji nehatiye gundê me" û bi vî awahî hêzên dijmin naxin nava gund.

Rojek dure, hêzên taybetî bi cilên mîrî û tevlî balafir û panzêran êrîşî gund dikin. Hemû gundiyên dikevin dest, digirin. Dure jî wênên gundiyan xistin rojnaman û nûçên bêbinî ên nola; "Mehmetçikên kehreman, bi operasyoneka kehreman, kesên ku li Çiftlika Kedê li Serêkehnî agir derxistibûn û mayin xistibûn Pira Şaxwelat hatin girtin" belavkirin.

Lİ AMED Û DİHÊ BERXWEDAN XURTDİBE

Amed: Roja 17'ê Kanûnê li navenda bajarê Diyarbekrê livbaziyeka herifandinê pêkhat. Endamekî hêzên bizava taybetî hat kuştin, 10 kes jî birinên mezin girtin.

Mîna nûçên ji Amedê hatin, li dijî saziyên midurê parastinê li Amedê ku hêzên bizava taybetî lê dimênin, livbaziyek çêbû. Êrîşa herifandinê ku li dijî cebilxanê bikar hat, bû sedema agirekî mezin. Taliya agirê bi cebilxanê ket, bireka pêwîst ji cebilxanê firî.

Tê gotin, ku taliya peqînê, bi bûhatiya milyonan ji Lîrên Tirkî, dijmin xusarên diravî girt. Taliya agir û peqînê, polesek mir, deh kes jî birindar ketin.

Dihê: Li derdorên Êrûhê, gelek civînên bi armanca propaxenda konevanî hatin çêkirin. Gelek xortên Kurd, xwe gihandin refên şoreşê.

Operasyona ku Hulusî Sayin (Komutanê Kolordiya Taybetî) serokatiya wê dikir, avê de çû

Nola agahî û dengûbehsên vê pêlê, diyar dibe ku operasyona mêtingeran ku ji roja şer heya 2'ê meha Çilê berdewambû, têkçûye.

Di navbera dijminê mêtinger ku hêzên têkûziyê anîbû derdorên Şirnexê û gerîllayên ARGK, gelek car şer çêbûn. Her carê, dijminê mêtinger ji tirsan bêmejî ket û nekarî pêşmergan bizivirêne. Her carê, hat şikandin û belavkirin.

Di operasyona ku bin serokatiya Komutanê Kolordiya Taybetî Korgeneral Hulusî Sayin dihat pêşvebirin de, yekîtiyên artêşa mêtinger rastî bê çaretî û tengezariyeka mezin bûn. Carek din hat îspatkirin, ku generalên mêtingerên Tirk li hemberê komutanên ARGK bêhim û melûlin.

Generalên mêtingerên Tirk, daku tirs, bizdan û tengasiya xwe veşêrin, serî dan derevan. Xwestin hêjmara kuştiyên xwe biniximênin. Lê bilî van giştan, ewan bixwe jî pejirand, ku operasyon avê de çûn. Li dijî kolordiya dijmin a ji bi hezaran serbaz û li dijî generalên dijmin, yekîtiyeka ARGK a kêmhêjmar, bilî hoyên zivistanê, bi mêrxasî û fêrisî biserket. Bi vî avahî agirê serhildanê ku li çiyayên me bilind dibe, hindekî din jî bilindbû.

Lİ ÎLLOHÊ 4 NİŞTÎMANPERWER HATİN GİRTİN

Piştî rewşa liberal a sexte ku di meha hilbijartinan de derketibû holê, mêtinger bi awakî tunde bera xwe dan girsên li bajaran. Roj nîne ku li Kurdistanê, li dibistanan, li taxan, li malan û çayxanan operasyon nebin.

Tirsa mêtingeran ne bê sedeme. Ji ber ku xebatên rizgariya netewî di nav girsên gel de zêdebibin. Hêzên mêtingeran devêjin ser malên welatparêz, mirovan digirin û dibêjin, "me terorîst girtin." Bi van keftûlaftan dijmin dixwaze ji hêlekê bêhimiya xwe veşêre, ji hêla din jî çavê girsên gel bişkêne. Di mehên derbasbûyî de, bi vî rengî li Mêrdînê, Çolikê, Amedê û Stanbolê gelek kes hatin girtin.

Di hefteya dawiyê a meha Kanûnê de li bajarê Îllohê (Batman), 4 welatperwerên bêgûneh, bi navên Emîn, Metîn Ergin, Abdurrahman Dexer (karker) û Yusuf (karker) hatin girtin. Dijmin herwusa li gelek welatperweran jî digerin. Mêtinger bi van girtinan dixwazin çîna karkeran û girsên welatperwer li Îllohê bitirsênin.

Axafa sekreterê gelemperiya PKK rêheval Abdullah ÖCALAN ji ber sedema 10 saliya PKK:

Destpêk rûpela dawî de

pêşveçûna xwe vegerin. Di sala pêşiya me de jî, emê bi serkeftinî pêşve herin û bimeşin.

Ev 10 salên dawî, biqasî ji bo Komara Tirk, hevqas jî ji bo Partiya me PKK, ku li dijî vê komarê berxwedaneka bi şan û şeref bilind kiriye, bi pêşveçûnên pêwist tijî ne. Ji bona ku dijminê me xwe ji xeletî û kêmasiyan xelasbike, di hemû barên leşkerî, konevanî û çandî de, dîroka xwe ji nûh ji ber çavan derbasdike û ji bona bikaribe guhartinên mezin ji bo xwe derêne, sedsala me tenê ber çavan. Ji bona vê yekê bi keftûlafteka mezin bang û qêrîna dijmine. Li kêleka ramyariyên weke "partiyên kevn û nûh", "artêş û netew", "sivîl û leşkerî" ûhw., ji aboriyê heya çandê, ji jiyana civakî heya jiyana konevanî, hemû qadan û rewşan diverisêne. Ser de jî dibêjin. "êm vanan giştan ji bo yekîtî û berhevhatina netewî, ji bo Tirkiyeka pêşveçûyî û mezinbûyî" dikin. Lê pir eşkereye, ku vanan pêktenin ji bo bikaribin xwe li pêş livbaziyên me li ser lingên xwe bigirin û nîzama xwe a ku li ser bingehên gelek bêmaf hatiye bilindkirin, jiyan bigirin.

Karbidestên Tirk ji hezar salan vir de ye, pîkolî, zorbazî û mejokdariyên ji her babêtî li ser xaka me ceribandine. Domana ceribandina bikaranînên xwe de, xwe li Anadoluyê bicihkirin. Xwe kirin netewek û îroj bi rengê Komara Tirkiyê xwe berdewam dikin. Li hemberê vê yekê jî, gelê me ku biqasî dîroka mirovatiyê kevnare, xwediyê şaristaniyeka mezinbû, li vir jiyana xwe domandiye û li vir xweyicihe, ketiye nava rewşekê ku hebûna vî gelî bê înkarkirin. Em giştî dizanin ev rewşa welatê me û gelê me, rewşeka gelek nebaşe. Herwusa em giştî dizanin, ku Partiya me li dijî van pêşketinên dîrokî û rojenîn, nola bangeka rabûn û rapirînê xwe avêtiye pêş.

Me van 10 salên dawî, li dijî hezar salên rewşa nebaş, nola tevgereka berxwedana mezin, pêşvexist. Ji bo her sedsalekê, me bersiva hezar salên reş û tarî, bi 10 salên ronak da. Li hemberê Komara Tirk vê rojê em ew tevgerin, ku bi awakî bi rûmet, mafdartir û bi meşa ber bi serfîraziyê ve, liberxwedidin. Ev berxwedan berî hertiştî, ji bo rakirina bêmafî û bêdadiyê ye. Berxwedaneke, ji bo bi rengê endamekî bi şeref têkevin nav rêza malbata mirovatiyê. Ev berxwedanek wusaye, ku rojbiroj em herbabêt pîkolî, mejokdarî û serjêrçûna civakî li du xwe dihêlin. Ji me re mîna av û nane, bê berxwedanê jiyan bo me tuneye. Ji bo bidestanîna azadiya netewî û civakî ev berxwedan serhildaneke. Ji ber çavan derbaskirina vê berxwedanê bi awakî xwedî rexneyên nebaş tenê, mirov serjêr dibe. Em dixwazin ku ev rojên bidest ketine, herrojê ji gelektir aliyan û bi awakî tundetir rast bên têgihêştin.

Derketin, pêşketin û hatina PKK ber van rojan de, xwediyê pêwistiyeka mezine. Divê em vêna berî hertiştî di jiyana wan kesan de, ku bi canê xwe, keda xwe û xwîna xwe vêna derxistine holê, bibênin. Daku em vê bûyerê nasbikin û di jiyana xwe de jîngar bihêlin, divê em pêşketinan wusa binasin. Rûmetiyên me ên herrojîn evin û divê em vê taybetiya bingehîn di bîr û baweriya xwe de, di liv û tevgera xwe de bicih bikin; ev ji bo meşa me, delameteka hewceye. Bi hemû xeml û rêdana xwe, bi hemû jêhatiyên mirovahiya xwe, giringe em li ser vê rêya xwe bidin pêş. PKK bixwe, navê rêyekê ye. Ev rê tu zehmetî nasnake. Ev rê rêya ber bi azadiyê ve çûyine. Bêriya bo azadiyê mafê gelê me ji ye. Divê em vêna ji bizanibin. Berpirsiyariya vê hêviyê bikin û li ser vê xetê herdem pêşde herin. Herwusa, li dijî herbabêt zehmetiyan, ger kehniya wan çibe bile be, an bi destê kê derketibin bila be, divê em xwe rabigrin û bi hemû hebûna xwe li ser rêya serxwebûn û azadiyê bimeşin.

Em naveroka destpêka 10 saliya damezrandina PKK, dîroka berê û du damezrandinê, amadekariyên di vê barê de û naveroka domanê rind dinasin. Em dixwazin vêna eşkere bêjin, ji roja destpêkê heya niha, dijmin şurê xwe li ser serê me digerêne. Gava me gotinek kir an gavek avêt, dijmin her dibêje; "emê we bidarvekin", "emê we serjêkin", "li bapîrên xwe binêrin û bizanibin çi wê bi serê we bê". Hemû hêzên dijmin, sivîl an leşkerî, hertim van tehdîtan li me kirin û gava bi destê wan ket jî, gotinên xwe hindekî jî bikaranîn. Xwestin me bi dîroka xwe, ku tijî dagirkarî, mejokdarî û xwînrijiye, bitirsênin. Nexwestin derfet bidin, ku em çend baweriyan di serî û mejiyên xwe de lihevkombikin.

Îro Partiya me bi çekan şerdike. Ev ji bo me şeref û serbilindiyeka mezine. Hemû mirovên dilsoz dixwazin xwe bigihênin vê mezinahiyê.

Gava 15'ê Tebaxê bo cîhanê hat danezanekirin, serhildana me ne tenê li dijî Komara Tirk a dirinde bû. Me vê serhildanê ji bo zindekirina gelê xwe, ji bo afirandina domana dîrokî û ji bo xelaskirina rûmetiya gelê xwe jî birêxistibû. Dibe ku me hin şerên mezin pêşvenexistibin, me serfîraziya mezin bidest ve neanîbe, lê rewşa nebaş a gelê me, tenêbûna gelê me ji holê hat rakirin. Ev gav, biqasî serfîraziya mezin, pêwîstin.

Îro em dibênin, ku Partiya me dikare biserkeve; ev serketin bi derfete. Ger em konevaniya xwe rast pêşvebibin, emê biserkevin. Ev di karvaniya me de haitye îspatkirin û em xwediyê mîsagoriyeka vê nolê ne.

Siha Partiya me îro li ser herkesekî heye. Hinek bin siha Partiya me de, bêhna xwe berdidin. Hinek ji Partiya me gelek ditirsin. Afirandina Partiya me li Rojhelata Navîn, ji bo hineka avêtin û derketina ronahiya rojê ye. Dilê hinekan jî disojine. Tîrêjên vê tavê, dilê dost û yarên me bextiyar dike û endamên me dike mêrxas û keleşên bênîşe. Berê siha cendermekî, gundekî dixist nav tirsê, lê îroj artêşa dijmin û hemû cahşên dijmin, şevan de ji tirsa dilên xwe nawêrin derkevin kuç û zîkakan. Li gelek êrdimên welatê me, ketine nav tengasiyê de. Li qulekî veşartina xwe digerin, gava birevin. Hêzên dijmin ji tirsa pêşmergên hogir û egîd zimanên xwe didaqurtênin.

Belê! Karbidestên Tirk di vê sedsala hemdemî de, ji ber gûnehên xwe, ketine destê mirovahiyê, ji bona ku hisaba xwe bidin. Daku xwe ji vê xelasbikin, xwe dirêjî welatên mîna ên li Ewrupa, Rojhelata Navîn, Rojhelata Dur û Çînê dikin. Mîna parsekan hêviya alîkariyan dikin. Û bawer dikin, ku ewê bi vê nolê nijadperestiya Tirkan ji destê gelê me xelasbikin. Lê ne! Ê din ew nikarin xwe xelasbikin. Lê heye, ku gelê Tirk bikaribe xwe rizgarbike. Karbidestên Tirk biçin ku bila biçin, çawa birevin bila birevin, emê destên xwe ên mafdar ji pêsira wan kêmnakin. Emê wan tenê û bi serê xwe bihêlin. Ew dixwazin îro, bi perên xwe û dewleta xwe me tenê bihêlin. Lê ev keftûlaft bêhudane. Lew roj bi heriyê nikare bê sîwakirin. Roja ku PKK avêtiye, tîrêjên tava PKK wusa bi hesanî nikare bê tarîkirin. Ev rastî ji niha ve wusaye.

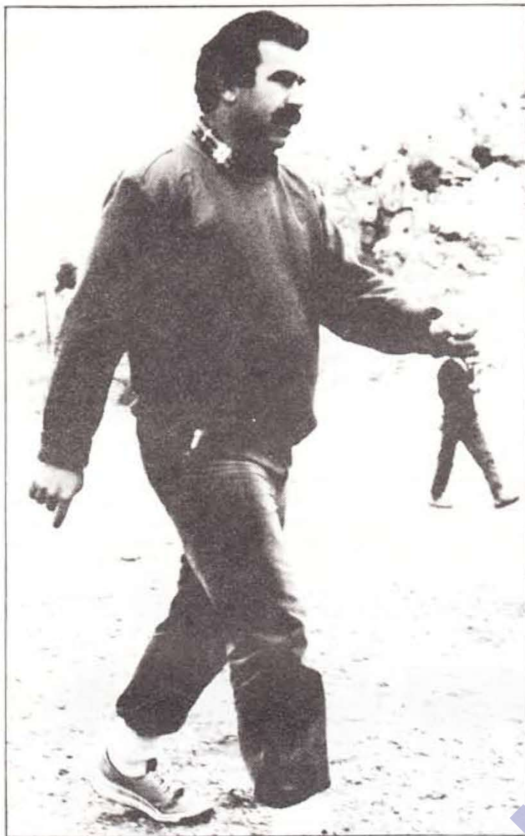
Ez dixwazim bêjim, ku emê sala bê ji bi hilpişkînên bilind û bi lezeka dijwar, biserbixin. Amadekariyên Partiya me di vê barê de didomin. Bêguman me dixwest em van amadekariyan, di nav refên gel ên fireh de pêşde bidin. Lê ji bona xurtkirin û berhevanîna van refan, em giştî dizanin û dibênin ku giringe, em Partiyê zexm û bihîm bikin. Bêhn bi bêhn û bi lezûbez, me 9 salan li ser xaka welat, 9 salan jî li derveyî welat van gavan avêt û ev gavên me avêtine, hinde berhemên xwe jî dane. Hîm û hêzeka şer, bi destê me ve ket. Cîhan tev destpêkir ku têbigihêje, çiye mafdarî û dadiya hebûna me a netewî û têkoşîna me. Ev tev, gavên piçûkin. Em amadekariyên xwe, ji bo gavên mezintir pêşve dibin. Giringe em vêna bizanibin, di serî de me di karvaniyê de nedikarî çend gotinên piçûk jî, ji devên xwe derxênin. Me nediwerî çend gotinan bikin. Lê niha em bawer dikin, ku heke mirov rastiyan ji dil biparêze, li du rastiyan bigere û bizanibe xebatê rast pêşve bibe, rêkxistin bike û biqulibêne livbaziyan, tu doz nîne ku nekaribe bibe serî. Ez bawerim ku me vê yekê îspat kiriye. Ji niha û pêde, her mirovê Kurdistanê, her dostê gelê Kurdistanê û her mirovê li cîhanê ku dixwaze piştgiriya mafdariyê bike, wê nuneriya serkeftina dozên mafdar û dadî ku wê pêşveherin jî bike.

Di vê barê de, di nav endamên Partiya me ên hogir de gelek gotûbêjên dorfireh, lêkolîn û xebatên mezin çêbûn. Em bang li endamên Partiya xwe dîsa dikin, ku ji herdemê bêhtir lêbikolin û rastiyan xweş derxênin pêşiya çavan. Daku kesbûna gelê me ji hêla gelê me bê naskirin jî, me dest bi rêkxistinkirinê û livbaziyan kir. Giringe gelê me rind bizanibe ku, me van giştan ne ji bo propexendê birêxist. Me van birêxist, ji bona ku gelê me hişyar bibe û xwe nasbike. Belê raste, em herdemê ne li nav gelê xwe bûn; lê têkoşîna ku me bilindkir, gelê me ji xwewa hezar salan hişyarkir. Hejta ne tenê hişyarbûn, mirov dikare bêje ku gelê me ji gorê serê xwe hilda û xwe naskir.

Niha hoyên rewşa gelê me çuqas zehmetbin, bila zehmetbin, gelê me ê din xwe nasdike û xwe fahmdike. Îroj law û keçên gelê me, dixebitin ku malbatên xwe rizgarbikin. Lê pêwîste ku em bibênin, rizgariya rast tenê bi rizgariya welat hatiye girêdan. Ji her demê bêhtir em dibênin û bawerdikin, ku jiyana serbilind her tenê bi azadiya me girêdayiye. Tu gelên li cîhanê nikarin bi serbilindî û rûmetî bijîn, gava xwe nasnekin û hebûna xwe înkar bikin. Mîna her gelê li cîhanê, mafê gelê me jî heye, ku bigihe kesbûn û rastiya xwe. Xirabî û dijminahiya mezintir bo gelê me ewe, ku gava di vî şerê azadî û kesbûnê de, tiştê hewce be di cihê xwe de neyê kirin. Bêşerefiya mezintir di vê barê de nekirina xebatê ye. Mêrxasî û merdiya mezintir jî xwedî li delametên vê barê de derketinê ye. Tiştê ku em bin hoyên gelek zehmet de dikin û tiştê ku em dixwazin bitixup jî be, namusa wê xelasbikin, ev rewşe. Em dixwazin carek din bêjin, ku li derî vê yekê tu namusek dinê tuneye, ku giringbe mirov qala wê bike.

Nexwe, gelê me niha ji herdemê bêhtir xwe naskiriye, divê em vê bizanibin. Gelê me ê din rind dêtiye, ku azadî bi rizgarbûna welat û bi welatparastinê ve hatiye girêdan. Ev rûdan, ji bo birên gelê me ên ku li derveyî welat dijin, hêj bêhtir hewceye. Lê di bin hoyên rojên azadiyê de, qiymeta derfetên xwerû û piçûktirin jî, giringe çêtir bê girtin. Giringe gelê me, zarokên xwe rast dilawer û ronakbike, perwende û mezin bike. Xwe dirêjî nas û ciranên xwe bike li bajar û gundan, ji pêvendiyên bi naman bigirin, heya bigihe pirskirina rewşa nasan û heya em bigihin hacetên bihîmtir, giringe em giştan bikin bin dalemeta dozê. Giştan bênin berhev, rêkxistin bikin û heke ji destê me bê, hinde ji wan bişênin qadên têkoşînê. Roj, roja bi çar destan xwedî li delametan derketinê ye, ji bo her mirovê gelê me. Roj, roja alîkarî û hevkariyan pêşkêşkirinê ye, destan de çek şerkirinê ye, di nav refên Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan de. Ji duayan em bigirin, heya şerê çekdarî, hercure azîne giringe di nav refên Eniyê de bigihin hevdu. Heryekek li gora karîna xwe, zarok-jin, kal û xort; li gundan û bajaran, li welat û derveyî welat, heryekek giringe zorê bide derfet û gengazên xwe. Dijmin ne di dilê me de, an mejiyê me de ye. Dijmin tucaran nikare birawestêne, ku em rast bibênin, bifikirin an bibihêsin. Heke em nekaribin tiştekê ji bikin, bi kêmasî em dikarin camêrbin, kesbûna xwe biparêzin. Niha jî, her mirovê me, ê ku xwe nasdike û hirmeta wî ji bo xwe heye, giringe bi kêmasî xwe li ser lingên xwe bigire, xwe hunda neke û debar bike. Heke ji destê wî bêtin, divê zirarê bide dijmin; herwusa bifikire, lêbikole û çareyan peyda bike, ji bo vanan pêşkêşî gelê me û Partiyê bike.

Dostên me dixwazin hinde-

kî me nasbikin. Ev dewletin, tevgerên rizgariya netewan, rêkxistin, komelên civakî û kesên demokratin. Tiştên ku gelê Kurdistan ji van dostan re bêje pirin û hinde jî hêrsa me ji wan re heye. Ji ber ku tu gel, wusa erzan nikare bê înkarkirin û wusa xwerû jî ev înkarkirin, nikare bê pejirandin. Heke em ji mirovatiyê dur neketibin —tu kes nikare vêna ji me re bêje—, em dikarin bêjin ku dostên me, di barên mirovatiyê, serxwebûna welatê me, azadiya gelê me û kesbûn û hebûna me de hindekî gûnehbarin. Ji ber ku faşîzma Hîtler, cihuyan û şoreşgeran vebirand, herrojê lanetên mezintir lê tê kirin. Lê li bal me, gelek bi rewşekî xwînrijtir û çavsortir tê qirkirin. Ji bo çê ji bo vê bedeng dimênin? Ji bo çê li dijî kemalîzmê, faşîzma Tirkan dev tên girtin? Ji herdemê bêhtir em eşkere dikin, ku em rewşa dostên xwe di vê barê de napejirênin. Em dibêjin, giringe ku ev faşîzm jî, bi kêmasî biqasî faşîzma Hîtler, biqasî nîjadperestiya li Afrîka Başûr, biqasî siyonîzmê ûhw... bê lenetkirin. Gelê me jî, mîna her gelê li cîhanê layiqê vê yekê ye.

Em bang li hemû dostên xwe dikin, ji welatên sosyalist heya demokratên li welatên kapîtalîst, hejta ji hemû liberalan heya kesên ku li dijî rejîmên çavsortirin, ku me rast fahmbikin û delametên xwe bicih bênin. Lê em vê bangê ne ji bona ku dilên xwe li ser me bişewitênin an alîkariya me bikin dikin; em vê bangê dikin, ji bona ku delametên mirovahiya xwe bicih bênin. Me bin hoyên zehmettirîn îspatkir ku em dikarin bi hîma xwe a zikmakî û bi gelê xwe, pêşveherin. Em tevgerek wusa ne. Em tevgerek hogir û lehengin, tevgerek xwedî berhemin. Heke em îro dilê xwe de fihêtî sehbikin, ji ber ku dostên me delametên xwe bicih naynine. Em bi navê wan, ji bo wan şermdikin.

Sernivîsa rizgariya gelê me, bi gelê Tirk re jî girêdayiyê. Emê di nava gelê Tirk de, rizgariya xwe bidest bênin. Îroj gelê Tirk jî hêdî hêdî di dîrokê de hunda dibe. Herçuqasî bi fîzîkî ev gel hebe jî, di barê azadiyê de; barên çandî, civakî û azadiya jiyanê de, kesbûna vî gelî jî tê înkarkirin. Belê ziman û axa gelê Tirk heye: lê ji serî heya binî li gora berjewendên faşîzmê hatine rêkxistinkirin. Ev gel, di bin nir û pîkoliya rejîmeka faşîst de dije: tê talan û werankirin. Em bawerin ku ev gel ne tenê tê mijandin, herwusa tê tunekirin jî. Lê mixabim: em îroj dibênin, ew hêz û kesên ku di rewşa berpirsiyarê vî gelî de ne, digel hêzên çep piraniya wan, bi hiceta yekîtî û yekbûna dewleta xwe, li fîrokan siwardibin û diçin xwe didin destê çînên serdest. Bêguman, ên qenç, demokratên dirist û sosyalîst jî hene. Pêvendiyên me ên baş digel van hene û mîna herdemê emê buhatiyekê bidin van pêvendiyan jî. Lê ên ku diçin xwe teslîm dikin ne tiştekî baş dikin. Ev xwebidestdayin ne tiştekî hêjaye. Ma gelo ewê bi vê nolê demokrasiyê xilasbikin? Bêguman ne! Xwe didine destê kê? Xwe didin destê wan derdoran, ku ew bi xwe heya diho ji wan re faşîst digotin! Başe, vêca pişta xwe didin çê? Pişta xwe nadin tu tiştî! Ev xwebidestdayin û xwesparî, xwespariyeka pir rezîl û ruswaye. Bi navê gelê Tirk û bo gelê Tirk gûnehbariyeka pir xiniz û bêbexte.

Nexwe, divê gelê Tirk jî, ji van salan ji xwe re encamên pêwist derxîne. Em bawerdikin, ku gelê Tirk jî, ji bo berjewend û sûdên xwe, bêgotin hewceyê hilpişkîneke ye. Hewceyê rizgariyeka konevanî, demokratî û aboriye. Giringe ku gelê Tirk van salên pêşiya me de, ji bo xwe bi vê nolê xwe amadebike. Em bang li hemû kes û komên demokrat dikin, ku wê sosyalîzma ku gelek şor û gotin li sêr tê kirin, ji nûhve ji ber çavên xwe derbasbikin û bi kêmasî bibin dost û hevkarên gelê me ên rast û di vê barê de xwe pêşde bidin. Nexasim em bang li wan dikin, ji bona ku bi kêmasî biqasî gelê me ew jî liberxwe bidin. Heke wekhevî û biratî têtin xwestin, em bang li wan dikin ku ew jî hilpişkînekê bilindbikin û weke me rêya wekhevî û yekîtiya azad derxênin holê. Li vir em eşkere dikin, ku ji bona vê yekê emê herbabêt piştgirtinê pêşkeşî wan bikin. Giringe berxwedana gelê me piçûk nebênin. Ew dibêjin, "emê melûlî û piçûkiya xwe digel gelê Kurd bigihênin serfîraziyê." Lê ev ne raste. Pêwiste ku ev derdor têkoşîna me a azadiyê rast fahmbikin û binasin. Herwusa, ne ji ber ku em pir hewceyê alîkariyanin, em van gotinan dikin. Ne! Lê di rewşa sosyalîzma ku îroj bicih têtin de, necarin karguzariyên xwe û delametên xwe ên bingehîn û piçûktirîn bicih bênin, xwe ji wê bêfihêtiya ruswa û gemar rizgarbikin; ji bo van tiştan em gotinên xwe dikin.

Pir eşkereye ku têkoşîna gelê me bo azadiyê, biqasî têkoşînên olî ên rizgariyê ên gelên Rojhelata Navîn, şerekî bi qedrûqiymete. Ji ber vê yekê, emê delametên xwe li pêşberê van gelan jî bicih bênin. Hêviyên van gelan ji bo rojên rizgariyê ên birûmet pir mezinin, bêriya wan rojan dikin. Em bawerin, ku gelê me ne bi temamî jî be, wê bireka pêwist ji vê hêviyê, wê bicih bêne. Gelê me, rastî pîkolî, kedxwarî û newekheviya bênîşe bûye. Serdestên gelên cîran hertiştî bi serê gelê me tênin. Lê gelê me disa jî wê azadiya xwe, ji bo wekheviya û azadiya hemû gelan bikarbêne. Em dibêjin, ku wê di hişyarbûna gelê me de, hercure dildariya hezar salan bên rakirin. Bi vê jî, wê gelên êrdimê bigihine wê azadiya ku sedsalane lê digerin û wê bigihine şaristaniya xwe; di vê barê de gelên êrdimê dikarin gelek tiştan ji gelê me hînbibin û rûmetiyên gelê me ji xwe re kelepor bigirin. Emê têkoşîna xwe ji bo daxwazeka bi vê nolê, ji herdemê bêhtir pêşvebibin û rista xwe bileyizin.

Em dîsa dixwazin bêjin, ku emê di salên pêşiya me de bi vê bîr û baweriyê pêşveherin. Ji roja em derketine heya niha, hebûna me piçûk hatiya dêtin. Gelek kes û dor, ji hundirê Partiyê û derveyî Partiyê, bi can û dil xwe nedan xebatê, em vena ji rind dizanin. Lê îroj, gelê me piştgirtina me dike. Em pişta xwe tenê didin hîma xwe, lê alîkariyên gelê me ji bo me gelek mezin û bûhane. Lê divê em disa jî xweş bizanibin, ku herçuqasî rista me û gelê me di afirandina van berheman de pir mezin jî be, xwediyê van pêşketinan ên rast şehîdên me, û pêşmergên me ne. Ji bo bêhtir pêşveçûnê, rê û azinên rast şanîkirinê, em tu zehmetî û zordarî napejirênin. Hemû dostên me ên di nav refên Partiyê û derveyî Partiyê bila bizanibin ku, em vê têkoşînê wusa bi hesanî ranawestênin an jî ji ber vê an wê zehmetiyê qada cengê bernadin. Serê xwe li ber tu kesî naçemênin. Em baş dizanin ev sal gelek zor û zehmetin, lê weke ku me van 10 salan afirand, domana pêşiya me de jî emê şanîbikin, ka em dikarin çi bikin çi nekin. Me ne tenê hêviyan derxist pêşiya çavan, herweha me pêkanin û pêşvebirina hêviyan jî di jiyanê de bikaranî. Ev gişt diyar dikin ku, ka di salên bên de wê çi bibe.

Di serî de, me xwest ku endamên me berpirsiyariyên xwe û rista xwe rast bileyizin; me ji bo vê daxwazê xebat pêşvebir. Her kesê ku dixwaze bin pêşengiya me şerbike, giringe delametên mîna serokatiyê, ramyariyê û leşkerî xweş fahmbike. Cihê xwe nasbike. Ev şerteke. Li derî vê dêtinê, tu rêhevaltiyeka din tuneye. Me nûneriya rewşa xwe heya dawî pêkanî, ji niha û pêde ji emê vê yekê bicihbênin. Di vê barê de, di serî de ez, herkesek nikare kêliyeka xwe bêkar biborêne. Ne derfete ku em bikaribin ji ber tivancên dilê xwe, hêstirên çavên xwe birijênin. Dema me ji bo vê tuneye. Rûmetiya mezintir, giredana mêzin bi gel re û hirmeta mezin eve, ku em rast xwe bidin delametan û xwedî li berhemên xwe derkevine. Xiniziya mezintir ji eve, ku delametên Partiyê neyin bicih anîn, xebat neyê pêşvebirin û bi van berheman leyistine. Ez bang li hemû endaman dikim, ku dîsa nekevin nav xeletiyên dema berê û mezintiya xwe pêşvebibin. Bi berpirsiyariyeka gelek bilind û bi gavên gelek zana, bi dêtinên dewlemend emê gişt bibin rêhevalên hev ên rast. Divê hedefa me ji bo vê yekê bo û em vêna mîna reşkên çavê xwe biparêzin.

Gelê me alîkariyeka mezin pêşkêşî me kiriye. Ev alîkarî hindekî mafê me ye. Emê, daku vêna bêhtir bikin mafê xwe, bêhtir bixebitin. Gelek bixebitin. Pêwist gelê me ê li xerîbiyê de dije, alîkariyên mezin da me. Em ji têkoşeran bigirin heya alîkariyên diravî û manevî, gelê me hevkariya xwe ji bo me danî holê. Em bang li gelê xwe jî dikin, ku jiha û pêde, bêhtir alîkariyan bike. Alîkariyên xwe zêdetir, zanatir û bi berhemtir pêşkêş bike. Dibe ku hin berpirsiyarên Partiyê ne weke dil dixwaze, xebatê dikin. Lê giringe ji ber van kesan, tucaran em nehejin, baweriya me sist û tenik nebe. Baweriya me divê berî hertiştî ji bo şehîdên me be, ji bo berxwedan û têkoşerên me be. Baweriya xwe ji bo Partiya şerdike, hertim zinde û jîngar bigirin. Daku em bibin endamekî Partiyê, divê gelê me hertim xwe pêşve bide, tiştê ji destan tê bicihbêne. Daxwaza me a bingehîn divê barê de ye.

Kîn bêgotin, emê her kêliyê û herdemê girêdayiyê şehîdên xwe bimênin. Şehîdên me, ew rûmetiya me ne, ku her kêliyê de, di jiyana me de dijin û bêmirinin. Tenê şehîdên me xwediyên wê rêya rastin. Ji bo mafdariya wê doza gewre, bêyî berjewendên kesanî, di temanên xwe ên ciwan de, bi awakî ku li dîrokê kêm têtin dêtin, canê xwe fedakirine şehîdên me. Ji bo vê doza bi rûmet xwew neket çavên wan. Ew bûhatiyên mezintirînin bo me. Em dixebitin, ku van bûhatiyan herroj jiyana xwe de bicih bikin, têxin nav mejiyên xwe û kesbûna xwe bi vanan bixemilênin. Tiştên ku mafê jiyanê bo wan hene, bal me êne ev bûhatînin. Heke hinek bibêjin ew "mirine", eşkereye ew kesin ku li du şehîdan naçin û delmatên xwe rast bicih naynin.

Heke em qala komutanên esehî bikin, rastî ev lehengin, ku heya bêhna xwe a dawî girêdayî bi Partiyê re man û vê girêdaniya xwe bangdan. Ji bo ji herdemê bêhtir fahmkirina bîranîna van lehengan û bikaranîna vê bîranînê, giringe em bixebitin. Alên esehî ên ji nûhve nivîstina dîroka me, hêviyên azadiya gelê me, şehîdên me ne. Gava em şehîdên xwe li herderên xwe neqşbikin, emê bibênin ku, tu tiştê bidestnekeve nînin.

Em bîr, bawerî û hêviyên xwe teze dikin, ku li ser vê bingehê emê 10 saliya xwe bi serkeftinan bikemilênin û zînbikin. Daxwaza me a mezin eve, ku em bikaribin rojên bên de di nava gelê xwe de bin. Û em bawer dikin, ku xebatên me ên ji bo vê daxwazê, nexebatên erzan û xwerû ne. Ev daxwaza me wê bibe şoreşa me bixwe. Hemû pêşketinên derdikevin holê, wê vê yekê bicih bênin. Ji bona afirandina van rojan, ez dixwazim carek din bêjim, ku emê gelek xebatê bikin û pêwiste em tev bixebitin. Heke em xwe piçeka dinê bijdênin, ez bawerdikim ku ev daxwaz wê ji hêviyan derbas bibe û gavbigav di jiyanê de pêkbêtin. Ji têkoşeran em bigirin heya kesên me ên berpirsiyar û serok, di her qada têkoşînê de ger em delametên xwe rast bicih bênin û bi lez xwe bilivênin, emê bikaribin cemhevhatinê û yekbûnê, rojên azadiyê bihev re pîrozbikin. Di vê barê de derfetên me hene û pirin. Bêgotin biryara me a mezin heye, ku em ji bo afirandina van derfetan û gengazan pêşveherin; bi awakî ku nehatiye dêtin, xwe bidin pêş û 10 saliya rêya azadiyê de, sala serfîraziyê a serketiye, pêkbênin. Em bang li mirovên gelê xwe dikin, ku leztirîn di vê rêyê de pêşve herin. Bi gavên xurttirîn û bi xebatên dijwartirîn têkilî hilpişkînê bibin. Gişt tevde bahevhatinê bicihbênin û biafirênin.

— Bijî 10 saliya damezrandina Partiye me!

— Serfîrazî wê a gelê me be, ku li ser rêya Partiya me bi gavên xurttir pêşvediçe!

27.11.1987

Dibistan

Cankurd / 1978

Bi kuxika diya xwe re, Şahîn çavên xwe yên reş ji hev vekirin. Seriyê xwe li hundirê maxa reş gerand. Dît ku dayika wî ya nexweş, li ber agirê pixarê rûniştiye û dikuxe. Wî nedixwest ji nav ciyê xwe yê germik rabe, lê dizanî ku berbange û divê ew here dibistanê. Ji cî rabû, bi gavên sist berve diya xwe çû. Bayekî sar di bin deriyê darî re dihate hundirê maxê û çîpên wî yên zirav diqerimandin. Dema ku ew gihaşt ba diya xwe, destên xwe li dora kirika wê gerandin. Seriyê wê maç kir û got:

«Çima te îro hîn derî venekirî?»

«Berf bariye, Şahînê min!»

«Berf!»

Û bi lez beziya, darê melbendê, ji paş derî têveda qulika dîwarê, çerpek li kilîtê hesinî xist. Derî vekir û li derve nêriya. Çavên wî yên ku dûr didîtin, di seriyê wî de listin. Çiya, deşt, neval, dar, zinar û serbanên malan tev ketibûn bin berfê. Berve sinca keviri ya dora malê çû, destê xwe xiste bin berfa teze û nerm, û carekê rêşkir. Hinek jê avêt devê xwe, piştre bi herdu lepên xwe berf anî mal û gote diya xwe:

«Ka ji min re têxe nav dimsê.»

Diya wî rabû serxwe û got:

«Kuro tu dîn bûyî? Hîn roj derneketiye tuyê berfê bixwî?»

Gotina diya xwe kir. Du gotina diya xwe, vegerî derve û berf avête erdê û dîsa vegeriya hundir.

Li diya xwe ya nexweş û jar nêriya û got:

«Dayê! Min dil tuneye, ku îro herim dibistanê.»

«Şahîno! Dizanim îro gelek sare, lê te jibîrkir, ku me soz dabû bavê te yê rehmetî, ku tu ji xwendina xwe venebî?»

«Raste! Lê gelek dûre. Mamhostayê me dibêje, ku di navbera gundê me û dibistanê de pênc kîlometir hene.

«Kuro tu donzdeh saliyî! Du sal din tuyê ji xwe re li dergistiyekê bipirsî!»

«Dayê! Di vê berfê de, bo min zehmete...»

«Bavo! Ne tenê sê neval di navbera me û dibistanê de hene?»

«Geliyê Tîran kûr û dêvberjê re. Tirs dikeve dilê min. Dibêjin li wir berê dêw hebûn.»

Diya wî destê xwe avête porê wî yê reş û dirêj, û got:

«Berê dêw hebûn, lê niha mirovan tev kuştine. Ji roja ku tiving derketine, dêw nemane. Li jor bimîne, heya lawikên gundê Şorbe jî digihin ba te. Hunê bi hev re di geliyê re derbas bin.»

Diya wî ji wî re çiqina xwarinê amade dikir û dida wî:

«Dayê! Min bihîst, ku sala bê wê dibistanekê li gundê me vekin.»

«Kero nemir, biharê tê.»

Diya wî çiqin li pişta wî şidand û pirs kir:

«Hun çend lawik, mezinin?»

«Ên deh salî û mezintir panzdehin. Hemû dikanin zora min bibin û carina li min dixin û ji ber ku ez bi tenê ji vî gindî me, ew hertim ji xwe re henekan bi min dikin. Dayê! Ez naxwazim herim vê dibistanê.»

Dayikê komekî rêsî da seriyê wî. Dolaqeka bi nexas li dora stûyê wî gerand. Çakêtekî kevin û giran li wî kir, û gotê:

«Here goreyên xwe yên rêsî û solên xwe yên lastîkî li piyê xwe ke. Sala bê tuyê herî Efrînê.»

«Başe, lê çima tu îro dilsarî?»

Dayikê alîkariya wî bi pêkirina gorê û solan dikir û, digot:

«Ez nexweşim. Ji roja mirina bavê te de, rewşa min nebaşe. Doxtor gotibû, ku eve wêrane.»

Şahîn bi dilekî şikestî li çavên diya xwe nêriya. Bêhtir nikanî bû bima. Destê wê maç kir û bi dengekî zirav pirs kir:

«Te çi bo min kirî çiqinê?»

«Nan û helawê.»

Şahîn tûrê nivîsar û divîtan avête ser gurmikê piyê xwe yê rastê û berve derî çû. Li diya xwe nêriya. Dayik kuxiya. Pişta wê duta bû. Dêmê wê mîna kutikekî fêkiyan hişk û ziwa ma bû. Şahîn ji mal derket. Bayekî sar li rûyê wî da. Bolaqa xwe li seriyê xwe gerand. Lepikên xwe yên rêsî kişandin ser destên xwe yên piçûk. Bişkovên sako yê xwe bi hev xistin û çû.

Li Çiyayê Kurdan (êrdimeka nêzikê çiyayê Gewre-Amanos) zivistan sare. Gava berf dikeve xwarê, rêyên di nava gundan de tên girtin. Lê dîsa jî zarowên Kurd jî dibistanê xwe namînin û ji ber ku dibistana Şahîn weke yê gelekan, li gundekî dî bû, ew bi berbangê re ji mal derdiçû. Heya ku xwendina sirûdên sibê nemîne, ji ber ku wan zarowan zordariyeka mezin didîtin, gava li şûn bimana û dema gotina wan sirûdan tunebana. Lê dîsa jî pir caran Şahîn dereng dihat dibistanê, ya bi ûşta baraneka zor pir, ya jî dest bahoza berfê û yan jî ew nexweş diket. Mamhosteyan ew dixistin feleqê û wan bê wijdanan bi darê sêzeranê li bin lingên wî didan û piştî lêdana çend şivikan nema ew bi êşekê dihesiya. Lingên xwe coht dikirin û ji xwe re hizrên xwe dikirin. Lê di binê dilê xwe de wî ji dibistanê hezdikir, ji ber ku roj bi roj fêrî zanînên din dibû. Loma wî lez dikir ku xwe zûtir bigihînê dibistana dûr. Lê mala berfê hilweşe û tiştek jê nemîne! Çi rê dûr û dirêj dibû! Şahîn ji berfê hezdikir, lê di berfê de tirsa wî bêhtir dibû, ji guran, ji keftaran û ji tenahiya bi rê de.

Gundê Meydankê ji dûr ve xwuya dibû, lê ji berfê, te digot ew li dawiya cîhanê ye. Dûyê pixaran bala diçû. Di nav re ala hikumetê li ser dibistanê ji dûr ve diyar dibû. Tirumbêlek di ber gund re bi aliyê başûr ve diçû. Ji paş Şahîn, dengê tirêneka dûr dihat.

Şahîn digote xwe:

«Ezê rojekê herim Helebê. Ezê li wir zulêbiyan bixwum. Ezê biçim sînemê û li sînemê mirovê kehreman şêr û pilinga dikujin. Gur û keftaran jî...»

Bi vî rengî tirsa ber çavên xwe dimalişt û xwe nûh dikir.

Lê pirpira firindekî, di nava daran re, dilê wî divecenîqand. Pêşde nêriya û gavên xwe fireh kirin. Gelo zivistan çuqas xweşe! Kêrguh (kevroşk) li ser berfê dibezin. Çivîkan xwe li ser daran dilojand. Seyên gund devserhev û dîn dikirin. Lê kesek ji wan nediçû dibistanê...

Şahîn bi rê de rastê kesekî nehat. Te digot, îro kes ji xwew ranabe. Tirsa Şahîn ji geliyan, ji goristana ku bi rê de, ji bêdengiya çolê bêhtirî rojên din bû. Rengê hertiştekî sipî bû. Mîna kefenê miriyan û darên ku berê, mîna dêwan xwuya dikirin, niha mîna pîrên piştxwar û bi cil û komên sipî yên mezin xwe bi ser rêya wî de xwar kirine.

Di rûyê sirteka ku li aliyê çepê, ji gundê Şorbe hinde lawikên din berve gundê Meydankê diçûn. Dikeniyan. Dilîztin. Bi topaçên berfanî li hev didan. Dibeziyan. Deng li hev dikirin. Dilê Şahîn bi wan dima. Û ji ber ku ew bi serê xwe bû, dixwest her gotineka wan bibihîse, ka ew li vê sirtê çi dibêjin. Hinekî xwe lezand û gavkir, ku li devê geliyê Tîran xwe bigihîne wan. Herçî ew berve geliyê diçû, dilê wî bêhtir dikir kutkut. Weke xwewnekê di ber çavên wî re tiştên nerast derbas bûn. Carnan ku milên xwe dilivand, didît ku mirovekî dîwane, di gelî de berf dikir topaç û berve wî dihat.

Gava lawikên gundê Şorbe gihane ba wî, nizanî bû çawa ji ber wan bireve. Hemûyan bi topaçên berfê li gepira wî didan. Reviya û nedît çawa di geliyê re xwe gihand aliyê din. Lê di hundir dilê xwe de bi wan û liska wan şa bibû, ji ber ku tirsa, ku di dilê wî de, icar seriyê xwe ranekir û ew servehesî hêşt.

Heyanî ew gihan gundê Meydankê, bi henek û dilşahî man.

Li pêş dibistanê lawikên Kurdan civiya bûn. Li rêz rawestiya bûn. Mamhosteyan destên wan vedikirin. Serbin dikirin. Lê temaşa dikirin, ka gemarî ne an pakin. Gava Şahîn û ên din gihane wir, bi lez ketin nava rêzan. Lempikên xwe danîn, lê dema teftîşê rabibû. Xwendevan diçûne hundirê dibistanê.

Şahîn gote yekî:

«Xudê dizane em dereng hatine.»

«Gelek dereng. Îro mamhosteyekî nûh hatiye. Me lawjanên nûh xwendin, lê wan pirs nekir kî nehatiye.»

«Çima?»

«Ji ber ku mamhosteyê nûh şorkir.»

Mamhosteyekî, bi şivika xwe li paşiya lawikan dida û digot:

«Yalla... yalla... (Lezkin... lezkin...)»

Şahîn di ciyê xwe de rûnişt. Hundir sar bû. Mamhoste li derve digote Bavê Misto yê ku dergevanê dibistanê bû:

«Te çima heya niha sobe venexistiye? Gelek sare.»

«Mazot nîne. We neda min, ku ez têxinim sobeyan.»

Mamhoste yê nûh derbasî hundir bû. Zaro ji wî re rabûn, lê gişan dikir kuf- kuf, destên xwe li hevdu dixistin. Pufê dikirin, ku wan germ bikin. Bi çavên tijî tirs û pirs li wî dinêriyan. Mamhoste seriyê xwe hejand, ew rûniştin. Bû bêdengî û bêlivîn.

Mamhoste pêş wan re çû û hat. Yekî dirêj û zirav, çav hûrik û serî piçûk bû. Li wanan yek bi yek nêriya. Piştre got:

«Navê min Mustefa ye.»

Lawikek di ber xwe de keniya û gote ê rex xwe:

«Misto misto, hêlik sisto!»

Li quncikekî dersxanê, bû tiqtiqa lawikan. Mamhoste berken bû, lê nexeyidî û çû navê xwe bi tîpên Erebî li ser texta reş nivîsand.

Mamhoste bi Erebî got:

«Emê niha dest bi dersa coxrafya bikin.»

Lawikekî girs rabû ser xwe. Bi nermî pirs kir:

«Tu ji kî derê yî, mamhoste?»

Ew hinekî berken bû û got:

«Ma wilo giringe?»

«Hemû mamhoste bo me dibêjin, ew ji kîjan derê hatine.»

Perda tirs û fihêtiyê ji pêş wan rabû. Yekî dî rabû ser xwe û pirs kir:

«Ma tu ji çolistana Ereban hatiyî?»

Careka dî bû tiqtiqa lawikan.

«Ne, ez ji dereka nêzîk hatime.»

Şahîn pirskir:

«Ji Helebê?»

«Ne, ez ji Efrînê hatime.»

Dersxane bû gola req û beqan. Şa bûn. Keniyan, lê kesekî nedikarî pirskira, ka ew Kurde an ne. Lawikekî dilê xwe mekîn kir û got:

«Navê dergavanê dibistanê jî Bavê Misto ye.»

Raste ku lawikên dersxanê têneqihêştin gotina hevalê xwe, lê mamhoste têgihêştê. Mamhoste xwest, ku ji ber pirsan xwe bide aliyekî, loma wî pirskir:

«Ma hun tev ji vî gundî ne? Bila pêşengê we biersivê bide.»

Lawikekî girs û dêm mezin, deng bilind, te digot serbazekî ser topane, li wan nêriya ku ew bêdeng bibin û got:

«Tenê deh kes ji vî gundî ne. Ewên din ji gundên dorê hatine. Ji Naza, ji Hesen Dêra, ji Şorbe û Gemrûkê û hinek jî ta ji gundê Mistê hatine.»

«Hun çendin?»

«Em çel dersvanin.»

Divê hun li du dersxanan bên parkirin.»

«Serdibistanê me dibêje, ku cî tuneye.»

«Ma ne ew odeyekê de diraze?»

«Belê!»

«Başe. Ez dibêjimê, bila ew li gund odeyek xwe bibîne.»

Lawikekî dî tiliya xwe rakir û got:

«Em xwarinê jî didin mamhostan.»

Yekî dî gotina wî, bê destûr biriya û got:

«Ma tu nizanî pereyên mamhostan nînin, ku nanê xwe bikirin.»

Mamhoste dît, ku êdî nema dipirsin, ka ew ji ku ye, got:

«Îro emê li ser welatekî dûr biaxivin: Pakistan.»

Navê wî welatî li ser texta reş bi hewreçîvê nivîsand û got:

«Pakistan ji du wêjeyan hatiye pevxistin: 'Pak' û 'Stan'. 'Pak' bi zimanê gelê wir nezîfe û 'Stan' jî wetene. Yanê welatê pak.

Lawikan li hev nêriyan û guhên xwe dan ser gotinên mamhoste.

Yekî bi dizî gote ê rex xwe:

«Mamhoste Kurde.»

Mamhoste bi xeyd got:

«Hiş bin! Kî şorê bike, ezê derxinim derve. Hun dizanin derve sare.»

Lê weke wê carê lawikan çi caran bi dilxweşî guh nedabûn gotinên mamhostan.

«Avek mezin li Pakistanê heye, bi navê 'Pêncab' tê naskirin.»

Yekî tiliya xwe hilda û pirskir:

«Pêncab çiye?»

«Yanê pênc av.» (Mamhoste bi Erebî gote wan).

Dersvanan li hev temaşa kir. Yekî sermezin û lêvtirumî bi dengekî bilind got:

«Lo welle mamhoste Kurmance!»

Tev bi hevre keniyan. Mamhoste jî êdî nikanî bû xwe bigirta. Ew jî keniya. Di nav wan re çû û hat û ji wî lawikî, bi Kurmancî pirskir:

«Ma tu ji gundê Naza yî?»

«Erê.»

«De başe. Ez Kurdim. Lê nebêjin kesekî Ereb, wê min ji vir bibin dereka dî.»

Dema dersê derbas bû û mamhoste ji wan gotinan pêve tiştekî dî nikanî bigota. Ji ber ku Kurd bû, dengê wan bilind bû. Bi ken û henek, bi serbestî û azadî, bê fedî û tirs bi hev re û bi mamhoste re axifîn. Şahîn ji wê rojê gelek kêfxweş bû û nizanî bû çawa vegere mal, ku mizgîna hatina mamhosteyê Kurd bide diya xwe. Ji ber ku diya wî her dipirsî, "kuro ma mamhosteyên Kurd nînin?"

Şahîn piştî nîvro li rêya vegera xwe, di geliyê Tîra re derbas bû. Bêyî ku pêjna mirovê dîn di ber çavan re here. Bi lez û bez berve mal hat. Berfê di bin solên wî de dikir xiftxift.

Berî ku ew xwe bigihîne gund, dît ku obeka mêran, derbasiyeka miriyan dane ser milên xwe û bi lez berve goristanê bêdeng diçin. Diya wî hate bîra wî û beziya. Pir beziya. Çente û tûrikê nanî ji ser milê xwe avêt. Ji wê ve pîrejinek berve wî hat. Ew girt û hembêz kir, ramûsî çavên wî û got:

«Şahîno tu bûyî mêr!»

Ji ber girîna wê pîrêjinê nikanî bû gotina xwe bibira serî. Şahîn zanî ku mizgîna hatina mamhosteyekî Kurd nema digihe dayîka wî. Di ber çavên wî re, di nav hêstiran re, darbestê dayîka wî nola periyeka bi cilên sipî bi ezman de difirî û difirî...

★

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Axafa sekreterê gelemperiya PKK rêheval Abdullah ÖCALAN ji ber sedema 10 saliya PKK:

Endamên Partiyê, Gelê Kurdistan ê zehmetkêş Dostên berêz,

Gava em niha derbasî 10 saliya damezrandina PKK dibin, bi serbilindî silavên xwe li we giştan dikin. Rastî, daxwaz û hêviyeka min a mezintir ev bû, ku min bikariba li nav gelê xwe bama û tevlî gelê xwe bi dilovanî bijîyama, lê di vê roja azadiyê a bi rûmet de, ji ber ku ez ne li nêzîkî we û ne li nik wê me, ez gelekî dilbixem û kovanim. Lê dîsa jî, ji ber ku niha min derfet heye, ku ez bikaribim koçbera ku têkoşîna me gihayê, nasî we bikim, ez gelek bextiyar û dilovan dibim.

Ev bû demeka gelek dirêje, ku ez ji we durketime û bêyî we jiyana xwe derbasdikim. Lê ev durketina min ji we, ji bo nêzîkkirina rojên we ên azadiyê ên gewre û bidestanîna wan rojên giranbûha, durketineke hewce bû. Çawa ku masî û derya, bêgotin bêyî hev nekaribin hebin, bêguman rewşa min û we jî bi vê nolê ye. Kifşe ku, heke ev durketina me ji hev, ji bo afirandina rojeka azadiyê a mezin be, mirov dikare debar bike û tivancên dilan de bipejirêne. Tenê ji ber vê yekê min kovanan û êşan debarkir û min karî jiyana xwe heya niha berdewam bikim.

Kêliya niha em destpêdikin 10 saliya damezrandina Partiya xwe pîroz bikin, ne gengaze ku ez bikaribim tiştên dilê xwe de ji we re bi gotinan diyar bikim. Li şuna vê yekê ez dixwazim bêjim, ku em gişt hemû hoyên hilpişkîna mezin a gelê xwe amade dikin û ji kuriya dilê xwe ji bawerdikim, ku tu azine, xebat û dekûdolabên dijminên me nikarin vê pêşketina me pûç bikin û herwusa emê vê pêşveçûna xwe bi jîr û çalakiyên bilind û hêja bikemilênin. Li derî vêna, ê din ne gengaze ku em gavên paşve bavêjin û ji

Dûmahîk rûpela 21. de

10. saliya serfîraziya PKK li Barliyas (Libnanê) hat pîrozkirin

Şeva pîrozkirinê roja 21'ê Kanûnê çêbû. Dora 1.000 welatperwer beşdarbûn. Li kêleka karkerên Kurd û penahên Kurd ên li Libnanê, berpirsiyarên hêzên şoreşger û welatperwer ên Libnan û Filistînê jî hatibûn şeva pîroziyê.

Di şevê de axafên konevanî hatin çêkirin. Ji ber bîranîna şehîdên têkoşîna rizgariya netevî kêliyek hate rawestandin. Komên govendê, pir sitranên berxwedanê û govendên gelêrî pêşkêş kirin. Bernama çandî bi duruşmên awazî hat xurtkirin.

Şev ji hêla YKWK (Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan li Libnanê) hat dirustkirin. Ev pîrozkirin ji bo yekîtiya karkeran ku bin pêşengiya ERNK xebatên xwe birêvedibe, bû serkeftinek.

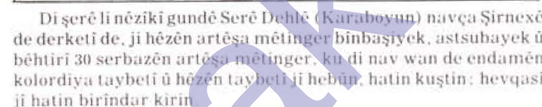
Li Wîen-Avusturya "Komela Karkerên û Çanda Kurdistanê" hat damezrandin

Taliya xebatên ku demek dirêj doman, me welatperwerên Kurdistanê, roja 13'ê Kanûnê 1987'ê, "Komela Karkerên û Çanda Kurdistanê" li Wien damezrand. Bi vî awahî, xebatên me ên li Wien û bajarên din ên Avusturya gihan koçbereka nûh. Me di meha Mijdarê de ji xwe re eywanek jî girtibû. Bi vî awahî cihek ji bo civînên me jî çêbû. Komela me, alîkariyên bo têkoşîna rizgariya netewî, berhevanîna welatperweran, pêşvebirina xebatên çandî û hevgirtina di nav karkerên Kurd de, ji xwe re bingeh digire. Me damezrandina xwe bi civîneke jî pîrozkir. Civîna me bi axafeka li ser damezrandinê destpêkir. Dure hozanek sitranên xwe ên şoreşger pêşkêşkir. Me civînê de filmeka video jî şanikir.

Komek ji welatperweran li Wien

BÎN BARÎNA BERFÊ DE SİNG BER SİNG ŞER: Jİ 30'AN BÊHTİR LEŞKERÊN DİJMİN HATİN KUŞTİN

Hilpişkîna gewre ku têkoşîna me a rizgariya netewî di sala 1987'ê de bi destê xwe ve anî, bi berxwedanên mezin ên nûh gihan bilindahiya xwe. Weke li hemû êrdimên Kurdistanê, li Şirnexê û hawirdora Şirnexê jî, livbaziyên me ên rizgariya netewî gavên mezin û xurt pêşve avêtin. Yekîtiyên têkoşerên ARGK, ku li dijî dijmin li êrdima Şirnexê şerekî tunde bilind dikin, bi livbaziyên refbiref vê êrdimê qulibandin kozên cengê ên pêwist. Welatperwerî li Şirnex xwedî ra û bingehe. Mêtingerên Tirk, daku ev êrdim nebe kozeka cengê a pêwist bo têkoşîna rizgariya netewî, parêzkariya gundan, şewitandina gundan, bikaranînên nefikirînê, ango şerê xwe ê taybetî bêhtirîn li vê êrdimê pêşvebirin û bikaranîn. Şirnex ku ji hêla ocaxên komûrê pir dexlemende, ji hêla mêtingeran êrdimeka pir giring tê dîtin. Herwusa ji ber danîna stratejîk û erdnîgarî, ji ber serhilhatina xwedî ra di barê welatperweriyê de jî, Şirnex ji bo şerê me ê rizgariya netewî erdimeka gelek pêwîst û xwedî taybetiye.

Di şerê li nêzîkî gundê Serê Dehlê (Karaboyun) navça Şirnexê de derketî de, ji hêzên artêşa mêtinger bînbaşiyek, astsubayek û bêhtirî 30 serbazên artêşa mêtinger, ku di nav wan de endamên kolordiya taybetî û hêzên taybetî jî hebûn, hatin kuştin; hevqasî jî hatin birîndar kirin.

Şer qedera 16 seetan doma û hêzên dijmin seranser perçiqîn. Şer di bin barîna berfê û mija giran a tunde de doma û pêşmergan rawestandin ku dijmin hêzên xwe têkuzbike. Ji ber reşandina pêşmergan, herweha balafir jî nekarîn dakevin erdê. Dijminê ku gelek kes jê hat kuştin, perîşan ket û ji qada cengê revî...

Gundiyên dora Şirnexê pir man bin bikariya hilgavtina 15'ê Tebaxê. Bi tevayî hîm û quwwetên xwe, hevkariya têkoşîna rizgariya netewî kirin. Gelek xortên Şirnexê xwe gihandin refên hêzên berxwedana çekdarî. Mêtingerên Tirk, bo rawestandina van pêşketinan, bi destê welatfiroşê cahş Alîxan Tatar parêzkariya gundan rêkxist û xwest vêna pêşbixe. Bi alîkariya çetên welatfiroş xwestin pîkolî li ser gundiyên Şirnex sazkin û têkiliya gundiyan bi rizgariya netewî re birawestênin.

Koma Propaxenda Çekdarî a bi navê 21'ê Adarê ku bin serokatiya rêheval Agît hate damezrandin û rêheval Mustafa YONDEM û Müslüm ÇETİN jî tevlî bûn, bi livbaziyên tunde di salên 1985 û 1986'an de, welatfiroşî li vê êrdimê berûpaş da û perçiqand. Tevlî Alîxan Tatar hemû cahşên sixur xwe avêtin bextê navênda bajêr û xwestin xwe xelasbikin. Li encamên livbaziyên tunde de ku li dijî Alîxan Tatar û tirşokvanên wî hatin bilindkirin, çetevanî derbên giran girt. Gelek gundiyên Şirnexê xwe gihandin refên şoreşê.

Sala 1987'ê de hilpişkîneka ji ên mezin li êrdima Şirnex pêkhat. Di mehên zivistan, bihar, havîn û payizê de livbaziyên tunde li dijî hêzên artêşa mêtinger, çetên milîs û yekîtiyên hêzên taybetî birêketin. Taliyê de dijmin lêdanên xedar girt. Li hemberê vê jî têkoşîna me a rizgariya netewî hilpişkîn û hilgavtinên mezin şanikir. Alîkarî û piştgirtiya girsan zêde bû. Hêjmara têkoşeran 3-4 kat bêhtir bû.

Ji ber pêşketinên li Şirnex, dijminê faşîst hîn dijwartir bera xwe da vê êrdimê. Ji ber ku zivistaneka sar û dijwar hat buhurandin, mêtingerên Tirk bawer kirin ku wê bi çekên xwe ên nûjên, bi teknîka xwe, bikaribin bigihîne encamê. Mêtinger di vê zivistanê de dixwestin tiştek bidestê xwe ve bênin, ger bedela wê çibe bila be. Ji ber vê armancê hêzeka leşkerî a mezin li Şirnexê têkuzkirin. Milîs û hêzên taybetî bi çekên nûjên hatin kemilandin.

Lê di demeka gelek kin de eşkere bû, ku ev keftûlaftên dijmin bêhudane. Bilî hemû keftûlaftên dijmin û hoyên zehmet ên zivistanê, pêşmergên ARGK bê betlanî livbaziyên xwe lezandin û pêşvebirin.

Dûmahîk rûpela 20. de

Protestoyên li dijî bikaranînên nîjadperest ên hikumeta Frense didomin

● Roja 19'ê Kanûnê 1987'ê dora 30 dilxwazên ERNK li Frense bajarê Rems televizyona "Kanala 3." qasî 3 seetan vegirtin.

● Welatperwerên ku livbazî pêkanîn, duxuyankirin ku ji ber koçberkirina 3 welatperweran ber Gabonê ve û ji ber ku hikûmeta Frense wek daxwazên faşîzma Tirkan xwe dilevêne vê kiryarê bicih anîne û protestoya xwe bilinddikin.

Zarok û jin jî têkilî livbaziyê bibûn. Alîkarî û hevkariya hêzên demokrat livbazî bêhtir xurtkir.

● Ji hêla din, welatperwerên li Gabonê û penahên Îranî jî berxedana xwe a birçîmayînê didomênin.

Ên hatine koçberkirin, nameyek ji bo Papa Jan Paul II. jî şiyandine. Hikûmeta Frense protestokirine û alîkariya mirovî xwestine. Ji Papa xwestine, ku li dijî bin lingan perçiqandina mafên mirovahî derkeve.

● Karbidestiya Frense ku ji bo bikaranîna xwe a nîjadperest nikare tu sedem şanîbike, û rind hatiye rabirin, duxuyaniyên mîrî nake. Lê dîsa jî, ji destê duwemîn sedemên beyat davêje holê.